

2024-01-31

Handläggare

Monika Lind, Peter Fahlander
Telefon: 08-508 33 000

Till

Utbildningsnämnden
2024-02-22

Verksamhetsberättelse VB 2023 för Utbildningsnämnden

Förslag till beslut

1. Verksamhetsberättelse 2023 för utbildningsnämnden godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden ansöker om ombudgetering av investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder till 2024 om sammanlagt 1,05 mnkr avseende Snösätraskolan (0,9 mnkr) och Hässelbygårdsskolan (0,15 mnkr).
3. Beslutet justeras omedelbart.

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1: Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.....	4
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2: Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	5
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3: Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.....	6
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	8
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.....	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan.....	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst.....	50
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv.....	57
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	58
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring.....	58
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar.....	61
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar.....	65
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.....	65
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.....	67
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd.....	68
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb.....	77

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	82
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	83
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	93
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	97
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	99
Uppföljning av ekonomi.....	104
Bedömning av nämndens interna kontroll.....	119
Systematiskt kvalitetsarbete.....	120
Systematiskt arbetsmiljöarbete.....	121
Redovisning av synpunkter och klagomål	121
Övrigt.....	125

Bilagor

- Bilaga 1: UtbN VB 2023
- Bilaga 2: uh018a
- Bilaga 3: Antal schablonggrundande barn och elever VB 2023
- Bilaga 4: Anslagsenheter VB 2023
- Bilaga 5: Nyckeltal 2023 Utbildningsnämnden
- Bilaga 6: Kvalitetsarbete samt vissa resultat i den kommunala grundskolan 2023
- Bilaga 7: Kvalitetsarbete samt vissa resultat i den kommunala gymnasieskolan 2023
- Bilaga 8: Uppföljning av intern kontroll 2023
- Bilaga 9: Utbildningsförvaltningens dokumentation av aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen 2023
- Bilaga 10a: Patientsäkerhetsberättelse (elevhälsan, skolfam) 2023
- Bilaga 10b: Patientsäkerhetsberättelse RGRH 2023
- Bilaga 11: GDPR Årsrapport 2023

Sammanfattande analys

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1: Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Utbildningsnämnden bedöms till stora delar bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål, men sammantaget är bedömningen att inriktningsmålet uppfylls delvis. Det förklaras främst av att alla årsmål inte nås fullt ut när det gäller elevernas kunskaper och inflytande.

Den sammanfattande bedömningen omfattar även resultat som redovisades i tertiärrapport 2.

De uppdrag och aktiviteter som angavs i verksamhetsplanen har i huvudsak genomförts, liksom en rad andra insatser som anknyter till nämndens prioriterade områden för verksamheten. Sammantaget bidrar dessa insatser till att målet delvis uppfylls.

Ny förskolenämnd från den 1 mars 2023

Från och med den 1 mars 2023 finns en ny förskolenämnd dit det samordnande och övergripande ansvaret för stadens förskolefrågor har flyttats från utbildningsnämnden. Verksamhetsplan för den nya nämnden antogs av förskolenämnden den 14 juni. Under första halvåret 2023 bidrog utbildningsförvaltningen i arbetet med planering och överlämning av uppdrag för den nya förskoleförvaltningen. Från och med den 1 juli har den nya förskoleförvaltningen tagit över ansvaret för förskolenämnden och de mål och resultat som berör förskolan redovisas i förskolenämndens verksamhetsberättelse.

Grundskola

Betygsresultaten i årskurs 9 år 2023 ligger ungefär på samma nivå som föregående år. Den senaste femårsperioden har resultaten legat på en stabil och hög nivå. Även resultaten i årskurs 9, där nyanlända och elever med okänd bakgrund är exkluderade, är på jämförbar nivå med tidigare år.

Betygsresultaten i årskurs 6 är något högre i år jämfört med 2022. Bortsett från det genomsnittliga meritvärdet har trenden för betygsresultaten varit nedåtgående i årskurs 6 åren 2016 - 202. Det är ännu för tidigt att säga om den tidigare negativa utvecklingen är bruten i och med årets resultat.

Resultatspridningen mellan skolor i årskurs 9 är fortsatt stor utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar. Den har dock minskat något de senaste tre åren och är nu den minsta under den senaste tioårsperioden. Det förklaras av högre resultat för skolorna i de skolor som har minst gynnsamma socioekonomiska förutsättningar.

Även i årskurs 6 är resultatspridningen utifrån socioekonomiska förutsättningar stor och har

varit på ungefär samma nivå sedan 2019.

I årskurs 9 är det fortsatt små skillnader mellan flickornas och pojkarnas resultat, där flickorna ligger aningen högre. Mönstret har varit ungefär detsamma sedan 2019, utom för det genomsnittliga meritvärdet där flickor har ett klart högre resultat. Sedan 2022 finns inga skillnader mellan flickor och pojkar vad gäller andel elever som uppnår behörighet till yrkesprogram i skolor med minst gynnsamma socioekonomiska förutsättningar. Tidigare har flickorna periodvis haft ett högre resultat än pojkarna i dessa skolor.

I årskurs 6 har pojkarnas resultat förbättrats något i år. Även om flickornas resultat fortfarande är något bättre än pojkarnas har skillnaden mellan könen minskat mot tidigare år.

Skolutveckling i Järvaområdet

Arbetet med att förbättra elevernas kunskapsutveckling i Järvaområdet har fortsatt. När det gäller andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram har tre av sex högstadieskolor i Järva förbättrat sina resultat jämfört med 2022. Övriga ligger kvar på liknande resultat eller har sjunkit något. Vid jämförelse över tid ökar måluppfyllelsen, eller ligger kvar på en hög nivå i årskurs 9. Måluppfyllelsen för årskurs 6 har en positiv trend på sex av tolv skolor.

Gymnasieskola

Den kommunala gymnasieskolan uppvisade ett relativt högt och stabilt resultat för läsåret 2022/2023. Totalt erhöll 89 procent av stadens avgångselever från ett nationellt program ett examensbevis, att jämföra med 88 procent föregående läsår. Flickornas andel var något högre än pojkarnas, 90 respektive 87 procent. Flickornas resultat var oförändrat, samtidigt som pojkarnas förbättrades marginellt, med en procentenhet.

89 procent av eleverna på högskoleförberedande program gick ut med examensbevis, en marginell minskning med en procentenhet från föregående läsår. Inom yrkesprogrammen förbättrades resultatet med sex procentenheter, där 73 procent uppnådde kraven för en examen.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2: Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Utbildningsnämnden bidrar på olika sätt till inriktningsmålet utifrån sitt uppdrag.

Sammantaget är bedömningen att inriktningsmålet genom det delvis uppnås. För att nå målet fullt ut behöver förvaltningen förbättra resultaten för andel inköpta ekologiska livsmedel. Ett arbete pågår också för att närma sig målet för skolmåltidernas klimatpåverkan, bland annat genom utbildning och information om vegetarisk matlagning.

Miljö- och klimatkrav i upphandling och inköp

Förvaltningen bidrar till målet genom de miljö- och klimatkrav som ställs i upphandlingar och inköp. Arbetet har skett i dialog med miljöförvaltningen.

Klimatpåverkan från skolmåltider

Under 2023 har fokus fortsatt varit att minska skolmåltiders negativa påverkan på klimat och miljö. Trots utbildningsinsatser, information samt uppföljning kommer omställningen till att nå klimatmålen att ta ytterligare tid.

Källsortering och återbruk

Förvaltningen bidrar till inriktningsmålet genom att skolornas återbruk har ökat. Begagnade inventarier används i allt högre grad. Ett åttiotal skolor och enheter har under året fått begagnade inventarier från skolor som lagts ned, evakuerats, flyttats eller renoverats. Omsättningen av begagnad skolköksutrustning har ökat.

Skolgårdar

Förvaltningen har medverkat i införandet av stadens handlingsplan för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor. I skolbyggnadsprojekt prioriteras en ökad andel grönyta på skolgårdar, solavskärmning och ett bra inomhusklimat.

För att bidra till klimatanpassning av skolgårdar och lokaler prioriteras en ökad andel grönyta, solavskärmning och inomhusklimat i skolbyggnadsprojekt. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram en strategi och koncept för gröna skolgårdar.

Naturskola

Förvaltningen bidrar till inriktningsmålet genom arbetet med naturskola. Lokalisering av en ny fast naturskola har utretts. Under 2023 har två nya mobila naturskolor i form av en lådcykel och en bil tagits i bruk. Därmed är verksamheten helt etablerad i enlighet med tidigare beslut.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3: Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet uppnås under året. Bedömningen grundar sig främst på att nämnden redovisar en budget i balans efter fondförändringar. Nämnden redovisar ett underskott om 67,8 mnkr före fondförändring och ett överskott om 144,1 mnkr efter fondförändring. Under 2023 har skolornas fonder minskat med totalt 212 mnkr. Många skolor har under året använt medel ur sina upparbetade fonder för att kunna hantera ökade pensionskostnader samt pris- och löneökningar. Samtidigt som kostnaderna

ökat fick skolorna under 2023 också minskade intäkter från statsbidrag, då flera riktade statsbidrag som infördes under pandemin har tagits bort. Elevantalsutvecklingen i grundskolan bidrog också till lägre intäkter för ett antal skolor.

Resurseffektiv lokalplanering och skolutbyggnad

Utbildningsnämnden har under året bidragit till inriktningsmålet genom att anpassa lokalplaneringen till en ny situation med sjunkande elevantal. Det innebär till exempel att ta tillvara befintlig lokalkapacitet och upprätthålla nyttjandegraden trots sjunkande elevantal. Vissa skolutbyggnadsprojekt flyttas fram i tid.

Under året har flera större ombyggnadsprojekt genomförts där en tydlig ekonomistyrning lett till att kostnaderna begränsats.

Möjlighet till jobb

Förvaltningen bidrar till målet att alla i Stockholm ska ges möjlighet till ett eget jobb genom att uppnå målen för antal erbjudna feriejobb och verksamhetsförlagd utbildning för högskolestuderande.

Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen

Utbildningsnämnden bedöms i hög grad bidra till inriktningsmålet, bland annat genom en rad samarbeten med arbetsmarknadsförvaltningen. Några exempel är projektet ”Samstart” som ska bidra till att fler ungdomar med funktionsnedsättning etablerar sig på arbetsmarknaden. Ett annat samarbete går ut på att utreda hur Skolverkets yrkespaket skulle kunna användas på introduktionsprogrammen för att öka elevernas anställningsbarhet.

Ökad likvärdighet

Utbildningsnämnden bidrar till inriktningsmålet genom ett omfattande arbete för ökad likvärdighet mellan stadens skolor. Specifika insatser riktade till skolor i socioekonomiskt utsatta områden och resurssvaga elever har bidragit till att skillnaderna mellan skolorna har minskat.

Medarbetare

Utbildningsnämnden når inte helt de högt ställda målen för andel behöriga lärare. Staden har en hög legitimationsgrad i jämförelse med övriga länet och landet. En rad aktiviteter för att öka andelen legitimerade lärare som beskrivits i nämndens kompetensförsörjningsplan syftar till att öka måluppfyllelsen.

En bidragande orsak till måluppfyllelsen är att de mål som satts upp för sjukfrånvaro uppnåtts.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Uppfylls delvis

Utbildningsnämnden bedöms till stora delar bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål, men sammantaget är bedömningen att inriktningsmålet uppfylls delvis. Det förklaras främst av att alla årsmål inte nås fullt ut när det gäller elevernas kunskaper och inflytande. Den sammanfattande bedömningen omfattar även resultat som redovisades i tertialrapport 2.

De uppdrag och aktiviteter som angavs i verksamhetsplanen har i huvudsak genomförts, liksom en rad andra insatser som anknyter till nämndens prioriterade områden för verksamheten. Sammantaget bidrar dessa insatser till att målet delvis uppfylls.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att KF:s mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås i förhållande till utbildningsnämndens uppdrag. Till måluppfyllelsen bidrar nämndens verksamheter för att erbjuda alla elever en meningsfull fritid.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet *Förvaltningen bidrar till att alla elever har en meningsfull fritid.*

Nämndmål: Förvaltningen bidrar till att alla elever har en meningsfull fritid

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler elever deltar i fritidsaktiviteter under eller i anslutning till skoldagen. Fler elever deltar i fritidsklubbens verksamhet.
--

Fritidsklubbens verksamhet

Förvaltningen arbetar särskilt för att öka andelen elever som deltar i fritidsklubbens verksamhet i socioekonomiskt utsatta områden i syfte att elever ska få meningsfulla fritidsaktiviteter i ett socialt sammanhang. Antalet elever i Järvas fritidsklubbar har ökat med

fyra procent, från 430 förra året till 447 i år. Detta samtidigt som det totala elevantalet i årskurs 4–6 har minskat med drygt två procent.

Fritidsaktiviteter

Som ett komplement till stadens satsning på fysisk aktivitet har förvaltningen upphandlat ett antal civilsamhällesaktörer som möjliggör för skolor att erbjuda fler tillfällen till fysisk aktivitet under och i anslutning till skoldagen.

Fritid för alla

Förvaltningen har fortsatt samarbetet med idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningar genom nätverket ”Fritid för alla” (FFA) för att verka för en meningsfull fritid för barn och ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning. Deltagandet är i snitt fortfarande för lågt på de aktiviteter som erbjuds för målgruppen. Genom direktkontakt med skolan är önskad effekt att fler barn och unga med intellektuell funktionsnedsättning hittar en meningsfull fritid.

Korttidstillsyn (KTT) inom anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

Korttidstillsyn (KTT) för skolungdom över 12 år är en behovsprövad insats för elever främst i anpassade grund- och gymnasieskolan och som motsvarar fritids i anslutning till skoldagen och på skollov. KTT beviljas av stadsdelsnämnden där eleven är folkbokförd i enlighet med lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Korttidstillsyn erbjuds av 21 av stadens skolor varav två är anpassade gymnasieskolor.

Utbildningsförvaltningen har i samverkan med socialförvaltningen arbetat vidare med utbildningsinsatser samt med att ta fram stödmaterial för korttidstillsyn (KTT).

Socialnämnden har under våren följt upp tio skolor med korttidstillsyn. Syftet är att kontrollera om de följer de regler och riktlinjer som gäller för KTT. Resultatet från uppföljningen redovisas i tertialrapport 1 2024.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

 Uppfylls delvis

Förvaltningen bedömer att KF:s mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås delvis. Alla årsmål uppnås inte fullt ut när det gäller elevernas kunskapsresultat. Målen nås inte heller när det gäller elevernas frånvaro.

Att i verksamhetsplanen angivna uppdrag och aktiviteter i huvudsak har genomförts bidrar till att målet delvis uppnås, liksom en mängd andra insatser som anknyter till nämndens prioriterade områden.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålen *Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning, Alla elever har en trygg och god lärmiljö* respektive *Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar*.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elever i årskurs 6 med godkänt betyg i alla ämnen	77,4 %	76,7 %	78 %	75,7 %	80 %	80 %	2023
<p>Analys</p> <p>Utbildningsnämnden</p> <p>Den negativa trenden gällande resultaten för åk 6 har i år avstannat men behöver fortsatt följas. Resultatutvecklingen har analyserats tidigare och detta redogörs för i tertialrapport 2. Med utgångspunkt från nuläget fortsätter arbetet med att prioritera tidiga insatser och att kontinuerligt följa upp elevernas kunskapsutveckling redan från de lägre åldrarna så att eleverna är väl rustade att ta sig vidare i skolsystemet.</p>							
  Andel elever i årskurs 9 med godkänt betyg i alla ämnen	79,4 %	79,1 %	79,7 %	80,2 %	82 %	82 %	2023
<p>Analys</p> <p>Utbildningsnämnden</p> <p>Totalresultaten i åk 9 är fortsatt höga, men skiljer sig åt mellan skolor och områden utifrån socioekonomiska förutsättningar även om skillnaderna har minskat under de senaste åren. Detta påverkar att inte årsmålet uppnås. Se mer i avsnitten om analys av resultat i tertialrapport 2.</p>							

 	Andel elever som är behöriga till nationella program, exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund	91,1 %	90,8 %	91,5 %	91,7 %	95 %	95 %	2023
Analys								
Utbildningsnämnden								
Totalresultaten i åk 9 är fortsatt höga, men skiljer sig åt mellan skolor och områden utifrån socioekonomiska förutsättningar även om skillnaderna har minskat under de senaste åren. Detta påverkar att inte årsmålet uppnås. Se mer i avsnitten om analys av resultat i tertialrapport 2.								
 	Andel gymnasieelever som slutfört utbildning inom nationella program inom tre år med gymnasieexamen	84 %			83,2 %	83 %	83 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Den samverkan ska ske på samma sätt gentemot fristående skolor	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska arbeta för att fler grundskolor ska kunna erbjuda skolfrukost	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska fokusera på att förbättra elevers psykiska välmående genom att stärka elevhälsans verksamhet	2023-01-01	2023-12-31	
Analys			
Arbetet fortsätter under 2024.			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra elevhälsans organisation för förskola, grundskola och gymnasieskola, samt utreda möjligheten att införa nyckeltal för elevhälsan	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB, förskolenämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna införa lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar och skolgårdar. Riktlinjerna ska säkra tillräckliga ystorablekar	2023-01-01	2023-12-31	Avvikelse
Analys			
Arbete pågår med uppdraget, som fortsätter 2024. Arbetet beskrivs närmare under nämndmål 2.2.			

		Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och Region Stockholm utveckla samverkan mellan elevhälsa/ungdomsmottagningar och BUP, första linjens psykiatri och socialtjänsten	2023-01-01	2023-12-31
Analys				
Arbetet fortsätter under 2024				
		Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla det normkritiska arbetet mot stereotyper, könsroller och machokultur i skolan och utveckla arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP)	2023-01-01	2023-12-31
		Utbildningsnämnden ska implementera och genomföra läsa-, skriva- och räknagarantin	2023-01-01	2023-12-31
		Utbildningsnämnden ska ta fram en utbildning för skollära och personal om systematiskt elevhälsoarbete	2023-01-01	2023-12-31
Analys				
Aktiviteten är genomförd inom grundskolan. Inom gymnasieskolan pågår arbete som fortsätter in i 2024.				
		Utbildningsnämnden ska utreda förutsättningarna för en centralisering av skolskjutsadministrationen så att den även omfattar skolor i egen regi	2023-01-01	2023-03-31
Analys				
Aktiviteten slutrapporterades i tertiärrapport 1.				
		Utbildningsnämnden ska utreda hur digital läxhjälp ska kunna erbjudas till stadens grundskole- och gymnasieelever	2023-01-01	2023-06-30
		Utbildningsnämnden ska utreda var en ny naturskola med fasta lokaler ska placeras	2023-01-01	2023-06-30
Analys				
En geografisk analys av bopingsgraden avseende naturskola i olika stadsdelar har gjorts och en enkät har skickats till skolorna för att kartlägga deras behov och möjligheter att förflytta sig över staden. Skolornas möjligheter att resa med eleverna är dock begränsad och ett alternativt förslag i form av en utökning av förvaltningens mobila naturskoleverksamhet har lyfts fram som ett alternativ. Ett separat tjänsteutlåtande i ärendet är framtaget och har beslutats av utbildningsnämnden under våren.				

Nämndmål: 1.2.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Lärare har höga förväntningar på eleverna. Utbildning och undervisning utgår alltid från läroplanernas mål och kunskapskrav respektive examensmålen och ämnesplanernas kunskapskrav samt från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Alla lärare är engagerade och kompetenta, och planerar undervisningen gemensamt. Lärmiljöerna är anpassade för att kunna möta alla elevers olika behov. Återkopplingen till eleverna är en central del av undervisningen. Bedömning i formativt syfte, med avsikten att stärka elevens lärande, används både för att synliggöra och stödja elevernas kunskapsutveckling samt för att kontinuerligt bedöma, utveckla och förbättra undervisningen. Digitala verktyg är en naturlig del av undervisning, kommunikation och uppföljning. Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer som underlag för att kunna rikta stöd utifrån behov och för att utveckla verksamheten. Stödet ska särskilt fokuseras mot skolor med störst utmaningar.

Uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet finns i bilaga 6, *Kvalitetsarbete samt vissa resultat i den kommunala grundskolan 2023* samt bilaga 7, *Kvalitetsarbete samt vissa resultat i den kommunala gymnasieskolan 2023*.

Måluppfyllelse i den kommunala grundskolan och anpassade grundskolan

Grundskola

Betygsresultaten i årskurs 9 år 2023 ligger ungefär på samma nivå som föregående år. Den senaste femårsperioden har resultaten legat på en stabil och hög nivå. Även resultaten i årskurs 9, där nyanlända och elever med okänd bakgrund är exkluderade, är på jämförbar nivå med tidigare år.

Betygsresultaten i årskurs 6 är något högre i år jämfört med 2022. Bortsett från det genomsnittliga meritvärdet har trenden för betygsresultaten varit nedåtgående i årskurs 6 åren 2016 - 2020. Det är ännu för tidigt att säga om den tidigare negativa utvecklingen är bruten i och med årets resultat.

Resultatspridningen mellan skolor i årskurs 9 är fortsatt stor utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar. Den har dock minskat något de senaste tre åren och är nu den minsta under den senaste tioårsperioden. Det förklaras av högre resultat för skolorna i den fjärde kvartilen, det vill säga de skolor som har minst gynnsamma förutsättningar ur ett socioekonomiskt perspektiv.

Även i årskurs 6 är resultatspridningen utifrån socioekonomiska förutsättningar stor och har varit på ungefär samma nivå sedan 2019.

I årskurs 9 är det fortsatt små skillnader mellan flickornas och pojkarnas resultat, där flickorna ligger aningen högre. Mönstret har varit ungefär detsamma sedan 2019, förutom för det genomsnittliga meritvärdet där flickor har ett klart högre resultat. Sedan 2022 finns inga skillnader mellan flickor och pojkar vad gäller andel elever som uppnår behörighet till yrkesprogram i skolor med minst gynnsamma socioekonomiska förutsättningar. Tidigare har flickorna periodvis haft ett högre resultat än pojkarna i dessa skolor.

I årskurs 6 har pojkarnas resultat förbättrats något i år. Även om flickornas resultat fortfarande är något bättre än pojkarnas har skillnaden mellan könen minskat mot tidigare år.

Anpassad grundskola

Vårterminen 2023 var totalt, inklusive fristående verksamheter och interkommunala elever, 94 elever från Stockholms stad mottagna i anpassad grundskola i årskurs 9. I de kommunala skolorna var det 92 elever i årskurs 9, inklusive inkluderade elever. Av dessa var 30 flickor och 62 pojkar.

Ungefär hälften läste enligt ämnesområden i anpassad grundskola och får endast omdömen. Av de som läste ämnen tog nästan alla ut betyg. Totalt sattes 455 betyg för elever som läst enligt läroplan för anpassad grundskola i årskurs 9. Antalet satta betygssteg i respektive ämne visar att C är det vanligaste förekommande betyget följt av betyget D. De högre satta betygen har en spridning mellan samtliga ämnen men ligger i år högst i ämnen som hem- och konsumentkunskap, bild, engelska och samhällsorienterande ämnen.

Måluppfyllelsen kopplad till betygsresultat i anpassad grundskola är svår att följa upp då endast de elever som läser ämnen och där vårdnadshavarna begär att betyg ska sättas kan bedömas. Antalet som begär ut betyg varierar samtidigt från år till år och det skiljer sig också mellan olika skolor. Förvaltningen vill fortsatt att skolorna uppmuntrar vårdnadshavare att begära betyg.

Analys av resultat och arbete för ökad likvärdighet i grundskolan

Resultaten är fortsatt höga för eleverna i årskurs 9. Likvärdigheten mellan skolor och möjligheten att kompensera för elevers och skolors olika socioekonomiska förutsättningar behöver fortsatt vara ett prioriterat utvecklingsområde.

De socioekonomiska förutsättningarna skiljer sig stort och förvaltningen har fortsatt att rikta specifika insatser till skolor i socioekonomiskt utsatta områden och resurssvaga elever. Samtidigt är skillnaden i resultat mellan de skolor som har mest respektive minst gynnsamma förutsättningar de senaste tre åren den lägsta under en tioårsperiod, med undantag av 2018.

Anledningen är förbättrade resultat för skolorna med minst gynnsamma förutsättningar. Därtill uppnår pojkar i dessa skolor de senaste två åren i lika hög grad som flickor behörighet till gymnasiet.

Förvaltningen bedömer att genomförda insatser ger effekt, vilket bland annat redovisas i ett särskilt avsnitt om Järva. Lärdomar från detta arbete sprids till andra skolor och områden. Förvaltningen fortsätter prioritera resurssvaga skolor och elever och att arbeta med träffsäkra insatser utifrån ett kontinuerligt systematiskt kvalitetsarbete där medarbetarna på skolan är involverade och känner ägarskap i utvecklingsarbetet. Detta omfattar både organisatoriska förändringar och resursallokering för olika satsningar såsom tvåläraresystem eller liknande modeller. Jämfört med år 2022 är exempelvis Skärholmen den stadsdel som ökat andelen behöriga lärare mest.

Resultatförsämringen som tidigare år har noterats för årskurs 6 har i år avstannat, men behöver fortsatt följas.

Med utgångspunkt från den utredning förvaltningen genomförde 2022 fortsätter arbetet med att prioritera tidiga insatser och att kontinuerligt följa upp elevernas kunskapsutveckling redan från de lägre åldrarna. Det systematiska kvalitetsarbetet har i vissa fall resulterat i omfördelning av resurser eller bidragit till olika satsningar på undervisningsutveckling. Bedömning och betyg har också varit ett aktuellt tema inte minst med anledning av de nya kursplanerna för grundskolan som gäller från och med 1 juli 2022.

Förvaltningen bedömer att det pågående utvecklingsarbetet även i de lägre åldrarna har effekt och ska fortsätta. Erfarenheterna visar betydelsen av att arbeta systematiskt för att göra rätt prioriteringar och att på olika sätt utveckla undervisningen för att möta den aktuella elevgruppens behov. I synnerhet elever med större utmaningar gynnas av anpassade lärmiljöer och en elevhälsa som undanröjer hinder för lärande.

Det behövs också ett fokus på nyanlända och flerspråkiga elevers lärande samt på att fritidshemmets verksamhet utformas för att främja elevers sociala och kunskapsmässiga utveckling. Vidare är samverkan med andra myndigheter såsom socialtjänst och polis ofta avgörande för att lyckas i arbetet med trygghet och problematisk skolfrånvaro.

Ytterligare uppföljning av grundskolans resultat med jämförelser av resultat med andra kommunala huvudmän finns i bilaga 6, *Kvalitetsarbete samt vissa resultat i den kommunala grundskolan 2023*. Även *Tertialrapport 2 2023* innehåller analys kring resultat.

Måluppfyllelse i den kommunala gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan

Gymnasieskola

Utbildningsresultat läsåret 2022/2023 – nationell statistik

Resultatredovisningen baserar sig på officiell statistik från Skolverket.

Verksamhetsberättelsen är ett komplement till tertialrapport 2 med information som inte tidigare har redovisats. Det finns vissa definitionsskillnader mellan dessa resultat och det som redovisas i utbildningsförvaltningens tertialrapport 2, vilket innebär att jämförelser inte alltid är möjliga att göra.

Genomströmning

Begreppet genomströmning innefattar de elever som har erhållit examensbevis efter att ha antagits till gymnasieskola ett visst givet år. Elevkullarna redovisas för de huvudmän där utbildningen påbörjades och oberoende av var den avslutades.

Stockholms stads gymnasieskolor har totalt (både nationella program och introduktionsprogram) en högre genomströmning än riket. För 2023 låg siffran för genomströmning på tre år på 76 procent jämfört med rikets 71 procent. För enbart nationella program är samma genomströmning 84 procent jämfört med rikets 80 procent.

Genomströmningen för enbart yrkesprogram ligger lägre än riket, 64 procent jämfört med 76. Då dessa program volymmässigt utgör en lägre andel av elevunderlaget påverkar de i lägre grad det totala resultatet.

Elever med avgångsbetyg

Generellt sett och över tid har Stockholms stad en högre genomsnittlig betygspoäng än riket. Snittet för nationella program låg på 16,1 jämfört med rikets snitt på 14,9. Staden har även en högre andel elever med grundläggande behörighet till högskolan, 88 procent 2023 jämfört med riket med 72 procent.

Introduktionsprogram - gymnasieintyg

En elev som har uppnått målen på introduktionsprogrammet ska få ett gymnasieintyg utfärdat. Om eleven inte når målen eller avbryter utbildningen ska i stället en sammanställning utfärdas. I förvaltningens tertialrapport 2 konstaterades att antalet utfärdade gymnasieintyg var lägre än förväntat och antalet sammanställningar var högre. Förvaltningen har gett skolorna stöd i hur och vilka dokument som ska utfärdas. Att antalet gymnasieintyg minskat kan bero på att skolorna fått riktat stöd i vilka dokument som ska utfärdas

Anpassad gymnasieskola

Resultatutveckling

Totalt sett uppvisas en ökning av högre betyg och en minskning av ej betygsatta kurser i den anpassade gymnasieskolan, vilket till viss del kan vara en följd av att diskussioner har förts om tillämpning av samtliga betygssteg.

Bron i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen

Bron syftar till att stödja eleverna i anpassad gymnasieskola och deras övergång från utbildning till egen försörjning. Totalt har 80 elever deltagit under året. 39 elever har avslutat insatsen och av dessa har 27 elever erhållit arbete eller studier. Därav har 15 elever gått till privata arbetsgivare och studier och 12 till anställning som serviceassistenter.

Resultat elevenkät årskurs 3 - gymnasieskolan

Under hösten genomfördes den reviderade versionen av gymnasierregionens gemensamma elevenkät för årskurs 3. Eftersom frågorna omarbetats är möjligheten att jämföra med tidigare år begränsade. Både skolor och elever har deltagit i arbetet med att ta fram en ny enkät.

Utöver att arbeta fram en ny elevenkät har också ett analytiskt stöd och processmaterial tagits fram. Stöd materialet lyfter fram olika analytiska perspektiv och hur processer med elevernas delaktighet kan stärkas.

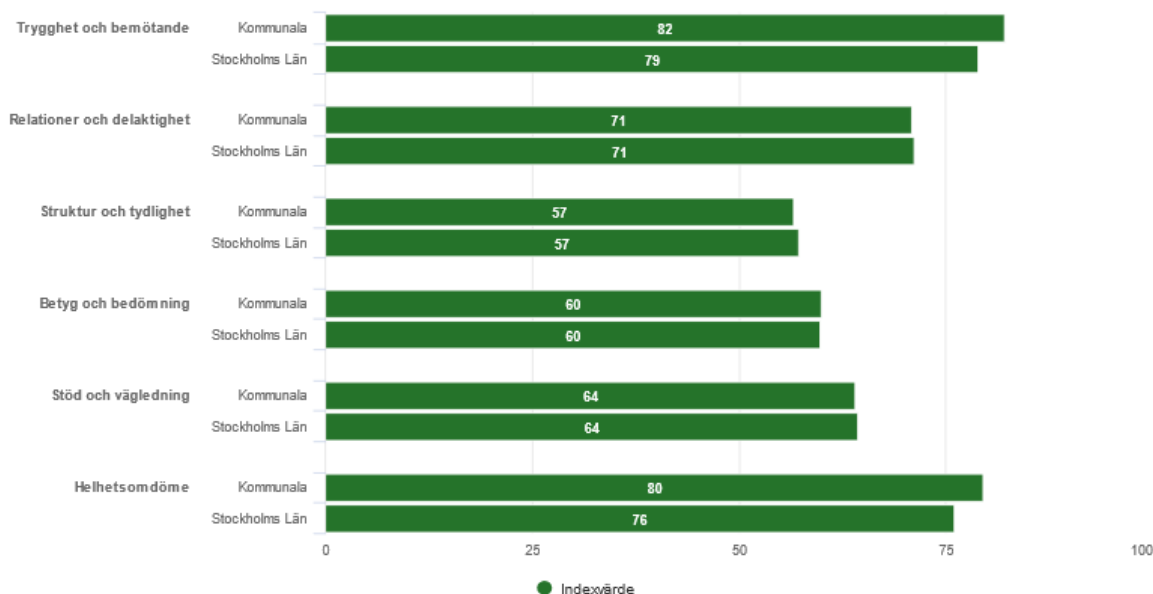
Svarsfrekvensen har ökat med fyra procentenheter till 83 procent, vilket bedöms som positivt mot bakgrund av att nya rutiner införts för genomförandet. Andelen som svarat ”vet ej” har också minskat generellt.

De frågor som är jämförbara med tidigare undersökningar är:

- Jag känner mig trygg på skolan 92 % (89 %), flickor 89 % och pojkar 92 %.
- Mina lärare varierar arbetssätten i undervisningen 51 % (44 %).
- Mina lärare hjälper mig förstå hur jag kan utveckla mina kunskaper 53 % (40 %).

Stockholms stads resultat per frågeområde jämfört med länet

Diagrammet visar andel positiva svar utifrån en femgradig skala.

Omvärldsperspektiv

Resultaten för Stockholms stads kommunala gymnasieskolor i år är relativt likartade jämfört med länet i övrigt. Två områden sticker ut positivt, det ena är trygghet och bemötande och det andra är helhetsomdömen som redovisar nöjdhet med skola och program. Dessa resultat känns igen från tidigare enkäter trots revideringen av frågor.

För de frågor som fångar lärandet, struktur och tydlighet, betyg och bedömning samt stöd och vägledning, är resultaten i linje med länet. Vad gäller några enskilda påståenden som berör undervisningssituationer ligger stadens resultat på en något lägre nivå än länet. En helhetsbedömning är att Stockholms stads resultat har närmat sig länets totala resultat samt att trygghet och attraktivitet alltså är starka områden.

Inom Stockholms stad

Resultatspridningen mellan stadens kommunala gymnasieskolor är liksom tidigare år relativt stor. Likvärdigheten är en fortsatt utmaning. Skillnaden mellan det lägsta och högsta resultatet är på jämförbar nivå med tidigare år.

Vid en djupare analys behöver hänsyn tas till gymnasieskolornas olika förutsättningar, till exempel när det gäller andelen elever med behov av särskilt stöd. Svarspridningen mellan flickor och pojkar är ungefär densamma som föregående år. Historiskt brukar pojkar generellt ge mer positiva svar än flickor. Det gäller även denna enkät.

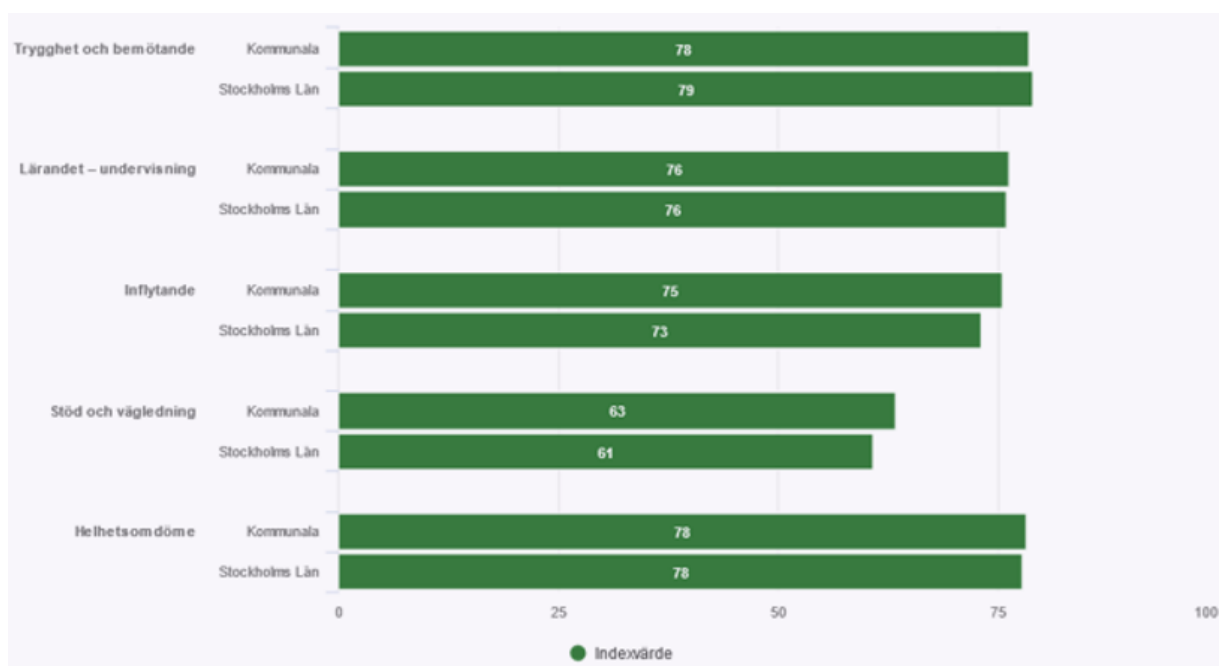
Resultaten mellan stadens skolor har förändrats något i förhållande till den förra enkäten. Några av stadens mer attraktiva skolor har fått en ökning av andelen positiva svar jämfört med övriga skolor.

Resultat elevenkät språkintröduktion

Enkäten för elever som går språkintröduktion har inte reviderats men genomfördes samtidigt med elevenkäten för årskurs 3. För denna enkät blev elevpopulationen något förändrad jämfört med om den hade besvarats under vårterminen, i och med att några elever slutade på vårterminen och några nya tillkom på höstterminen. Svarsfrekvensen var 72 procent.

En positiv resultatutveckling uppvisas mellan åren 2022 och 2023. Av totalt sett 24 påståenden som eleverna fått ta ställning till i enkäten var svaren mer positiva i 17, fem var oförändrade och svaren på två påståenden försämrades.

Diagrammet nedan visar svarsresultaten på samtliga frågeområden, andel positiva svar:

Anpassad gymnasieskola – enkät

Enkät för anpassad gymnasieskola genomfördes inte som planerat under höstterminen 2023 på grund av vissa administrativa svårigheter. Omtag kommer göras i början av 2024 för att få fram ett resultat.

Skolutveckling i Järvaområdet

Kunskapsutveckling

Arbetet med att förbättra elevernas kunskapsutveckling i Järvaområdet har fortsatt. När det gäller andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram har tre av sex högstadieskolor i Järva förbättrat sina resultat jämfört med 2022. Övriga ligger kvar på liknande resultat eller har sjunkit något. Vid jämförelse över tid ökar måluppfyllelsen, eller ligger kvar på en hög nivå i årskurs 9. Måluppfyllelsen för årskurs 6 har en positiv trend på sex av tolv skolor.

I alla skolor pågår insatser för att stärka det språk- och kunskapsutvecklande arbetet. För att ytterligare höja kvaliteten i undervisningen har flera av skolorna lektorer som leder det kollegiala utvecklingsarbetet. Den extra simundervisning som har erbjudits skolorna i samarbete med idrottsförvaltningen har också fått positiv effekt på elevernas vattenvana och simkunnighet.

Minskad frånvaro

Arbetet med att minska frånvaron i Järva har intensifierats. Skolan och stadsdelsförvaltningen samverkar kring elever inom ramen för *Skolsociala team*, SST. För att hjälpa de elever som har störst problem påbörjades under hösten ett nytt samarbete tillsammans med stadsdelsförvaltningen. Denna insats kallas *SST plus* och ges av ett tvärprofessionellt team från socialtjänsten och skolan bestående av familjebehandlare, specialpedagog och psykolog som arbetar uppsökande för att få elever tillbaka till skolan.

Arbetet med skolsociala team beskrivs mer utförligt under verksamhetsområdesmål 1.3.

Skolornas arbete och rutiner med att systematiskt följa upp och analysera resultat har stärkts. Genom att skolorna genomför täta och kontinuerliga uppföljningar och resultatanalyser samt kopplar dessa till skolans resursfördelningssystem kan resurser omfördelas och bättre anpassas utifrån elevernas behov.

Professionsstärkande insatser

Längre professionsstärkande insatser för rektorer har fortsatt under 2023 med rektorerna i Järva. Fokus har legat på att stärka rektors ledarskap ur ett organisationsperspektiv och på att skapa förståelse och tillit inom rektorsgruppen; allt med målet att ge goda förutsättningar till utveckling av undervisningen. I ett nätverk för skolor i socioekonomiskt utsatta områden har rektorerna i Järva, Hässelby-Vällingby och två grannkommuner möjlighet till erfarenhetsutbyte. Detta sker i samarbete med Stockholms universitet.

Samverkan med polis, andra myndigheter och föreningsliv i Järva

Skolorna i Järva ingår i sju så kallade nav för samverkan med polis och stadsdelsförvaltning.

Naven stärker skolornas möjligheter till tidig samverkan med andra myndigheter kring exempelvis trygghet och skolnärvaro, både på grupp- och individnivå. Ett arbete har påbörjats för att få med de fristående skolorna och förskolorna i samarbetet.

Eleverna i Järva har ett lågt engagemang i föreningslivet på fritiden, vilket är ett identifierat område för att kunna motverka nyrekrytering till kriminalitet. Skolorna i Järva har därför under 2023 inlett ett samarbete med stadsdelsförvaltningen, idrottsförvaltningen och föreningsliv för att fler elever ska få en meningsfull fritid genom att sänka trösklarna till vuxenledda fritidsaktiviteter.

Samverkan för bästa skola

Under hösten 2021 påbörjades samverkan med Skolverket inför insatser riktade till en skola i Vantör. Skolan har fått fortsatt stöd av lärosäten och förvaltningen i att utveckla processer och strukturer för att stärka de områden som framkommit i skolans nulägesanalys.

Utifrån erfarenheter från satsningen *Samverkan för bästa skola* har förvaltningen utvecklat en lokal variant. De delar som visat sig vara framgångsrika har tagits tillvara och ligger till grund för *Kommunal samverkan för bästa skola* (KSBS). Satsningen genomförs redan på tre skolor i Järva, en skola i Vantör och en i Hässelby. Höstterminen 2023 har en fjärde skola i Järva fått påbörja en insats.

Kommunal samverkan för bästa skola har skapat ett stort engagemang på skolorna. Skolledningarna uttrycker i utvärderingar att stödet från förvaltningen kopplat till KSBS-processen är en framgångsfaktor för att skapa kontinuitet och struktur i det systematiska utvecklingsarbetet. Utvärderingar visar även att arbetet med att gemensamt skapa tydliga mål för verksamheten skapar acceptans och medvetenhet hos medarbetarna för de prioriterade utvecklingsområdena.

Tillgängliga lärmiljöer och elevhälsa

Stadens skolor har olika utmaningar och förutsättningar. Varje skola behöver därför utforma sitt arbete med tillgängliga lärmiljöer och elevhälsa utifrån en lokal analys. Under året har ett utvecklingsarbete gjorts vad gäller skolornas elevhälsoplaner. Samtliga grundskolor och gymnasieskolor ska numera ta fram årliga elevhälsoplaner utifrån respektive skolas systematiska kvalitetsarbete. I dessa elevhälsoplaner synliggörs skolans organisation och arbete för att stärka den psykiska hälsan och motverka psykisk ohälsa på ett åldersanpassat sätt. Elevhälsoplanerna ska följas upp årligen.

Utveckling av elevhälsans organisation och arbetet med tillgängliga lärmiljöer har redovisats till nämnden i ett särskilt ärende i september 2023.

Utbildningsinsatser

En särskild satsning har inletts för att utifrån forskning och erfarenheter stärka och fördjupa medarbetares kunskaper om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och därmed ge bättre förutsättningar att utforma en mer tillgänglig lärmiljö och undervisning. Sju grundskolor deltar i den nystartade kompetensutvecklingsinsatsen *Kognitiva villkor för lärande*, med extra fokus på neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, NPF.

Utöver satsningen på kompetensutveckling inom NPF har förvaltningen under året erbjudit utbildningar till lärare och fritidshemspersonal inom följande områden:

- Anpassa för elevers variationer
- Verktyg för elever med språklig sårbarhet
- Läs- och skrivverktyg

Kompetensutvecklingsinsatsen med fokus på utredning om särskilt stöd som erbjuds skolors elevhälsoteam har fortsatt under året. Vid årsslutet 2023 har 79 av stadens 144 grundskolor tagit del av insatsen. Skolorna uttrycker generellt att deltagandet har lett till vidare utvecklingsarbete på den egna skolenheten och att en viktig faktor till det är att även rektorer deltagit. Målet är att samtliga grundskolor i staden ska ta del av kompetensutvecklingsinsatsen.

De utvecklingsbehov som blivit synliga för de skolor som deltagit under året är bland annat att:

- utveckla elevhälsoteamens möten och struktur
- utveckla arbetet kring utredning om särskilt stöd
- involvera och stödja lärarna mer
- utveckla den tvärprofessionella samverkan
- utveckla det systematiska kvalitetsarbetet
- tillgängliggöra lärmiljön i ännu högre utsträckning

Systematiskt elevhälsoarbete för skolledare i stadens grundskolor är en heldagsutbildning som genomförts under året med merparten av grundskolans ledningar och grundskolechefer. Det förväntade resultatet är att skolledarna får med sig en modell för systematiskt kvalitetsarbete, (SKA) som inkluderar elevhälsoarbetet som kan användas i skolans utvecklingsarbete med elevhälsoplanen.

Nätverk för elevhälsans professioner

Nätverken för elevhälsans professioner arbetar med NPF. Samtliga professioner arbetar i nätverken för att utveckla kompetens och arbetsätt gällande elever i behov av stöd, och för att utveckla skolornas gemensamma elevhälsouppdrag.

Boken *NPF för lärare -fokus på pedagogiskt arbete* har anskaffats till samtliga av elevhälsans professioner i stadens kommunala grundskolor.

Psykisk hälsa

Arbetet för att stärka elevers psykiska hälsa fortgår. Ett helhetsperspektiv är av största vikt för att nå framgång. Att fullfölja en grundskole- och en gymnasieutbildning är en viktig skyddsfaktor för att minska eller förhindra psykisk ohälsa hos unga. Unga som presterar i skolan har mindre risk för psykisk ohälsa både under tiden som ung och senare i livet.

Eleverna ska ha tillgång till en lokal elevhälsa med medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan på skolan ska stödja elevernas utveckling i samverkan med den pedagogiska personalen. Förvaltningen erbjuder elevhälsans personal kontinuerlig kompetensutveckling för att stärka deras förmåga att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa bland annat inom ramen för nätverk för denna personalgrupp.

Fortsatt får 48 grundskolor och 17 gymnasieskolor ta del av statsbidraget för att stärka psykisk hälsa och bidra till suicidprevention. Utifrån en lokal analys används statsbidraget exempelvis till kompetensutveckling och rastverksamhet och för att främja skolnärvaro. Skolorna som får ta del av bidraget vittnar om att personalens kompetens och medvetenhet ökar vilket bidrar till ett främjande och förebyggande arbete.

Under året har samtliga högstadie- och gymnasieskolor erbjudits att använda ett digitalt material för att stärka elevers psykiska hälsa kostnadsfritt inom ramen för statsbidraget. Materialet fokuserar på att varje elev ska förstå vad som påverkar måendet och få verktyg för att påverka sitt eget välmående. Under höstterminen har 20 av stadens gymnasieskolor använt materialet.

Dokumentet *Trygghet och elevhälsa* har tagits fram som ett stöd för skolorna i arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet kopplat till elevhälsa.

Utbyggnad av skolpsykologinsatser i stadens gymnasieskolor

Under 2023 slutfördes utredningen av skolpsykologisk kompetens i stadens gymnasieskolor. Utredningen gav ett förslag på hur en utbyggnad av skolpsykologiskinsatser kan genomföras. Under höstterminen samverkades förslaget och ett beslut fattades att öka antalet psykologtjänster. En struktur ska byggas upp och den psykologiska insatsen kommer att öka med cirka två psykologer per år under tre år.

Fysisk aktivitet i skolan

Fysisk aktivitet är viktigt för elevers hälsa och bidrar till goda förutsättningar för lärande, minskad stress och ökad studiero. Under året har förvaltningen erbjudit fysiska träffar för

inspiration, kompensutveckling och erfarenhetsutbyte.

Personal har utbildats som ett led i att utbilda rörelseledare bland elever på skolan. Elever som är rörelseledare blir en resurs och tillgång i arbetet med daglig fysisk aktivitet. Under året har 39 medarbetare från 16 skolor deltagit vid utbildningstillfällena.

Vid årets rastnätverksträffar har totalt 49 skolor med 118 medarbetare deltagit.

Rastnätverken ger ökat stöd för vidareutveckling av skolans rast- och fritidshemsverksamhet. Ytterligare ett syfte är att engagera fler på skolan och att utveckla elevernas delaktighet i rasternas innehåll. Utvärdering visar att medarbetarna upplever att träffarna bidrar till inspiration och utveckling.

Under året har 22 skolor lånat aktivitetsmätare och mätt drygt 2000 elevers fysiska aktivitet under skoldagen. Resultatet visar, likt tidigare år, ett genomsnitt på 6 500 steg per dag vilket motsvarar cirka 30 minuters pulshöjande aktivitet. Skolor som har genomfört mätning under flera terminer visar en ökad vilja och ett engagemang i att hitta nya arbetsätt för att uppnå målet 45 minuter fysisk aktivitet per skoldag.

I samverkan med idrottsförvaltningen fortsätter arbetet med *Handlingsplan för fysisk aktivitet* för att främja den psykiska hälsan. Genom *Intyg för ökad fysisk aktivitet*, som ordinerar av skolans elevhälsa, erbjuds eleven ett kostnadsfritt träningskort för tio träningstillfällen i Stockholms stads idrotts- och simhallar. Under året har elva skolor tagit del av erbjudandet och 101 träningskort har delats ut. Skolorna har varit mycket positiva och upplevt ett ökat välmående hos eleverna.

Under hösten har *Rastens dag* genomförts, där ett hundratal elever från 15 skolor i staden delade med sig av förslag på rastaktiviteter.

Under höstlovet genomförde simlärare från kommun och föreningsliv intensivsimskola för elever i årskurs 6–9 som riskerade att inte få betyg i ämnet Idrott och hälsa. Totalt erbjöds 507 platser, varav 12 till anpassad grundskola. 368 elever deltog och av dem klarade 101 elever målet att simma 200 meter varav 50 meter på rygg.

Genom förvaltningens samarbete med föreningslivet har olika aktiviteter genomförts under hösten för att hjälpa elever att hitta aktiviteter som bidrar till en aktiv fritid:

- Finnkampen, en prova-på aktivitet i samverkan med Svenska friidrottsförbundet och idrottsförvaltningen. 180 elever i årskurs 5 deltog.
- Golfbanan som utomhusklassrum i samverkan med Golf förbundet, STERF (Nordiska golf förbundets gemensamma forskningsstiftelse), Skogen i skolan, och Spetsa universitet har genomförts med elever från fem skolor.
- Sveriges Olympiska kommitté, idrottsförvaltningen och RF- SISU erbjöd en aktivitetsdag, Olympiadagen, på Stockholms Stadion för cirka 700 elever.

- I samverkan med National Hockey League (NHL), idrottsförvaltningen och Svenska ishockeyförbundet erbjöds en dag med prova-på hockeyaktiviteter i Kungsträdgården. 750 elever från stadens skolor deltog.

Skolfrukost

Ungefär hälften av stadens kommunala skolor erbjuder skolfrukost som rutin, antingen till samtliga elever eller till vissa elevkategorier. Många av de skolor som inte rutinemässigt serverar frukost ser till att de elever som har behov av frukost får något att äta på morgonen.

De skolor som erbjuder frukost är spridda över staden och alla skolor i Järva erbjuder skolfrukost. Under 2024 ska förvaltningen arbeta för att skolfrukost erbjuds alla elever i grundskolor med socioekonomiska utmaningar samt att övriga skolor erbjuder frukost utifrån behov.

Hörsel- och synpedagogiska navet inom gymnasieskolan

Hörsel- och synpedagogiska navet arbetar för att elever med hörsel- och synnedsättning på stadens gymnasieskolor ska få anpassningar samt pedagogiskt stöd och därmed goda förutsättningar att genomföra en gymnasieutbildning.

Navet har under året arbetat med att utbilda personal, handleda arbetslag och anordna workshops kring funktionsnedsättningar och hjälpmedel samt anordnat elevträffar för att skapa kontaktytor och stärka elevernas hörselidentitet.

Navet har under hösten kartlagt samtliga elever med hörsel- och synnedsättning i stadens gymnasieskolor. Kartläggningen ligger till grund för navets förberedelsearbete samt planering och fördelning av resurser på de skolor som behöver stöd.

En kartläggning för att se över om det befintliga utbudet av hörselklasser överensstämmer med ett långsiktigt behov har genomförts. Diskussioner pågår kring hur uppdraget ska se ut framöver och hur Hörsel- och synpedagogiska navets uppdrag kommer att påverkas kopplat till detta.

Lovskola och läxhjälp

Lovskola

Grundskolan

Under 2023 arrangerade totalt 79 grundskolor minst en eller flera lovskolor och totalt 4 934 elever deltog, vilket är cirka 300 färre än föregående år. Ett skäl till att antalet är färre än föregående år är att lovskola är inte obligatoriskt och hur många som tackar ja samt hur många som sedan deltar varierar.

	Höstlov 2022	Sportlov 2023	Påsklov 2023	Sommarlov 2023	Höstlov 2023
Åk 1	-	-	3	-	1
Åk 2	5	-	7	-	9
Åk 3	17	7	9	3	36
Åk 4	17	37	21	96	44
Åk 5	31	53	51	125	52
Åk 6	130	160	129	89	135
Åk 7	122	207	157	198	166
Åk 8	180	317	261	239	207
Åk 9	329	485	331	151	350
Simskola	454	434	-	674*	363

* Okänt antal v 33

Vissa skolor samverkar, men huvudsakligen anordnar skolorna lovskolorna var för sig. Matematik, svenska/svenska som andraspråk och engelska dominerar i lovskolan oavsett årskurs, men samtliga ämnen finns representerade.

Det är stor spridning mellan skolor i hur stor andel av de obehöriga eleverna som deltagit. Elever som går på skolor som inte anordnar lovskola deltar i låg utsträckning. 47 av 123 obehöriga elever i årskurs 9 som deltog sommaren 2023 blev behöriga efter sommarlovsskolan (38 procent). Deltagande elever i samtliga årskurser deltog fyra dagar eller färre i sommarlovsskolan.

Sommarlovsskolans effekt kan inte enbart bedömas utifrån ändrade betyg i årskurs 9. Majoriteten av deltagare finns i lägre årskurser, framför allt högstadiets första år. Där ändras inte betygen efter sommarlovsskola. En eventuell effekt på betygen kan ses först efterföljande år.

Gymnasieskolan

Resultaten från utbildningsförvaltningens sommarlovsskola redovisas i tertialrapport 2 2023. Utöver sommarlovsskola anordnade under året några av stadens gymnasieskolor även övrig lovskola för sina elever, se tabell nedan.

Lov 2023	Antal skolor	Antal elever
Sportlov	8	468
Påsklov	8	382
Höstlov	4	48

Generellt är det matematik som eleverna har undervisats i men under sport- och påsklovet är det ett antal som har arbetat med sina gymnasiearbeten. Detta ses som en positiv insats då ett godkänt betyg i gymnasiearbetet krävs för att erhålla examen.

Läxhjälp

Grundskolan

Läxhjälp och annan form av studiestöd är en naturlig del av arbetet för att stötta eleverna att nå kunskapskraven. Den lagändring som trädde i kraft den 1 juli 2022 om studietid för elever årskurs 4 till 9 och som innebär krav att skolan ska erbjuda två extra timmar per vecka utöver den garanterade undervisningstiden. Samtliga grundskolor erbjuder minst två timmar läxhjälp i veckan. Flera skolor erbjuder mer. Skolan och fritidshemsverksamheten samverkar i arbetet. Tio skolor samarbetar med stiftelsen Läxhjälp och en med Röda Korset.

2023 beviljades stadens ansökan om statsbidrag för läxhjälp. Stockholms stad beviljas bidrag ungefär vartannat år, vilket gör att skolorna har utmaningar med att budgetera för läxhjälp.

Gymnasieskolan

Stadens gymnasieskolor erbjuder organiserad läxhjälp och studiestöd i anslutning till skoldagen, bland annat i form av räknestugor. De flesta av skolorna genomför detta inom ramen för den egna organisationen, några få tar hjälp av ideella organisationer, exempelvis Röda korset.

Förskoleklass och tidiga åldrar

Arbetet med de riktlinjer kring övergångar förskola - skola som togs i bruk läsåret 2022/2023 har förfinats och uppdaterats under året. De flesta av stadsdelsförvaltningarna har nu startat upp gemensamma träffar. Det språkutvecklande arbetet i både förskola och förskoleklass är en viktig del av arbetet.

Förvaltningen har under året anordnat utbildningar i kartläggningsmaterialet för förskoleklass, *Hitta språket* och *Hitta matematiken*. Dessa utbildningar planeras att genomföras även 2024.

Läsa-, skriva- och räknagarantin

För att implementera och genomföra läsa-, skriva- och räknagarantin har ett flertal olika utbildningar för lärare erbjudits under året. Förvaltningen har genomfört grundläggande utbildningar i kartläggningsmaterialet för förskoleklass *Hitta språket* och *Hitta matematiken*, samt fördjupningsföreläsningar med utgångspunkt från kartläggningsmaterialet med tydligt fokus på undervisningsaktiviteter i matematik och svenska. Även grundläggande utbildningar i bedömningsstöd 1–3 matematik och svenska har genomförts under hösten.

Arbetet med de riktlinjer kring övergångar förskola-skola som uppdaterats och tagits i bruk läsåret 2022/2023 fortlöper. Att stärka språkutvecklande arbete i både förskola och förskoleklass är en viktig del av detta. För att få en progression i arbetet träffas förskolor och skolor inom varje stadsdelsområde en gång per termin för att diskutera och utbyta

erfarenheter.

Fritidshem och fritidsklubb

Förvaltningen har under läsåret fortsatt att stödja de lokala nätverksledarna i planeringen av nätverksträffar för att öka likvärdigheten i stadens fritidshemsverksamheter.

Det treåriga Ifous-programmet, *Fritidshemmets bidrag till elevers måluppfyllelse* (FriBi) påbörjades i september 2023. 13 av stadens grundskolor deltar. Syftet är att med stöd av forskning belysa och utveckla fritidshemmets kompletterande och kompensatoriska uppdrag. Resultatet ska spridas bland samtliga fritidshem för att förbättra verksamheten.

Det nya analysverktyget med inriktning mot fritidshemmens kvalitetsarbete har förankrats i stadens kommunala grundskolor under året. Stödet avser både analys i form av utvärdering av ett pågående utvecklingsarbete, liksom analys av skolans samlade resultat. Materialet har använts av flera skolor vid de lokala resultatdialogerna.

Anpassad grundskola

Den 2 juli 2023 bytte skolformen namn från grundsärskola till anpassad grundskola.

Utbildningsförvaltningen har under året fortsatt att i hög takt öka antalet elevplatser i anpassad grundskola för att möta den drygt sexprocentiga ökningen av antalet mottagna elever från år 2022 till år 2023. Antalet skolenheter i egen regi med anpassad grundskola har ökat från 33 till 35.

Arbetet med att definiera kriterier för god kvalitet inom anpassad grundskola är påbörjat. Detta är ett viktigt steg för att säkerställa att utbildningsförvaltningens mål och visioner tydligt integreras i verksamheterna.

Under 2023 har nätverken för lärare inom anpassad grundskola fortsatt att utvecklas, med fokus på kompetensutveckling och gemensamt lärande. Samtalsledarna har under året fått kontinuerlig handledning från förvaltningen, vilket har bidragit till en ökad professionalisering av verksamheten. Det kollegiala samarbetet har särskilt riktats mot att förbättra undervisningens kvalitet.

Ifous-programmet *Kunskapsuppdraget i den anpassade grundskolan* (KASK), är nu halvvägs. Programmet syftar till att undervisningen i anpassad grundskola utvecklas med avsikten att stärka elevers lärande och utveckling samt öka måluppfyllelsen. Samarbetet mellan skolans personal och de medverkande forskarna har varit resultatrikt och har bidragit till kunskapsutveckling.

Under vårterminen genomfördes en skolformsgemensam fortbildningsdag där all personal inom stadens anpassade grundskolor deltog. Syftet med dagen och föreläsningarna var dels att

stärka och synliggöra skolformen, dels att bidra till en samsyn och ökad kvalitet på undervisningen i verksamheterna.

Arbetet med att ta fram stöd för att följa upp elevernas kunskapsutveckling och måluppfyllelse på aggregerad nivå har påbörjats. En referensgrupp bestående av samordnare, skolledare och pedagogisk personal från samtliga skolområden arbetar för att utveckla systemstödet och säkerställa att detta möter verksamhetens behov och förväntningar.

MIRA-modellen används för att följa upp elevers utveckling i anpassad grundskola. För att fördjupa förståelsen för tillämpningen av modellen har förvaltningen ändrat formen för utbildningen från traditionella föreläsningar till workshops innehållande praktiska övningar.

Grundskoleundersökningen har justerats och tillgänglighetsanpassats ytterligare för att så många elever som möjligt ska kunna besvara den. Detta har bidragit till en ökad andel svaranden jämfört med tidigare år. Resultaten används som underlag för framtida strategiska beslut och åtgärder.

Nyanlända och flerspråkiga elever

Stärkt kompetens kring svenska som andraspråk

Den interna kompetensutvecklingsinsatsen som riktar sig till lågstadielärare med formell behörighet och som undervisar i svenska som andraspråk, men saknar studier i ämnet, har påbörjats. 36 lärare deltar från åtta olika skolor fördelade över fyra grundskoleområden.

Stöd i arbetet med nyanlända och flerspråkiga elever

En heldags kompetensutveckling för grund- och gymnasielärare kring kopplingen mellan uttal och läsförståelse har genomförts inom ramen för nätverket för svenska som andraspråklärare. Ett åttiotal lärare deltog i kompetensutvecklingen som kommer att följas upp i januari 2024.

Inom nätverket har också ett antal förstelärare deltagit i en fortbildningsinsats med inriktning att planera och genomföra kompetensutveckling i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för kollegor på skolan.

Utbildningens sista tillfälle gav möjlighet till uppföljning och utvärdering av vad lärarna tagit med sig och genomfört på skolan. 23 förstelärare från sju olika skolor deltog i insatsen som innehöll dels hur man praktiskt lägger upp en fortbildningsinsats, dels innehåll, första- och andraspråksinläring samt språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Analysen visar att det finns behov av denna form av insats, då många förstelärare har liknande uppdrag på skolorna. Analysen visar också på behovet av tydligare information till skolledare om syftet med utbildningen, samt om vikten av att deltagande förstelärare parallellt leder fortbildning på skolan.

På flera av de skolor som fått stöd i *Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt* (SKUA) har lärare i praktiskt-estetiska ämnen uttryckt önskemål om mer kunskap och fler aktiviteter kopplade till sina ämnen och sin specifika undervisningssituation. Därför anordnades en studiedag i grundskoleområde 5 och 7 för de praktisk-estetiska lärarna, i syfte att sprida kunskap och öka den ämnesspecifika kompetensen. 25 lärare deltog på studiedagen och uppföljning kommer att ske under nästkommande år. Detta initiativ har lett till att en bredare insats till lärare i fler skolor ska erbjudas varje termin.

Digitalisering

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med utbildning och information till skolornas ledning och administration för vidmakthållande och utveckling av de digitala verktyg som skolorna använder. Under hösten har förvaltningen genomfört gemensam kompetensutveckling om AI.

Arbetet med handlingsplaner för digital utveckling för lärande går enligt plan. En första avstämning av grundskolornas aktiviteter i respektive handlingsplan gjordes i samband med tertiärrapport 2.

Majoriteten av gymnasieskolorna är i gång med sin drifts- och utvecklingsorganisation. Medarbetare utbildas fortlöpande och tar till vara de digitala verktygen och resurserna i det dagliga arbetet. Lärarkompetens är avgörande för elevernas digitala mognad och utmaningar som en del skolor ser är brist på tid och att skapa tydliga uppdrag. En del gymnasieskolor önskar också mer stöd från central förvaltning gällande forskningsläget kring digitalisering av undervisning. Även gymnasieskolornas aktiviteter har följts upp i samband med tertiärrapport 2. Arbetet med implementering av handlingsplaner har behövt mer tid än planerat.

Förvaltningen har arbetat för att skapa möjlighet för lärare och skolledare att använda generativ AI och samtidigt följa dataskyddsförordningen samt att tydliggöra och informera om vilka verktyg som är godkända att använda. Både gymnasieskolornas och grundskolornas arbete med kartläggning av skolornas användning av olika digitala verktyg, bland annat för myndighetsutövande dokumentation, fortsätter.

Samarbetet mellan grundskolor och Tekniska museet genom idéburet offentligt partnerskap (IOP) om programmeringsverksamheten ”Maker tour” har utvärderats och beslut om nytt IOP är beslutat om för 2024–2025.

Beslutsstöd Skola

Under året har fokus legat på att höja kompetensen hos användarna i skolorna. Förvaltningen har bjudit in till två utbildningstillfällen där skolor fått möjlighet att arbeta praktiskt med sin skolas rapporter. Rektorer i samtliga grundskoleområden har fått kunskap om hur de kan använda statistikrapporter som finns i Beslutsstöd.

Kommunikation med och insyn i fristående skolor

En översyn har genomförts av förvaltningens hantering av frågor eller ärenden som berör fristående skolorna i Stockholms stad. Översynen har bidragit till att klargöra hur insynsrätten bedrivs inom förvaltningen och hos vilken funktion olika ärenden kring fristående skolor hör hemma. Översynen har också synliggjort hur förvaltningen behöver samordna information om fristående skolor som är av intresse för planeringen av kommunens egen skolverksamhet.

Studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledningen är central för att eleven ska kunna fatta väl underbyggda beslut om fortsatta studier och framtida yrkesvägar. Ett väl underbyggt val motverkar kostsamma avhopp samt bidrar till en högre motivation.

Syftet med studie- och yrkesväglarnas nätverk är att ge förutsättning för kollegialt lärande samt kompetensutveckling. Fokus under våren var nya läroplanens inledande delar och under hösten neuropsykiatriska funktionsnedsättningar NPF. Även temat *Etik - att arbeta med kvalitet i vägledning* har tagits upp.

Förvaltningen har tillsammans med *Worldskills Sweden* genomfört regionsfinalen i *Yrkeskampen*, en tävling för elever i årskurs 8. Tävlingen syftar till att lyfta fram de yrken som yrkesprogrammen på gymnasiet kan leda till. Av de åtta klasser som deltog från hela Stockholmsregionen vann två klasser från Farsta grundskola/Adolf Fredriks musikklasser. De vinnande klasserna deltar i sverigefinalen under våren 2024.

Traditionell praο (praktisk arbetslivserfarenhet) har under året genomförts i stadens grundskolor. Utbildningsförvaltningen har en samordnare för skola-arbetsliv som jobbar både tillsammans med arbetsgivare och skolor med att samordna praοplatser för elever. Det handlar både om att informera och uppmana arbetsgivarna om möjligheten att ta emot praοelever, hjälpa dem med praktiska frågor och förenkla processen samt samordna kontakten mellan skolor och arbetsgivare.

Samordnaren har återkommande kontakt med ”klassiska” praοplatser, t.ex. matvarubutiker, restauranger, butiker men även arbetsgivarorganisationer, branschorganisationer och större arbetsgivare. Samordnaren har också regelbunden kontakt med stadens förvaltningar och bolag, myndigheter och andra kunskapsintensiva arbetsplatser samt regionen.

Exempel på nya stora praοplatser som under året anslutit sig till förvaltningens register över företag som tar emot praοelever är SVT och Socialstyrelsen. Anskaffningen av praοplatser har dock överlag varit något svårare än före pandemin. En förklaring är att många arbetsgivare inte längre tar emot praο-elever under 18 år. Effektiviserade organisationer innebär också att det inte längre finns utrymme för grundskoleelever.

Förstärkning av stadens skolbibliotek

Skolornas arbete utifrån Skolbiblioteksplan för skolor och förskolor i Stockholms stad 2021–2024 fortsätter med stöd av förvaltningen. Detta har skett i form av kompetenshöjande och rådgivande insatser för skolledare och skolbibliotekspersonal. Särskilt fokus har legat på skolbibliotekens läsfrämjande funktion. En satsning på lässtimulerande samarbete mellan skolbibliotek och fritidshem har för andra gången genomförts med gott resultat på 14 grundskolor.

Alla elever i stadens skolor har fortfarande inte tillgång till ett bemannat skolbibliotek där verksamheten används som en del i undervisningen eller skolans kvalitetsarbete som helhet. En särskild uppföljning av 20 grundskolor utan bemanning eller mycket låg sådan (0–11 timmar per vecka) visar vid årets slut att en förändring skett i positiv riktning på två av dessa skolor. Skolor som inte har tillgång till ett bemannat skolbibliotek uppger att ekonomi samt svårigheten att få kvalificerande sökande vid försök till rekrytering som några av skälen till bristen.

Staden har också som mål att andelen skolor med fackutbildad bibliotekarie ska öka. I nämndens verksamhetsplan 2023 framgick att rektor vid rekrytering till skolans bibliotek i första hand skulle sträva efter att anställa en fackutbildad bibliotekarie.

Totalt fanns det 40 grundskolor med fackutbildad bibliotekarie i juni 2023, vilket är 28 % av grundskolorna. Det är fyra skolor fler än föregående läsår. Som jämförelse var det endast 21 grundskolor som hade en fackutbildad bibliotekarie 2017, då den första skolbiblioteksplanen började gälla.

Bland de 22 grund- och gymnasieskolor där ny personal tillkommit under året för att arbeta med skolbiblioteksverksamheten är det sju som rekryterat och anställt en fackutbildad bibliotekarie.

Skolbiblioteksplanen har under året förlängts till och med 2025, efter beslut i nämnden. Under 2024 förbereds framtagandet av en ny plan. Detta arbete tar avstamp i en utvärdering av förvaltningens biblioteksverksamhet utifrån målsättningarna i den befintliga skolbiblioteksplanen.

Kultur

Arbetet med att förtydliga kulturombudens roll och att stärka deras arbete har fortsatt under året. Diskussioner har förts med rektorer hur målen ska uppnås gällande delarna i utbildningsnämndens budget som handlar om att alla elever ska erbjudas professionella kulturupplevelser en gång per termin samt att elevernas möjligheter till eget skapande ska öka.

Enkät om kultur i undervisningen

En enkät har gått ut till alla grundskolor för att följa upp hur skolorna har arbetat med kulturupplevelser under året, samt vilket stöd de behöver i sitt arbete med kultur i undervisningen. Enkäten besvarades endast av 53 av grundskolorna (ca 38 %) vilket gör att underlaget inte är statistiskt tillförlitligt.

Underlaget kompletterar befintlig statistik. Enkätens resultat visar att det är i åldrarna för årskurserna F-3 samt inom anpassad grundskola som skolorna är bäst på att tillgodose målet att alla elever ska ta del av professionella kulturupplevelser. Bland anpassade grundskolor som besvarat enkäten anger 79 procent att alla deras elever tagit del av kulturupplevelser under året. Inom F-3 svarar 67 procent av skolorna att alla elever upplevt kultur.

96 procent av de svarande i årskurserna F-3 anger att mer än 75 procent av eleverna tagit del av kulturupplevelser under året. Trots att högstadiet ökat sin användning av de utvalda kulturaktiviteter som har lägre pris tack vare kulanpremien utmärker sig åldersgruppen som den kategori med lägst andel elever som får uppleva kulturupplevelser.

Bland de högstadieskolor som besvarat enkäten har endast hälften svarat att alla elever tagit del av kulturupplevelser under året. Ett fortsatt fokus på att nå högstadieskolorna med information om kulturens värde i undervisningen är därför prioriterat framöver.

Skapande skola

Statens kulturråd har beviljat förvaltningen 10,2 miljoner kronor för *Skapande skola*, som kommer att användas av Stockholms kommunala grundskolor under läsåret 2023/2024. Under året har ett utvecklingsarbete påbörjats för att göra det enklare för skolorna att hitta och anpassa aktiviteter som matchar deras behov och önskemål.

Under året har möjligheten för kulturombuden att erhålla ett så kallat "kulturkort" utretts, med syftet att lättare kunna omvärldsbevaka tillgängliga föreställningar. Införande av kulturkortet planeras under 2024.

Historiska stadsvandringar

Förvaltningen fortsätter samarbetet med kulturförvaltningen och Stadsarkivet inom ramen för Stockholmskällan. Under 2023 har ny funktionalitet på Stockholmskällan förberetts och utvecklats i form av tjänsten Historiska stadsvandringar. Tjänsten låter användare uppleva skeenden och platser i hela staden via sin mobiltelefon. Tjänsten planeras vara tillgänglig för användare till sommaren 2024.

Samordna resurser kring lärande för hållbar utveckling

En ny informationssida på webbplatsen Pedagog Stockholm förmedlar kontakt mellan klasser

i grund- och gymnasieskolor och nyanlända SFI-elever. Satsningen *Världen finns här* möjliggör för SFI-elever att lära sig svenska, samtidigt som stadens elever får möjlighet att lära sig mer om kulturer, religioner och traditioner i andra delar av världen.

En utmaning för elever i grundskolan och gymnasieskolan, *Stadshusetmaningen*, arrangerades under våren. Utmaningen gick ut på att i Minecraftmiljö skapa lösningar för ett mer hållbart Stockholm utifrån de globala målen. I tävlingen deltog 231 lag med totalt cirka 745 elever från 23 olika skolor.

Lektionsförslag på Stockholmskällan är uppdaterade med information som tydliggör historisk bakgrund kring samtliga 17 globala mål i Agenda 2030.

Forskning och utveckling

Den nya FoU-strategin utgör en bilaga till förvaltningens verksamhetsplan. Den ska stärka kopplingen mellan utvecklingsarbete å ena sidan och forskning och forskningsbaserad kunskap å andra sidan. Den forskning som initieras ska i större utsträckning utgå från identifierade behov i verksamheten.

Det stöd som förvaltningen ger utgår än mer från skolans egna behov och problem. Skolors organisatoriska förutsättningar är ett viktigt fokusområde parallellt med systematisk undervisningsutveckling. En viktig utgångspunkt i arbetet är att utgå från hur kunskapsresultaten hänger samman med undervisningens kvalitet.

Arbetet genomförs med hjälp av processtödjare, lektorer och analytiker. Lärare får verktyg att analysera sin undervisning, prova andra sätt att undervisa och tillsammans med kolleger utvärdera resultatet. På så sätt förbättras inte bara undervisningen i det enskilda fallet, utan ämnesgrupper får tillgång till verktyg och strukturer att själva fortsätta förbättringsarbetet.

Förvaltningens FoU-projekt

Flera av förvaltningens FoU-projekt fokuserar på utveckling av undervisning, medan andra har ett mer skolutvecklande fokus. Inom plattformen Stockholm Teaching & Learning Studies (STLS) pågår 18 projekt med ett 50-tal lärare. Förvaltningen deltar också i ytterligare 18 så kallade ramprojekt med olika forskningsfrågor, som engagerar många lärare.

Ett projekt på projekt som genomförts under året undersökte relationen mellan resultat på det diagnostiska provet i matematik med resultat under året på gymnasiet. Projektets resultat har publicerats i en vetenskaplig tidskrift och också spridits av lärargruppen Lärarnas forskningskonferens som genomförs årligen vecka 44.

Att leda skolutveckling med hjälp av förstelärare

Under 2022 inleddes en insats med 90 förstelärare i Hässelby-Vällingby och Spånga i syfte att

systematiskt utveckla undervisningen. Det övergripande syftet är att stärka skolors organiserade utvecklings- och kvalitetsprocesser där förstelärare och skolledning gemensamt och utifrån sina respektive roller bidrar till högre kvalitet på undervisningen. Insatsen har fortsatt under 2023.

Lektionsobservationer har varit ett viktigt verktyg. Under våren 2023 skapades en plan för detta, "Kvalitetsutveckling genom förstelärare". Planen innefattar tre perspektiv: skolledarperspektivet, förstelärarperspektivet samt ett tredje utifrån all pedagogisk personal. Planen konkretiserar det övergripande målet och varje skola har planerat sitt utvecklingsarbete med stöd av planen.

Arbetet har följts genom enkäter till förstelärarna. Resultaten visar att antalet förstelärare med uppdragsbeskrivning har ökat samt att uppdraget i sig är tydligare avgränsat. Förstelärarna har också i högre grad en gemensam bild av sitt uppdrag på skolan och ett ökat stöd från skolledningen. Förstelärarna uppger att kunskapen om och tilliten till förstelärarnas arbete har ökat på skolorna.

Det framkommer att förstelärarnas uppdrag i högre utsträckning utgår från skolans prioriterade utvecklingsområden. Förstelärarna uppger att de inom ramen för sitt uppdrag i högre grad arbetar med att utveckla undervisningen. Skolledningarna har i högre grad lyckats skapa forum för samarbete, såväl för förstelärarna som mellan lärare och mellan förstelärare och skolledning.

Samverkan med lärosäten

Utveckling – Lärande – Forskning (ULF) är försöksverksamheten för samverkan mellan skolor och lärosäten kring praktiktäna forskning. ULF har förlängts till 2024 i avvaktan på permanentande. Samarbetet i ULF har fortsatt med STLS som stadens och Stockholms universitets gemensamma bidrag.

Två ULF-projekt med deltagande stockholmslärare startade under 2023. Ett handlar om sexualitet, samtycke och relationer och ett annat om metoder att stärka förskolebarns språkutveckling i Järva. Staden ingår även i KTH:s ULF-satsning KULF. Ytterligare en gymnasieskola deltar från och med 2023. Andra deltagande huvudmän är Nynäshamn, Lidingö, Haninge och Värmdö. Fokus ligger på att stärka skolans kompensatoriska uppdrag.

Ett statsbidrag för praktiktäna forskning och utveckling infördes läsåret 2021/2022. Syftet med statsbidraget är att främja forskning och utvecklingsarbete i skolväsendet. Lsåret 2022/2023 har fyra grundskolor och fyra gymnasieskolor beviljats statsbidraget. Totalt har 12 av förvaltningens lärare med forskarexamen genomfört praktiktäna forskning med stöd av statsbidraget under läsåret. Två av gymnasieskolorna har avslutat forskningsprojekten. Resultaten är ännu inte klara.

Förvaltningen deltar i två Ifousprogram. Inom den första *Kunskapsuppdraget i den anpassade skolan (KASK)* deltar tio grundskolor och samtliga gymnasieskolor inom de anpassade skolformerna, Insatsen beskrivs närmare under avsnittet om Anpassad grundskola. Det andra Ifousprogrammet, *Fritidshemmens bidrag till elevers måluppfyllelse (FriBi)*- startade i slutet på året med förberedelser innan. 13 fritidshem deltar. Insatsen beskrivs närmare under avsnittet om Fritidshem och fritidsklubb.

Diagnostiskt prov i matematik

Alla elever som börjar i stadens gymnasieskolor genomför ett diagnostiskt prov i matematik. Provet genomförs av ca 7 400 elever årligen vid alla kommunala och även de flesta fristående gymnasieskolorna i Stockholmsområdet. Senast genomfördes provet vid 22 kommunala och 24 fristående gymnasieskolor. En analys av elevers resultat presenteras under varje vårtermin för lärare och skolledare vid såväl kommunala som fristående skolor.

Förvaltningens analyser visar att eleverna har blivit bättre på matematik under de senaste sju åren och att elever som har gått på grundskola i Stockholm – både på kommunala och fristående skolor – presterar bättre än elever som har gått på grundskolor i kranskommuner. Eleverna har framför allt blivit bättre på att lösa rutinuppgifter, men har fortfarande problem med uppgifter som inte är vanligt förekommande i läromedel och med uppgifter som kräver kunskaper i algebra.

Analyserna visar även att stadens gymnasieskolor skiljer sig relativt mycket åt när det gäller elevernas matematiska kunskaper. En del gymnasieskolor har betydligt bättre resultat än andra.

Utbildningsförvaltningen erbjuder seminarier för enskilda kommunala skolor där lärare ges möjlighet att diskutera orsakerna bakom elevernas resultat och få råd kring undervisningens planering med utgångspunkt i de egna elevernas prestationer.

Under 2021–2023 genomfördes ett FoU-projekt med matematiklärare från Kungsholmens gymnasium där utgångspunkten var det diagnostiska provet. Studien har lett till en vetenskaplig publicering, där elevers prestationer på det diagnostiska provet analyserats i samband med elevers lärande under de första matematikkurserna på gymnasiet.

Studien visar att elevers kunskaper i algebra är mycket viktiga för deras resultat på den första gymnasiekursen i matematik. Studien indikerar därför att satsningar på algebra bör ske tidigt.

Handlingsplanen för särskilt begåvade elever

Användningen av handlingsplanen för särskilt begåvade elever och dess effekter i stadens grundskolor har utvärderats under hösten. Mindre justeringar utifrån resultaten kommer att göras. Sedan våren 2022 erbjuder förvaltningen i samarbete med Vetenskapens hus ett

mentorsprogram för matematiskt begåvade elever. Erfarenheten visar att behovet är störst inom matematikämnet men programmet kan komma att vidgas för att inkludera andra ämnen.

Utvärderingar visar att programmet är mycket uppskattat av deltagande elever och fyller ett behov hos dem och deras vårdnadshavare. Under hösten 2023 utökades mentorsprogrammet till alla grundskoleområden. Kunskapsnavet vid Lugnets skola har fortsatt att utvecklas, bland annat har skolor kunnat efterfråga seminarier och studiebesök för lärare, skolledare samt personal inom elevhälsan.

Uppföljning av medel för elever med behov av särskilt stöd

År 2022 beslutade utbildningsnämnden om flera nya typer av ersättningar för verksamheter som riktar sig till elever i grundskola och gymnasieskola med omfattande behov av särskilt stöd. I verksamhetsplanen 2022 redovisade förvaltningen en uppföljning av utvecklingen avseende verksamhet och kostnadsutveckling. Nedan följer en uppföljning av utvecklingen 2023 inklusive vissa jämförelser med 2022.

Grundskola

Elever i skolor eller grupper med särskilt stöd

Tabellen nedan ger en sammanfattande lägesbild över det totala antalet elever som gick i en skola eller en grupp för elever i behov av särskilt stöd i december 2022 respektive 2023.

Typ av skola eller grupp	2022	2023
Kommunala skolor, totalt	1 115	1 408
CSU-grupp	246	249
RSU-grupp	110	140
Övriga SU-grupper	759	1 019
Fristående skolor, totalt	772	861
Resursskolor	712	775
Övriga SU-grupper	60	86
Summa	1887	2 269

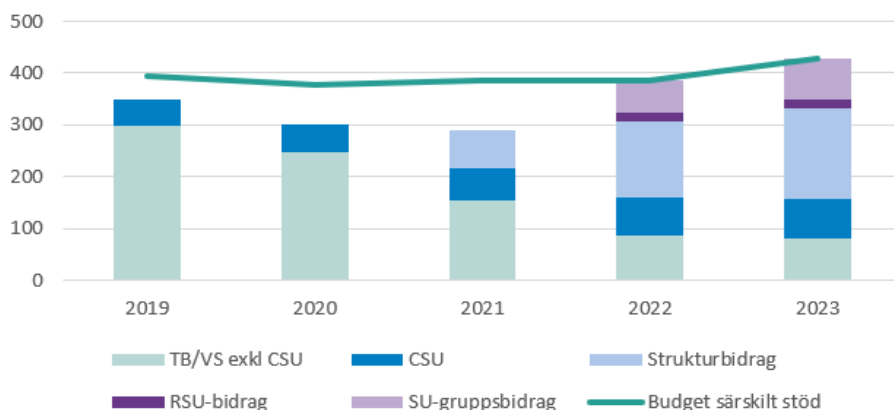
Totalt antal elever i en skola eller grupp med särskilt stöd, december 2022 och 2023

Förvaltningen har analyserat det totala ekonomiska utfallet för de olika ersättningsformerna avseende särskilt stöd under perioden 2019–2023. Resultatet redovisas i diagrammet nedan. Varje stapel visar summan av de olika stöden – för individer eller för grupper – som betalats ut per år.

Under strukturbidrag redovisas i diagrammet summan av ersättning till resursskolor i form av både strukturbidrag och bidrag för särskilda undervisningsgrupper (SU-gruppsbidrag) för resursskolornas elever. Detta eftersom SU-gruppsbidraget ingår i strukturbidraget till dessa

skolor. Den gröna linjen visar nivån på nämndens totala budget för särskilt stöd.

Analysen av utfallet visar att den andel av nämndens budget för särskilt stöd som de facto betalats ut till skolorna ökat kraftigt både 2022 och 2023 i relation till tidigare år. Analysen visar också att olika former av gruppbaseade ersättningar som strukturbidrag och stöd till särskilda undervisningsgrupper ökat kraftigt de senaste åren. Samtidigt har de individbaserade ersättningarna (tilläggsbelopp och verksamhetsstöd) minskat.

Utfall (2019–2022) och prognos (2023) för respektive ersättningsform i relation till total budget för särskilt stöd, miljoner kronor

Nya ersättningsformer

2022 genomfördes en rad förändringar av ersättningsformer för grundskolornas särskilda stöd. Nedan följer en kort beskrivning av respektive ersättningsform och en redogörelse för omfattningen av de olika verksamheterna som stödet riktar sig till. Förvaltningen redogör även kortfattat för ansökningar och beslut om tilläggsbelopp respektive verksamhetsstöd. De ekonomiska effekterna i relation till budget 2023 redovisas under mål 4.

Strukturbidrag till fristående resursskolor

Fristående resursskolor får ett särskilt strukturbidrag för samtliga elever. I nuläget får 28 resursskolor med elever från Stockholms stad strukturbidrag. I strukturbidraget ingår även det särskilda stödet för SU-grupper. Skolorna kan även ansöka om tilläggsbelopp för enskilda elever. Under 2022 ökade antalet stockholmselever på fristående resursskolor kraftigt, och utvecklingen har fortsatt 2023. Förvaltningen ser ett starkt samband med de höjda strukturbidragen.

Elever i fristående resursskolor	2022	2023
Totalt antal elever	712	775

Centrala särskilda undervisningsgrupper (CSU)

CSU-grupperna (tidigare CSI) vänder sig till elever i kommunal grundskola med omfattande behov av särskilt stöd. En placering i CSU-grupp innebär att eleven byter skola till den enhet som har CSU-gruppen. Intresset för CSU-placering är fortsatt stort. Under 2023 inkom 278 ansökningar (209 pojkar och 69 flickor). Flest ansökningar inkom för elever i årskurs sex. 101 elever erbjöds plats och 69 vårdnadshavare tackade ja till erbjuden plats. Förvaltningen har inför 2024 beslutat att öka antalet platser i CSU till 300 platser.

CSU-grupper i Stockholms stad	2022	2023
Antal grupper	13	13
Totalt antal platser	251	253
Antal elever	246	249
Beläggningsgrad	98%	98%

Regionala särskilda undervisningsgrupper (RSU)

RSU-grupperna är en del av den kommunala grundskolan och riktar sig till elever som har behov av anpassade lärmiljöer som inte kan mötas på den egna skolan. Elever i en RSU-grupp behåller sin skolplacering på respektive hemskola.

RSU-grupperna har byggts upp successivt sedan 2021 utifrån de behov som finns i respektive stadsdel eller område. Utbyggnaden har tagit längre tid än förvaltningen initialt bedömde, eftersom det rör sig om en specialiserad verksamhet där det tar tid att identifiera behov, skapa ändamålsenliga lokaler samt organisera och rekrytera personal. Utbyggnaden fortsätter 2024.

RSU-grupper i Stockholms stad	2022	2023
Antal grupper	13	15
Totalt antal platser	126	148
Antal elever	110	138
Beläggningsgrad	87%	93%

Särskilda undervisningsgrupper (SU-grupper)

Såväl fristående som kommunala skolor kan sedan år 2022 ansöka om stöd för särskilda undervisningsgrupper. Förvaltningen bedömer att SU-gruppsersättningen ger skolorna en ökad stabilitet och förutsättningar för långsiktig planering jämfört med tidigare.

Under 2023 har tio fristående skolor ansökt om ersättning för elever i särskild undervisningsgrupp, jämfört med sju skolor 2022.

Inom den kommunala grundskoleverksamheten finns särskilda undervisningsgrupper på de flesta skolor. Antalet elever varierar mellan 1 och 32 elever, vilket beror både på skolans storlek och vilka behov som finns på skolan.

Tabellen nedan visar antal elever i SU-grupp uppdelat på kommunala och fristående skolor. Notera att de fristående resursskolorna inte redovisas i denna tabell, som avser övriga fristående skolor.

Antal elever med SU-gruppstillägg per verksamhet	2022	2023
Kommunal skola	759	1 019
Fristående skola (ej resursskola)	60	86
Summa antal elever	819	1 105

Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd

För elever med omfattande behov av särskilt stöd kan fristående skolor ansöka om tilläggsbelopp (TB) och kommunala skolor om verksamhetsstöd (VS).

Under 2023 inkom sammanlagt 618 ansökningar om tilläggsbelopp och verksamhetsstöd. Det innebär en kraftig minskning jämfört med 2022, då 862 ansökningar gjordes. 605 av 618 ansökningar har handlagts före årsskiftet. Av årets handlagda ansökningar avser 426 elever i kommunala skolor och 179 ansökningar avser elever i fristående skolor. 234 ansökningar om verksamhetsstöd och 34 ansökningar om tilläggsbelopp har beviljats år 2023.

Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd beviljas för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd och då skolan har vidtagit extraordinära stödåtgärder för den enskilda eleven. Ersättningen beviljas enbart för de extraordinära stödåtgärder som eleven är i behov av. Merparten av ansökningarna avser ersättning för assistenthjälp. Det är fortsatt stora skillnader generellt när det gäller kön - 72 procent av ansökningarna gäller pojkar.

Gymnasieskolans specialpedagogiska verksamhet

Utbildningsnämnden beslutade i mars 2023 om ett särskilt strukturbidrag om 145 000 kronor per elev och år till gymnasieskolans specialpedagogiska verksamhet (SPV-klasser) på nationella program. SPV-klasser innebär undervisning i mindre grupper för elever med omfattande behov av särskilt stöd. Strukturbidraget infördes retroaktivt från och med höstterminen 2022 och omfattar elever i såväl kommunala som fristående skolor.

422 stockholms elever var antagna till ett nationellt program med SPV-profil under höstterminen, en ökning från 400 hösten 2022. Av dessa var 145 elever antagna i skolor i egen regi, 249 elever i fristående skolor och 28 elever i andra kommuners skolor.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel elever i åk 5 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	71 %	71 %	72 %	60 %	76 %		2023
Analys Förvaltningen arbetar för ökad måluppfyllelse. Resultatet har förbättrats markant sedan föregående mätning.							
 ♀ Andel elever i åk 8 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	55 %	55 %	57 %	43 %	55 %		2023
 ♀ Andel elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	79,4 %	79,1 %	79,7 %	80,1 %	82 %		2023
 Andel elever som dagligen deltar i en styrd rörelseaktivitet	73 %				80 %		2023
Analys Central förvaltning ger fortsatt skolorna stöd för att öka andelen elever som får en daglig styrd rörelseaktivitet.							
 ♀ Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 3	89 %	89 %	89 %	90 %	95 %		2023
 ♀ Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 3	89 %	87 %	91 %	90 %	95 %		2023
 ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 6	92 %	93 %	91 %	93 %	96 %		2023
 ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 9	93 %	93 %	92 %	90 %	95 %		2023

 ♀	Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 6	94 %	93 %	96 %	93 %	97 %	2023
 ♀	Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 9	96 %	94 %	97 %	94 %	99 %	2023
 ♀	Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 har uppnått grundläggande taluppfattning inom matematik	92 %				90 %	2023
 ♀	Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 kan läsa bekanta meningar i korta, elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerande sätt	88 %				90 %	2023
Analys							
<i>Central förvaltning fortsätter att stödja skolorna med både riktade och generella insatser.</i>							
 ♀	Andel elever, av samtliga elever i åk 9, som är behöriga till nationella program	88,1 %	87,7 %	88,6 %	88,1 %	89 %	2023
 ♀	Andel gymnasieelever med examensbevis, oavsett studielängd	89 %			88 %	88 %	2023
 ♀	Andel gymnasieelever med minst betyg E i samtliga kurser i examensbevisen	81 %	79 %	83 %	80 %	81 %	2023
 ♀	Andel gymnasieelever nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	61 %			44 %	46 %	2023
	Andel legitimerade lärare i grundskolan	78,7 %			77,5 %	80 %	2023

	Andel legitimerade lärare i gymnasieskolan	89,3 %			89,3 %	91 %	2023
 ♀	Meritvärde i årskurs 9	248 Poäng	240	255	249 Poäng	252 Poäng	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla gymnasieskolor ska ta fram aktiviteter enligt "Handlingsplan för digitalisering".	2023-01-01	2023-06-30	
 Genomföra kompetenshöjande insatser inom utredning om särskilt stöd	2023-01-01	2023-12-31	
 Ta fram kriterier för god kvalitet i grundsärskolan som omfattar tillgänglighetsaspekter	2023-01-01	2023-12-31	
Analys			
Arbetet är påbörjat men har blivit försenat. Avslutas under 2024.			

Nämndmål: 1.2.2 Alla elever har en trygg och god lärmiljö

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Alla elever känner sig trygga i skolan. Skolan erbjuder en god lärmiljö där bemötande och stöd ger eleverna förutsättningar att fokusera på utbildning och arbetsuppgifter. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer, exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödjande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med vårdnadshavare samt socialtjänst, polis och andra relevanta aktörer.

Grundskoleundersökningen – kunskap och trygghet

Den årliga grundskoleundersökningen genomfördes i början av 2023 och besvarades av elever i årskurs 2, 5 och 8 samt av vårdnadshavare till elever i förskoleklass och årskurs 2. Inom den anpassade grundskolan besvaras enkäten av elever i årskurs 1–9 och av vårdnadshavare i årskurs 1–6.

Resultaten från grundskoleundersökningen redovisas utifrån tre index: *kunskap, inflytande samt trygghet och trivsel*.

Några frågor är i år omformulerade i grundskoleundersökningen för att bättre överensstämja med nya skrivningar i läroplanen, Lgr22, varför en del jämförelser är svåra att göra.

Övergripande sammanfattning av samtliga tre index

Resultaten följer samma övergripande mönster som tidigare år. Andelen positiva svar är högst i årskurs 2, resultaten sjunker till årskurs 5 och är lägst i årskurs 8.

Jämfört med förra året har resultaten förbättrats för samtliga index och årskurser. För årskurs 2 är ökningen svag, någon enstaka procentenhet. För årskurs 5 och 8 finns störst förbättring inom indexet kunskap och inflytande, medan trygghet och trivsel har förbättrats marginellt.

Tabell: *Andelen positiva svar i procent per index år 2023. Inom parentes skillnader i procentenheter jämfört med 2022.*

	Åk 2	Åk 5	Åk 8
Kunskap	82 (+1)	76 (+5)	62 (+4)
Inflytande	88 (+3)	84 (+5)	73 (+6)
Trygghet och trivsel	88 (+1)	78 (+1)	72 (+2)

Inom grundskolan är det små skillnader i resultatutfall för de frågeställningar som redovisas som indikatorer i verksamhetsplaneringen, jämfört med föregående år. Generellt kan en del förbättrade resultat noteras, bland annat avseende hur nöjda eleverna är med kulturupplevelser. Detta gäller både i årskurs 5 och 8 och beror sannolikt på att kulturupplevelser har blivit lättare för skolorna att genomföra efter pandemin.

Grundskoleundersökningen kommenteras ytterligare i bilaga 6: *Kvalitetsarbete och vissa resultat i den kommunala grundskolan 2023* och finns också redovisad i *Tertialrapport 2 2023*.

Undersökningen i anpassad grundskola

Inom anpassad grundskola besvaras enkäten av elever i årskurs 1- 9 och av vårdnadshavare i årskurs 1- 6. Resultaten från undersökningen presenteras, liksom de i grundskoleundersökningen, utifrån tre områden: *kunskap, inflytande* samt *trygghet och trivsel*.

Underlaget utgörs av totalt 474 svar från elever på kommunala skolor. Svarsfrekvensen är 56 procent. Enkäten riktas till alla elever i anpassad grundskola, men alla deltar inte i undersökningen. Bland de som deltar besvarar inte alla samtliga frågor. Det innebär att antalet svar per fråga kan variera från 474 ner till cirka 100. Utifrån att det är en liten målgrupp med låg och varierande svarsfrekvens bör resultaten tolkas med försiktighet.

Resultaten för år 2023 är på ungefär samma nivåer som år 2022. På grund av att målgruppen är liten och svarsfrekvens låg beskrivs inga jämförelser mellan år och kön.

Gymnasieskolans enkät - trygghet

Den reviderade enkäten för gymnasieskolan uppvisar liknande resultat som tidigare enkäter.

Stadens resultat när det gäller frågeområdet trygghet och bemötande ligger något högre än länet, 82 procent positiva svar jämfört med 79. På den enskilda frågan ”Jag känner mig trygg på skolan” anger 92 procent av stadens elever ett positivt svar vilket är en ökning med tre procentenheter från föregående år. Flickor är något mindre positiva än pojkar (89 procent jämfört med 92).

Mer om gymnasieskolans enkät finns under målet nämndmålet 1.2.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning.

Årlig rapport om trygghet och studiero

Förvaltningen har för fjärde gången tagit fram en rapport om trygghet och studiero. Årets rapport redovisar en utvärdering av nämndens våldsförebyggande handlingsplan *Våga fråga, lyssna och agera!*

Syftet har varit att ta reda på hur handlingsplanen uppfattas av skolor och hur förvaltningens stöd kan utvecklas, samt att få förståelse för hur skolor arbetar med frågor som rör normer, våld, förtryck och utsatthet. Rapporten visar bland annat att skolpersonal har deltagit i olika kompetensutvecklingsinsatser, men att skolor i för låg utsträckning känner till handlingsplanen. Stödmaterial i handlingsplanen används därför i olika grad av skolorna.

Rapporten har redovisats i särskilt ärende till nämnden i december 2023.

Trygghetsdialoger

Syftet med trygghetsdialoger, då representanter från förvaltningen träffas tillsammans med delar av skolans elevhälsoteam, är att dialogerna tillsammans med skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering, ska ge en bredare bild av skolans trygghetsarbete.

Utvärderingen av försöket med trygghetsdialoger under 2023 visar att både skolor och förvaltning är mycket nöjda med dialogerna och ska därför permanentas. Förvaltningen ser att skolornas trygghetsarbete i många fall är mer omfattande och välgrundat än vad som kommer fram i skolornas planer.

ANDTS

Förvaltningen har uppdaterat mallen för skolornas ANDTS-planer (Alkohol, narkotika, dopning, tobak, spel) utifrån stadens nya ANDTS-program. Skolorna har fått programmet i en lättillgänglig kortversion.

Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål och sexuellt våld

Under hösten har fortsatt arbete pågått för att utbildningsnämndens handlingsplan *Våga fråga,*

lyssna och agera! ska bli mer känd och ge ett stöd i dessa frågor på stadens skolor. Information om handlingsplanen och det stöd som finns att få, presenterades på höstens *Event elevhälsa*, där cirka 1 000 skolledare och elevhälsopersonal deltog. Arbeta för att göra handlingsplanen mer känd behöver fortsätta kommande år.

Under hösten har kontakter tagits med andra städer och inventering av vilket stöd som finns nationellt har gjorts för att kunna skapa stödmaterial och en struktur där personal vågar fråga om könsstympling och utsatthet. Förvaltningens stödmaterial beräknas vara klart i början av nästa år. Planering pågår med *Origo*, Stockholms länsresurscentrum i frågor som rör hedersrelaterat våld och förtryck, om fortbildning med fokus på könsstympling och hedersförtryck för 2024.

Våldsprevention

Under hösten har 42 skolor utbildat sin personal i Mentorerna i våldsprevention (MVP). Totalt har 1 000 personer deltagit i en utbildning, där personal får grundläggande kunskaper kring MVP:s tre förändringsstrategier: våld, normer kring kön och aktiv åskådare. Under året har förvaltningen även genomfört en grundutbildning för totalt 300 personer, som under två dagar fått fördjupade kunskaper kring förändringsstrategierna och förberedelser för att kunna leda lektioner med eleverna.

Under hösten har förvaltningen och Järva stadsdelsförvaltning arbetat för att ta fram ett förslag för ett fortsatt välfungerande arbete med MVP i området. Arbetsgruppen har också tagit fram ett förslag för att föräldrar med barn på mellanstadiet och högstadiet i Järva kommande läsår ska erbjudas MVP föräldraträffar. Föräldraträffarna ska genomföras i samverkan med Familjehusen i Järva, skolorna i Järva, stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Fler stadsdelsförvaltningar och skolor har visat intresse för att i framtiden kunna erbjuda föräldraträffar parallellt när eleverna deltar i MVP under skoltid.

Sexualitet, samtycke och relationer

Många skolor har under året använt det normkritiska värdegrundsmedel som finns att söka från grund- och gymnasieavdelningen, för att öka kunskaperna och utveckla undervisning inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer. Totalt har 64 grund- och anpassade grundskolor samt 15 gymnasieskolor tilldelats medel för att utveckla värdegrundsarbetet under året. Uppföljning av insatserna pågår.

Under hösten har förvaltningen erbjudit ett flertal fortbildningar. Två processutbildningar genom RFSU, för lärare och elevhälsopersonal på högstadiet och gymnasiet. En inspirationsföreläsning med workshop för skolkuratorer samt erbjudande till skolpersonal om flera digitala fortbildningar med fokus på samtycke, normmedvetenhet och samtal om pornografi med unga.

Förvaltningen ser att intresset för de digitala fortbildningarna under hösten har minskat jämfört med året innan. En orsak kan vara att många skolor satsade mycket tid på kunskapsområdet under föregående år och därför i år valt att fokusera på andra områden. Andra anledningar till det minskade intresset kan vara att skolor gjort en egen analys över fortbildningsbehovet inom området och utifrån analysen valt att ta in föreläsare till den egna skolan med stöd av det normkritiska värdegrundmedlet.

Våldsbejakande extremism och antisemitism

Förvaltningens arbete med att motverka våldsbejakande extremism och antisemitism redovisas under avsnitt 3.6

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel elever i grundskolan årskurs 1-9 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	82 %	83 %	79 %	84 %	84 %		2023
 ♀ Andel elever i gymnasieskolan nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan				81 %	82 %		2023
Analys							
Ingen enkät genomfördes hösten 2023 för anpassad gymnasieskola, planeras för våren 2024.							
 ♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna.	70 %	70 %	70 %	71 %	75 %		2023
 ♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	88 %	88 %	89 %	86 %	90 %		2023
 ♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	60 %	64 %	59 %	60 %	85 %		2023
 ♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	81 %	85 %	79 %	81 %	90 %		2023
 ♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	53 %	57 %	51 %	54 %	56 %		2023
 ♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	79 %	85 %	75 %	78 %	87 %		2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	92 %			89 %	82 %		2023
 ♀ Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Mitt barn känner sig tryggt i skolan	87 %	86 %	88 %	87 %	90 %		2023
 ♀ Total frånvaro i grundskolan	10,8 %	10,8 %	10,7 %	12,1 %	5 %		2023
 ♀ Total frånvaro i gymnasieskolan	17 %			18 %	15 %		2023
Analys							
Frånvaron sjönk med en procentenhet från 2022, dock uppnåddes inte målet. Har uppmärksamhets och utvecklingsinsatser diskuteras för 2024.							

Nämndmål: 1.2.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot. Eleverna är med ökande ålder delaktiga i planeringen av hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas. Eleverna får genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen, vilket leder till att eleverna utvecklar en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull. Arbetet för att eleverna ska förstå progressionen i lärandet synliggörs i lärandemiljön genom exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

Inflytande i årets elevenkäter

Grundskolan

Resultaten i den årliga uppföljningen visar förbättrade resultat gällande elevers upplevelse av inflytande. Detta kan vara en effekt av det gedigna arbete som skolor gör med att stärka

elevers inflytande över sin skolgång och sitt eget lärande. Skolorna har blivit allt bättre på att fråga och involvera eleverna i frågor och beslut som rör dem.

En sammanfattning av resultaten från grundskoleundersökningen redovisas ovan under nämndmål 1.2.2 samt utförligare i Tertialrapport 2 och i Bilaga 6. *Kvalitetsarbete och vissa resultat i den kommunala grundskolan 2023.*

Gymnasieskolan

Då gymnasieskolans elevenkät har omarbetats 2023 så är tidigare frågor om inflytande och delaktighet inte jämförbara med årets enkät. Dock finns det frågor i den nya enkäten som till viss del motsvarar tidigare frågor, ”Mina lärare lyssnar på elevernas förslag kring undervisningen” och ”Jag vågar fråga om det är något jag inte förstår på lektionerna”.

Årets resultat på dessa är 59 procent respektive 68 procent positiva svar vilket ligger högre än svaren kring inflytande och delaktighet i tidigare enkäter. Enkätsvaren blev klara i december och någon utvärdering är ännu inte klar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag får vara med och bestämma om de aktiviteter vi har på mitt fritidshem	68 %	65 %	72 %	63 %	75 %		2023
 ♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag vet vad jag förväntas lära mig i skolan	81 %	81 %	81 %	71 %	90 %		2023
 ♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag vet vad jag förväntas lära mig i skolan	62 %	67 %	58 %	51 %	85 %		2023
 ♀ Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Jag upplever att jag vet vad mitt barn förväntas lära sig i skolan	77 %	75 %	78 %	73 %	80 %		2023
 ♀ Andel vårdnadshavare åk 2 nöjda med - Jag upplever att jag vet vad mitt barn förväntas lära sig i skolan	76 %	76 %	76 %	70 %	83 %		2023

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att KF:s mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås. Till måluppfyllelsen bidrar den utvecklade samverkan med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna för att fler elever ska nå målen för sin utbildning. Lokalt bidrar en utvecklad operativ samverkan med till exempel socialtjänst, förskola och polis till måluppfyllelsen. Exempel på samverkan som bidrar till måluppfyllelsen är Skolsociala team som funnits i alla stadsdelsområden under 2023.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet *Elever i behov får ett samlat stöd genom samverkan mellan samhällsaktörer*.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor sammanträder månatligen, inom ramen för ordinarie nämndprocess. Vid mötena deltar även representanter från utbildningsförvaltningen, förskoleförvaltningen och SISAB. Rådet arbetar utifrån stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Rådet yttrar sig över beslutsunderlag till nämnden samt förslag till policy- och styrdokument. Därtill har rådet en rådgivande funktion i frågor som har funktionshinderaspekter.

Under våren 2023 fokuserade rådet bland annat på stadens arbete med naturskolorna, förvaltningens arbete med socialt utanförskap och skollokaler för anpassad grundskola. Under hösten 2023 har rådet träffat utbildningsnämndens presidium för att gemensamt diskutera frågeställningar som rådets ledamöter särskilt intresserar sig för. Bland annat har man diskuterat hur samverkan fungerar mellan Stockholms stad och Region Stockholm samt vilka krav stadens skolor har att utreda behov av individuella insatser för enskilda elever.

Under hösten har rådet tagit del av föredragningar om översynen av elevhälsans organisation och om hur staden arbetar med samordnade individuella planer (SIP). Rådet har också yttrat sig över kommunstyrelsens remiss om reviderat förslag av ”Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024–2029”.

Under rubriken ”Agenda 2030 – FN:s globala mål för en hållbar utveckling”, verksamhetsområdesmål 3.7, ges exempel på förvaltningens arbete för ökad tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden, förskolenämnden och stadsdelsnämnderna revidera strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden, äldre- och utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram en gemensam målbild och handlingsplan för stadens fortsatta arbete i omställningen till en god och nära vård	2023-01-01	2023-08-31	Avvikelse
Analys			
Färdigställandet av stadens Handlingsplan för God och nära vård har fördröjts ytterligare. Detta med anledning av behovet att synkronisera handlingsplanen med den läns- och regiongemensamma handlingsplanen för God och nära vård samt beakta synpunkter från stadsdelsförvaltningarna. Planen är att handlingsplanen ska beslutas i äldre-, social-, och utbildningsnämnden i början av verksamhetsåret 2024.			
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Elever i behov får ett samlat stöd genom samverkan mellan samhällsaktörer

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen verkar för att stadens skolor samverkar med vårdnadshavare, socialtjänst, hälso- och sjukvård, polis och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge barn och elever i behov av stöd rätt insatser. Åtgärder prioriteras för att uppnå ökad trygghet, studiero och skolnärvaro. Samverkan sker utifrån det hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande arbetet i syfte att fler elever når målen för utbildningen. I egenskap av hemkommun säkerställer förvaltningen att samverkan sker för elever med upprepad och längre frånvaro i skolor med annan huvudman.

Fördjupad samverkan för barnets bästa

Att klara kunskapsmålen i skolan är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn för en framtida god hälsa och utveckling. Det gäller i synnerhet barn som far illa eller riskerar att fara illa. Den stadsövergripande samverkan mellan skola, socialtjänst och förskola har fördjupats under året med fokus på att alla barn och unga i staden ska kunna vara trygga, utvecklas och nå målen med sin utbildning.

Samarbetet har också inriktats mot att minska risken för att barn och unga ska dras in i

kriminalitet. Strategin för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet har reviderats under 2023. Den reviderade strategin lyfter samma prioriterade områden som den tidigare med fokus på tidiga och förebyggande insatser samt skola som skyddsfaktor och samverkan med civilsamhället. Ett än tydligare fokus riktas också mot att de insatser och program som staden tillhandahåller ska vara grundade i evidens och beprövad kunskap.

Representanter på olika nivåer från utbildnings- och socialförvaltningen träffas regelbundet för att hålla ett strategiskt och långsiktigt helhetsgrepp över de gemensamma uppdragen. Utgångspunkten för samarbetet är det ramverk som riktlinjer, stödmaterial och samverkansöverenskommelser sätter. Fokusområden har varit att stärka samverkan, närvaro i skolan, obruten skolgång, elevhälsa, psykisk hälsa samt trygghetsfrågor. Detta har också utgjort en viktig del i arbetet med Fokus Järva.

Samverkan på lokal nivå

Lokal samverkan har ökat mellan förskola, skola och socialtjänst. Målet har varit att fler barn och familjer i riskzon ska identifieras tidigt och att barn i behov av stöd snabbt ska få rätt insatser.

I samverkan med socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och i vissa fall polisen har förebyggande föräldrakommunikation tagits fram. Syfte är att stötta föräldrar att kunna motverka förekomsten av problem hos unga med exempelvis alkohol, tobak och narkotika. Föräldrakommunikationen skickas ut varje år via skolan.

Arbetet tillsammans med socialförvaltningen för att revidera stödmaterialiet för samverkan mellan skolan och socialtjänsten befinner sig nu i slutfasen. För unga som inte är behöriga till gymnasiet, eller som riskerar att inte slutföra gymnasiet, har utbildningsförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen, utvecklat samverkan för att etablera kontakt och erbjuda lämpligt stöd för att den unge ska kunna slutföra en gymnasie- eller vuxenutbildning. Detta sker bland annat inom ramen för kommunens aktivitetsansvar (KAA).

Regional och stadsövergripande samverkan

Från och med hösten 2023 finns ett nytt ramverk för *Samverkansöverenskommelsen om barn i behov av särskilt stöd (BUS)*, som reglerar samverkan mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län. Ramverket syftar till en mer likvärdig, handlingskraftig och ändamålsenlig BUS-samverkan. Ramverket har arbetats fram av utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen tillsammans med Region Stockholm och i dialog med de lokala BUS-grupperna under hösten 2022 och våren 2023.

Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har under hösten inlett en dialog med Region Stockholm med fokus på att se över hur samverkan mellan elevhälsan/ungdomsmottagningarna och vårdgivarna inom regionen vid psykisk ohälsa hos

barn och unga fungerar samt tydliggöra ärendeflödet mellan parterna. Samtliga aktörer är överens om att det är en prioriterad fråga som behöver hanteras inom ramen för arbetet med *God och nära vård* och den regionala samrådsgruppen *Barns och ungas hälsa*.

Under året har arbetet fortsatt mellan elevhälsa/ungdomsmottagningar och BUP, första linjens psykiatri och socialtjänsten. Fokus har legat på att utveckla samverkan mellan dessa verksamheter i syfte att hjälpa ungdomar få rätt samtalsstöd utifrån sina behov. Ett annat mål har varit att uppnå ökad kunskap om respektive verksamhets uppdrag och arbetssätt för att undvika felaktiga hänvisningar och utdragna hjälpprocesser.

Ett kunskapsbyte har genomförts mellan kuratorer från stadens ungdomsmottagningar och kuratorer från stadens grund- och gymnasieskolor. Kunskapsutbytet fick bra respons från deltagarna. En gemensam föreläsning för samma målgrupper är inplanerad i februari 2024.

God och nära vård

Färdigställandet av stadens handlingsplan för *God och nära vård* har fördröjts. Förslaget till handlingsplan ska stämmas av med den länsgemensamma handlingsplanen för *God och nära vård* samt med stadsdelsförvaltningarnas synpunkter. Arbetet med psykisk hälsa och suicidprevention har arbetats in i handlingsplanen. Beslut om handlingsplanen planeras i äldre-, social-, och utbildningsnämnden i början av 2024.

Placerade barn och unga

Skolfam, en arbetsmodell som syftar till att stärka familjehemsplacerade barns skolgång, har god beläggning och intresset från stadsdelsförvaltningarna är fortsatt stort. Elever som gått ut nian uppger att de har trivts i skolan och de har även utvecklats bra utifrån sina förutsättningar.

Samverkan för obruten skolgång, SAMS-stödmodell, har tagits fram av Skolverket, Socialstyrelsen och Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM. Det övergripande syftet är att säkerställa en kontinuerlig skolgång för placerade barn och unga, i de fall placeringen medför skolbyte. Riktlinjer ges för hur berörda aktörer ska samverka kring skolgången för en elev som blir placerad av socialtjänsten samt tydliggör vilken aktör som har huvudansvaret för respektive steg i modellen.

Under perioden januari till november 2023 har det inkommit totalt 271 placeringsärenden till utbildningsförvaltningen. Det är en ökning jämfört med tidigare år och kan härledas till ett särskilt projekt i fem stadsdelar med skolsamordnare av placerade barn och unga som startade i juni 2022 som beskrivs närmare nedan.

Skolsamordnare för placerade barn och unga är ett projekt som socialförvaltningen driver i samverkan med utbildningsförvaltningen och fem stadsdelsförvaltningar: Farsta, Hägersten-

Älvsjö, Skarpnäck, Södermalm och Järva. Projektet finansieras av stadens sociala investeringsfond och beräknas pågå till 31 maj 2025.

Syftet är att på kort och lång sikt göra skillnad för placerade barns skolgång samt att upptäcka och utveckla arbetssätt som underlättar socialtjänstens arbete med att stödja placerade barns skolgång. Målet är att barn och unga som lämnar samhällsvård uppnår gymnasiebehörighet i grundskolan och att placerade unga fullföljer sin gymnasieutbildning.

Projektet har under året haft dialog med och erfarenhetsutbyte med andra kommuner, regioner och statliga aktörer.

Upprepad eller längre skolfrånvaro samt skolpliktsbevakning

Hemkommunen bevakar att elever fullgör sin skolplikt och får sin rätt till utbildning tillgodosedd oavsett huvudman. Därför arbetar utbildningsförvaltningen både med elever som saknar skolplacering samt elever som har upprepade eller längre frånvaro från skolan, oavsett om eleven går i en kommunal eller fristående skola.

Skolfrånvaro för elever med annan skolhuvudman

Under 2023 inkom 542 anmälningar kring skolfrånvaro gällande elever folkbokförda i Stockholms stad som går i skolan i en annan kommun eller fristående skola. Det är en ökning jämfört med samma period 2022 då det inkom 280 anmälningar. Anledningar till ökningen kan vara att skolorna aktivt arbetar med frånvarande elever och anmäler ärenden till hemkommunen i större utsträckning. Ökningen kan även bero på att det digitala anmälningssystemet i Barn- och elevregistret (BER) är implementerat och underlättar anmälan för skolorna.

Elevärendena avslutas när eleverna fullgör skolplikten, folkbokförs i en annan kommun eller går ut årskurs 9. Under året har 218 elevärenden gällande upprepade eller längre frånvaro avslutats. Vid årsskiftet fanns 324 pågående elevärenden.

Förvaltningen samordnar vid behov samverkan med andra samhällsinstanser såsom socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri. Samverkan kan ske genom möten med berörda aktörer, vårdnadshavare, elev och skola med syfte att ge ett samlat stöd och se till att ansvariga parter vidtar adekvata åtgärder för att komma till rätta med elevens frånvaro.

Frånvaro i de kommunala grundskolorna

Den totala frånvaron i den kommunala grundskolan är 10,8 procent. Men den oanmälda frånvaron, det vill säga ogiltig frånvaro, var endast 1,5 procent. Arbetet för att stärka de kommunala skolornas arbete gällande närvaro har fortsatt enligt plan. Förvaltningen har haft kontinuerliga utbildningar och andra former av kommunikation för att stödja grundskolorna i

utredningsprocesser kring elever med upprepad eller längre frånvaro.

Utredningar registreras i systemstödet ULF som är den del av barn- och elevregistret (BER), där skolornas utredningar registreras. Förvaltningen stöttar skolorna i frågor om upprepad eller längre frånvaro via ett digitalt Team för nyckelpersoner från grundskolorna, totalt omkring 600 personer.

Från de kommunala grundskolorna har det under 2023 kommit in 1826 anmälningar om att utredning inletts med anledning av att en elev har upprepad eller längre frånvaro, en minskning med cirka 200 ärenden jämfört med 2022. Förvaltningen bedömer att en orsak till minskningen av antalet ärenden är att pandemin är över samt att skolorna redan påbörjat utredningar för de elever som tidigare varit frånvarande. Skolorna har också blivit bättre på att bedöma när en utredning behövs. I dagsläget finns 1751 pågående elevärenden på de kommunala grundskolorna.

Frånvaro i anpassad grundskola

Arbetet med att följa upp elevers frånvaro i grundskolan och anpassad grundskola har intensifierats, både på skolnivå och centralt på förvaltningen. På skolnivå följer man i allt högre grad upp elevers frånvaro tack vare dels de verktyg som finns i skolplattformen, dels de rapporter som tas ut centralt och meddelas skolorna. Förvaltningen har särskilt prioriterat uppföljning av elever med hög frånvaro i syfte att säkerställa att dessa elevers frånvaro utreds och åtgärdas.

Frånvaro i den kommunala gymnasieskolan

Frånvaron har varit ett prioriterat område för huvudmannen under 2023. En kvantitativ analys har genomförts där skolornas olika frånvaronivåer redovisades. Analysen visade att det fanns ett samband mellan hög frånvaro och högt socioekonomiskt index. Faktorer som påverkar frånvaron är till exempel undervisningens kvalitet, relationerna mellan lärare och elev, schemaläggning, mentoreernas roll och deras uppföljning samt på vilket sätt som skolan kommunicerar betydelsen av närvaro.

Skolsociala team, SST

Under året har det funnits minst ett skolsocialt team i varje stadsdelsområde. Totalt har närmare 400 elever i stadens grundskolor fått skolsocialt stöd inom ramen för SST.

Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har fått drygt fem miljoner kronor i statsbidrag i den första ansökningsperioden för skolsociala team. Bidraget kommer att fördelas till de skolor och stadsdelsförvaltningar som haft kostnader för inrättande av nya skolsociala team under det gångna året och som varit med och ansökt om bidraget.

Möjligheten att söka nationella statsbidrag för arbetet med skolsociala team har under året genererat ett 50-tal kontakter med kommuner runt om i landet som vill ta del av stadens erfarenheter. Ansvariga handläggare inom socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen har under året även deltagit på ett 10-tal digitala möten och seminarium på nationell nivå för att berätta om stadens arbete.

Ett förslag till stadsövergripande struktur för uppföljningen av skolsociala team har tagits fram, med gemensamma parametrar för skola och socialtjänst. Förslaget kommer omsättas i praktiken under våren 2024.

Skolsociala team Plus, SST Plus

En del i att vidareutveckla skolsociala team är att förstärka stödet till elever med hög frånvaro. Detta görs genom det sociala investeringsprojektet skolsociala team plus (SST Plus) som startade på Kungsholmen och i Järva 1 augusti 2023.

Insatsen SST Plus ges av ett tvärprofessionellt team från socialtjänsten och skolan bestående av familjebehandlare, specialpedagog och psykolog. Sedan den 15 september har det varit möjligt att bevilja insatsen, från skolans sida i form av särskilt stöd och från socialtjänstens sida i form av familjebehandling.

Fram till den 1 december har totalt tio elever fått insatsen beviljad, varav sex på Kungsholmen och fyra i Järva. Av dessa är sex pojkar och fyra flickor. Två av eleverna går i årskurs 1–3, fem i årkurs 4-6 och tre i årskurs 7-9. Höstterminen har varit en uppstartsfas för projektet. Utöver det elev- och familjenära arbetet har teamen lagt tid på att utveckla arbetsmetoder och etablera samarbete med nyckelfunktioner inom grundskolor och socialtjänst samt befintliga skolsociala team i det egna stadsdelsområdet.

Central skolpliktsbevakning – oplacerade elever

De kommunala skolorna har ansvaret att bevaka att alla skolpliktiga barn har en skolplacering. Under verksamhetsåret genomför utbildningsförvaltningen regelbundet en central skolpliktsbevakning för att redogöra för hur många skolpliktiga elever som är folkbokförda i Stockholms stad och står utan en registrerad skolplacering. Resultatet används för att följa upp att alla elever får sin rätt till utbildning tillgodosedd och fullgör skolplikten.

Antalet oplacerade elever har minskat under 2023. I december månad var det 976 elever som stod utan registrerad skolplacering. Detta kan jämföras med 1287 elever utan registrerad skolplacering i december 2022. Siffran över elever utan registrerad skolplacering är en ögonblicksbild och kan förändras från dag till dag i och med att en skolplacering registreras för en elev eller att elever flyttar in eller ut ur kommunen. Orsaker till att elever inte har någon skolplacering kan vara att det finns stor rörlighet när det gäller in- och utflyttningar till kommunen samt skolbyten. Majoriteten av dem som inte har någon skolplacering är elever

som lämnar Sverige för kortare eller längre utlandsvistelser.

Förvaltningen har under verksamhetsåret erbjudit skolpliktsbevakande skolor utbildningstillfällen. För att kontinuerligt åstadkomma en minskning av antalet oplacerade elever ger förvaltningen löpnade stöd och vägledning till skolorna

Uppskjuten skolplikt

Förvaltningen har under året handlagt och beslutat i ärenden om uppskjuten skolplikt till förskoleklass för 65 barn. Av dessa har 47 ärendet beviljats. Förvaltningen har genomfört informationsinsatser riktade till fristående och kommunala förskolor i syfte att få in ansökningarna om uppskjuten skolplikt i god tid inför läsåret 2023/2024.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att målet kommer att uppnås. Till måluppfyllelsen bidrar samarbetet med SISAB, idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen för att tillgängliggöra skollokaler för kulturskolan, föreningslivet och allmänheten. Möjligheten att göra lokaler tillgängliga för föreningslivet ses också över i samband med förvaltningens ordinarie ny- om- och tillbyggnadsprojekt.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet *Skollokaler är tillgängliga för föreningsliv och andra aktörer utanför skoltid.*

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	93 155			88 830	90 000	Tas fram av nämnd	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB, idrottsnämnden och kulturnämnden ta fram en plan för öppnande av lokaler för kultur- och föreningsliv i minst en skola där lokaler tidigare inte funnits tillgängliga i varje stadsdelsnämndsområde genom att tillsammans identifiera de mest strategiskt lämpliga skolorna för detta	2023-01-01	2023-12-31	Avvikelse
Analys Samarbete kring uppdraget har pågått under 2023. Planen kommer presenteras i ett tjänsteutlåtande till berörda nämnder under våren 2024.			

Nämndmål: Skollokaler är tillgängliga för föreningsliv och andra aktörer utanför skoltid

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Antalet skolgårdsytor och skol- och idrottslokaler som är tillgängliga för föreningsliv och fysisk aktivitet ökar.
Samverkan med kulturförvaltningen möjliggör gemensamt nyttjande av lokaler.

Förvaltningen har under året samarbetat med SISAB, idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen med uppdraget att tillgängliggöra skollokaler för kulturskolan, föreningslivet och allmänheten. Kulturförvaltningen har levererat en behovsanalys som grund för ett ärende om göra fler skollokaler tillgängliga för uthyrning som samlingslokaler. Även idrottsförvaltningen har påbörjat en behovsanalys avseende skolidrottssalar för föreningslivet. Förvaltningen återkommer till nämnden i ett särskilt ärende rörande föreningslivets tillgång till skollokaler.

Under 2023 har idrottsförvaltningen beställt utredning för att undersöka möjligheten att tillgängliggöra idrottslokaler i Östra Reals gymnasium och Kungsholmens gymnasium för föreningar. I samband med utbildningsförvaltningens ordinarie ny-, om- och tillbyggnadsprojekt ses möjligheten löpande över för att underlätta för skolorna att hyra ut lokaler till föreningslivet.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls delvis

Utbildningsnämnden bidrar på olika sätt till måluppfyllelsen utifrån sitt uppdrag. Sammantaget är bedömningen att inriktningsmålet genom det delvis uppnås. För att nå målet fullt ut behöver förvaltningen förbättra resultaten för andel inköpta ekologiska livsmedel. Ett arbete pågår också för att närma sig målet för skolmåltidernas klimatpåverkan, bland annat genom utbildning och information om vegetarisk matlagning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls delvis

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppnås delvis. Målet för

klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider har inte uppnåtts under året. Det samma gäller för skolmåltidernas klimatpåverkan som behöver minska för att nå uppsatta mål.

Bland annat de miljö- och klimatkrav som ställs i alla förvaltningens upphandlingar och det ökade återbruket i stadens skolor bidrar till att målet delvis uppfylls.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet *Klimatpåverkan från nämndens verksamheter minskar*.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	70 %			62 %	100 %	100 %	2023
Analys							
Andelen hämtställen för matavfallsinsamling ökade från 62 procent 2022 till 70 procent 2023. Förvaltningen fortsätter arbetet med att nå ökad måluppfyllelse genom att identifiera vilka skolor som i dag saknar hämtning, och erbjuda stöd och vägledning för dessa.							
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,99 kg CO2 per kg livsmedel			2,1 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	2023
Analys							
Förvaltningen har genomfört en lång rad stödsatser under 2023 i syfte att öka skolornas måluppfyllelse. Trots detta kommer omställningen för att nå klimatmålen ta ytterligare tid. Arbetet fortsätter 2024 och beskrivs närmare under mål 2.1.							
  Köpt energi i stadens verksamheter	0,7 GWh				16 GWh	1945 GWh	2023
Analys							
Förvaltningen har under 2023 tagit fram årsmål och mätt utfallet för indikatorn köpt energi. I praktiken handlar det om förbrukningsel från skolor som inte har SISAB som hyresvärd. Uppföljningen har skett genom en manuell genomgång av elräkningar för dessa lokaler. Under 2024 kommer förvaltningen se över möjligheten att nyttja LOIS modul för medier i syfte att förenkla uppföljningen. Då kan även årsmålet komma att justeras.							

Nämndmål: Klimatpåverkan från nämndens verksamheter minskar

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Klimatpåverkan från skolmåltider minskar
Matsvinnet från skolmåltider minskar (skolor)
Energiförbrukningen i skolorna minskar (skolor)
Möjligheterna till källsortering och hämtning av avfall från skolorna förbättras

Miljö- och klimatkrav i upphandling och inköp

För att minska nämndens klimatpåverkan har förvaltningen ställt relevanta miljö- och klimatkrav i de lokala upphandlingar som genomförts under 2023. Arbetet har skett i dialog med miljöförvaltningen.

Minskad klimatpåverkan från skolmåltider

Under 2023 har fokus fortsatt varit att minska skolmåltiders negativa påverkan på klimat och miljö. Trots utbildningsinsatser, information samt uppföljning kommer omställningen till att nå klimatmålen att ta ytterligare tid. Utfallet för 2023 är 2,0 kg CO₂ per kg livsmedel, jämfört med nämndens mål på 1,6 kg CO₂ per kg livsmedel.

Informationsinsatser vid nätverk samt workshops med erfarenhetsutbyte för kökschefer och köksansvariga har genomförts. Här har även goda exempel från verksamheten lyfts fram i syfte att inspirera och ge tips och råd på hur man kan nå målen. Information om klimat- och miljömålen har även getts till skolläringar.

Som ett ytterligare stöd för skolorna att nå indikatorerna avseende minskad klimatpåverkan har utbildningar i praktisk vegetarisk matlagning, salladsbordsberedning samt näringslära genomförts. Ett nittiototal personer har genomgått de praktiska utbildningarna och 110 medarbetare från såväl mottagnings- som tillagningskök har genomgått utbildning i näringslära.

Det är en rad olika parametrar som påverkar utfallet av klimatpåverkan av livsmedel. Skolledningens engagemang och tydlighet i miljö- och klimatfrågan är en viktig faktor som påverkar utfallet.

Förvaltningen har under året medverkat vid stadens livsmedelsupphandling samt den nya upphandlingen av livsmedel i mindre förpackningar (så kallade konsumentförpackningar). Genom att ha avtal som speglar miljömålen ges skolorna förutsättningar att nå målen i *Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat*.

Utbildningsförvaltningen har även inlett ett projekt tillsammans med miljöförvaltningen för att minska användningen av plasthandskar i skolorna. Cirka 20 skolor kommer att ingå i projektet.

Källsortering och återbruk

Förvaltningen har under 2023 medverkat i den stadsgemensamma upphandlingen ”insamling och återvinning av verksamhetsavfall”. Avtalsstart var planerad till januari 2024.

Upphandlingen har överprövats och därför har implementeringen av kommande ramavtal för skolornas del inte kunnat genomföras som planerat. Upphandlingen är av stor vikt för att förenkla skolornas arbete med källsortering och återvinning av avfall.

Återbruket på skolorna har fortsatt öka under 2023. Ett åttiotal skolor och enheter har under året fått begagnade inventarier från skolor som lagts ned, evakuerats, flyttats eller renoverats. Några skolor har även återbrukat inventarier från Stockholms universitet, Dramaten och Tekniska Nämndhuset. Skolorna och andra enheter är aktiva i att söka och utannonsera inventarier via Stocket eller genom efterlysningar inom förvaltningen.

Förvaltningen har under hösten startat arbetet med att inreda evakueringsskolan Sankt Jacobi i Vällingby med återbrukade möbler och inventarier.

Förvaltningens återbruk för begagnad skolköksutrustning på Campus Konradsberg har haft en ökad omsättning under 2023.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Enheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	148 sorterat			136 sorterat	169 sorterar		2023
Analys							
Indikatorns mål om 169 enheter 2023 inkluderar samtliga skolor. Underlag från Stockholm Vatten och Avfall visar att endast 148 enheter hanterade matavfall 2023. Av dessa 148 redovisar samtliga enheter att de sorterar ut matavfall, vilket är en ökning från 136 enheter 2022. Måluppfyllelsen är således i realiteten 148 av 148. Målet 169 sattes alltså felaktigt i 2023 års verksamhetsplan. I 2024 års verksamhetsplan är indikatorn borttagen, då samtliga enheter enligt stadens regler måste sortera ut sitt matavfall.							

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås. Bedömningen grundar sig bland annat på arbetet med att prioritera en ökad andel grönyta på skolgårdar, solavskärmning och ett bra inomhusklimat i skolbyggnadsprojekt. Detaljplaner för nya skolor

ska ge förutsättningar att leva upp till miljömål om klimatanpassning, exempelvis genom en tillräcklig yta. En annan bidragande orsak är etablerandet av två nya mobila naturskolor i form av en lådcykel och en bil.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet *Nämndens verksamheter bidrar till ökad biologisk mångfald*.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för gröna skol- och förskolegårdar som ska syfta till att byta ut traditionella material, och hårdgjorda ytor mot mer gröna ytor och naturmaterial, samt prioritera plantering av fler träd och buskar på gårdar med höga temperaturer	2023-01-01	2023-08-31	
Analys I december beslutade utbildningsnämnden om skolgårdsutveckling på tio skolor under 2024 och 2025 (dnr UTBF 2023/986). Projekten har särskilt fokus på att byta ut hårdgjorda och konstgjorda ytor till förmån för grönare miljöer. Strategin för gröna gårdar ingår i arbetet med lekvärdesriktlinjer som fortsätter 2024.			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB, med Malmö stad som förebild, ta fram ett koncept för gröna skol- och förskolegårdar med en plan för hur detta kan genomföras på minst 15 skol- eller förskolegårdar under mandatperioden	2023-01-01	2023-12-31	
Analys I december beslutade utbildningsnämnden om skolgårdsutveckling på tio skolor under 2024 och 2025 (dnr UTBF 2023/986). Projekten har särskilt fokus på att byta ut hårdgjorda och konstgjorda ytor till förmån för grönare miljöer. Koncept för gröna gårdar ingår i arbetet med lekvärdesriktlinjer som fortsätter 2024.			

Nämndmål: Nämndens verksamheter bidrar till ökad biologisk mångfald

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen inköpta ekologiska livsmedel ökar
Skollokaler och skolgårdar står bättre rustade mot klimatförändringar
Nya och ombyggda skolgårdar präglas av ökad biologisk mångfald

Ökad andel ekologiska livsmedel och mindre antibiotika

Under 2023 har arbetet fortsatt med att öka andelen ekologiska livsmedel och minska förekomsten av antibiotika. En uppföljning av utfallet har genomförts två gånger under året. Trots omfattande utbildningsinsatser, information samt uppföljning nås inte målet för andelen ekologiska livsmedel. Utfallet för 2023 är 47 procent, jämfört med nämndens mål på 70

procent.

En utmaning är att många skolor upplever en bristande tillgång på de volymer av livsmedel som skolan behöver. Andra utmaningar handlar om bristande kvalitet samt högre priser, vilket har försvårat för skolorna att nå målen.

En annan av nämndens indikatorer mäter skolornas inköp av animalier som uppfyller kraven på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning, som ligger i nivå med svensk lagstiftning. Utfallet för 2023 är 81,1 procent. Detta är något under kommunfullmäktiges mål för 2023 på 88 procent.

Utbildningar i livsmedelssäkerhet har erbjudits kontinuerligt under året och har anpassats till olika målgrupper. Utbildningarna har både genomförts digitalt och fysiskt. Drygt 200 medarbetare har genomgått kurser i livsmedelssäkerhet under året.

Klimatanpassning av skolgårdar och skollokaler

Förvaltningen har medverkat i införandet av stadens handlingsplan för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor. I skolbyggnadsprojekt prioriteras en ökad andel grönyta på skolgårdar, solavskärmning och ett bra inomhusklimat. Detaljplaner för nya skolor ska ge förutsättningar att leva upp till miljömål om klimatanpassning, exempelvis genom en tillräcklig yta. Utbildningsnämnden har beslutat om ett nytt funktionskrav i nämndens funktionsprogram om att tillräcklig friyta behövs för nya skolor.

I samarbete med miljöförvaltningen har förvaltningen påbörjat arbetet med att ta fram ett verktyg där samtliga grundskolor graderas utifrån hur sårbara de är för värmebölja. Detta verktyg är en del i förvaltningens strategi för gröna skolgårdar. Verktuget syftar till att förvaltningen ska kunna prioritera vilka skolor som är i störst behov av klimatanpassade åtgärder.

Lekvärdesriktlinjer

Förvaltningen har under året påbörjat arbetet med att ta fram lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar och skolgårdar. Riktlinjerna ska säkerställa tillräckliga ytstorlekar, pedagogisk kvalitet och grönska i utemiljön. Arbetet sker i samarbete med förskoleförvaltningen, SISAB, stadsbyggnadskontoret, stadsdelsförvaltningarna, exploateringskontoret och miljöförvaltningen. Lekvärdesriktlinjerna kommer att innehålla ett särskilt avsnitt om naturlek och klimatanpassning i linje med uppdraget om att ta fram ett koncept och en strategi för gröna skolgårdar och förskolegårdar. Uppdragen om strategi och koncept för gröna gårdar fortsätter 2024 inom ramen för arbetet med lekvärdesriktlinjer.

Skolgårdsutveckling

Förvaltningens har under året arbetat vidare med projektet *Skolgårdsutveckling* som planeras utifrån kommunfullmäktiges budgetuppdrag om att tillskapa gröna gårdar. I december 2023 beslutade utbildningsnämnden att totalt tio skolgårdar ska byggas om inom ramen för projektet under 2024 och 2025. Utöver dessa tio skolgårdar har förvaltningen planerat för två mindre skolgårdsprojekt under 2023 som genomförs under sommaren 2024 med fokus på att bryta upp hårdgjord yta till förmån för grönare miljöer.

Ny mobil naturskola

Under året har utbildningsnämnden beslutat att utöka den mobila naturskoleverksamheten som ett alternativ till en ny fast naturskola. Den nya naturskolan, i form av en lådcykel, är etablerad och bokas för naturskolebesök i skolors närhet, främst i Stockholms innerstad och i närförort, där cykelformatet tillåter bättre framkomlighet än en bil.

Under 2023 har dessutom ytterligare en mobil naturskola, i form av en bil, tagits i bruk. Beslut fattades av nämnden redan 2022 men på grund av leveransproblem blev bilen tillgänglig först 2023.

Den mobila naturskolans verksamhet är därmed helt etablerad i enlighet med tidigare beslut.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ekologiska livsmedel	51 %			46 %	70 %		2023
Analys Trots omfattande utbildningsinsatser, information samt uppföljning nås inte målet för andelen ekologiska livsmedel. En utmaning är att många skolor upplever en bristande tillgång på de volymer av livsmedel som behövs. Arbetet fortsätter 2024 och beskrivs närmare under mål 2.2.							
 Antal skolor som har genomfört checklista för skolmåltider och som uppfyller utbildningsförvaltningens grundläggande krav på måltidsverksamheten	119 följt upp			131 följt upp	169 följer upp		2023
Analys Indikatorn infördes i syfte att följa upp skolornas arbete kring de olika regelverk som finns kopplat till skolmåltiderna. Utfallet för indikatorn visar att förvaltningen inte når målet men förvaltningens bedömning är ändå att majoriteten av skolorna arbetar enligt de lagar och riktlinjer som finns. Med anledning av att indikatorn endast mäter om skolorna fyllt i enkäten eller inte kommer denna indikator att tas bort 2024. Förvaltningen kommer i stället att hitta andra sätt att följa upp skolornas måluppfyllelse.							

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppnås. Måluppfyllelsen motiveras av att den största delen av förvaltningens fordon drivs med förnyelsebara drivmedel.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet *Utbildningsnämndens transporter är hållbara*.

Nämndmål: Utbildningsnämndens transporter är hållbara

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Klimatpåverkan av förvaltningens tjänsteresor ska minska
--

Förvaltningen hade under 2023 totalt elva fordon i drift. Tre lastbilar och en traktor, som används inom gymnasieskolornas yrkesprogram, drivs med diesel. Övriga sju personbilar och lätta lastbilar drivs med förnyelsebara drivmedel.

Under 2023 genomfördes många möten och utbildningar digitalt, ett arbetssätt som utvecklats under de senaste åren och som bidrar till att begränsa behovet av lokala resor.

För att minska nämndens klimatpåverkan inom transportområdet har förvaltningen ställt relevanta miljö- och klimatkrav i de lokala upphandlingar som genomförts under 2023. Arbetet har skett i dialog med miljöförvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

 Uppfylls delvis

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet delvis kommer att uppnås. Målet för andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel har inte uppnåtts under året.

Förvaltningens arbete med att minska mängden skadliga kemikalier i skolan bidrar till att målet delvis uppnås.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet *Skolornas inomhusmiljö ska vara giftfri*.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning	81				88	88 %	2023
Analys							
Förvaltningen når målet i samtliga varukategorier med undantag av mejeriprodukter, framför allt ost. Produkterna är köpta enligt stadens avtal där det ställs högt ställda djurskyddskrav i upphandlingen. Rapporten visar dock endast produkter som har svenskt ursprung.							
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	51,43 %			45,76 %	70 %	70 %	2023
Analys							
Trots omfattande utbildningsinsatser, information samt uppföljning nås inte målet för andelen ekologiska livsmedel. En utmaning är att många skolor upplever en bristande tillgång på de volymer av livsmedel som behövs. Arbetet fortsätter 2024 och beskrivs närmare under mål 2.2.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samråd med utbildningsnämnden och SISAB ta fram en vägledning för att förbättra förskolors och skolors inomhusmiljöer som syftar till att säkerställa en likställighet för alla barn i hela staden, oavsett verksamheternas driftform	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Skolornas inomhusmiljö ska vara giftfri

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Medarbetare är insatta i vägledningen för kemikaliesmart skola och fritids.
Förekomsten av skadliga kemikalier i skolan minskar.
Ny- och ombyggnation av skolor lever upp till högt ställda miljökrav.

Förvaltningen har under året medverkat i miljöförvaltningens uppdrag att ta fram en ny vägledning för skolors och förskolors inom- och utomhusmiljö. Representanter från skolor och central förvaltning har deltagit i arbetet. Materialet har under hösten publicerats på

stadens webbplats. Under 2024 kommer förvaltningen genomföra riktade kommunikationsinsatser till skolorna kring vägledningen.

Under 2023 har utbildningar genomförts löpande för nya användare i stadens kemikaliehanteringssystem Chemsoft. Vid träffarna informerar förvaltningen även om den vägledning som tagits fram för kemikaliesmart grundskola och fritidsverksamhet. Förvaltningen har fortsatt arbetet med att minska förekomsten av så kallade utfasnings- och riskminskningsämnen i skolorna, liksom förekomsten av produkter som innehåller skadliga kemikalier.

Ett tjugotal skolbesök har genomförts med fokus på förvaring, hantering, skyddsåtgärder samt fördelning av arbetsmiljöuppgifter för skolornas kemiföreståndare. Besöken fortsätter 2024.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundar sig främst på att nämnden redovisar en budget i balans efter fondförändringar.

Många skolor prognostiserar ett underskott, även om grundskolornas prognos förbättrats under året. Det förklaras till stor del av beslutet i kommunfullmäktige om höjda schabloner.

Möjlighet till jobb

Förvaltningen bidrar till målet att alla i Stockholm ska ges möjlighet till ett eget jobb genom att uppnå målen för antal erbjudna feriejobb, Stockholmsjobb och verksamhetsförlagd utbildning för högskolestuderande.

Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen bedöms i hög grad bidra till inriktningsmålet, bland annat genom en rad samarbeten med arbetsmarknadsförvaltningen. Några exempel är projektet ”Samstart” som ska bidra till att fler ungdomar med funktionsnedsättning etablerar sig på arbetsmarknaden. Ett annat samarbete går ut på att utreda hur Skolverkets yrkespaket skulle kunna användas på introduktionsprogrammen för att öka elevernas anställningsbarhet.

Ökad likvärdighet

Förvaltningen bidrar till målet genom ett omfattande arbete för ökad likvärdighet mellan stadens skolor. Specifika insatser riktade till skolor med högt socioekonomiskt index och med

större andel resurssvaga elever har bidragit till att skillnaderna mellan skolorna har minskat.

Medarbetare

Förvaltningen når inte helt de högt uppsatta målen för andel behöriga lärare, men staden har en hög legitimationsgrad i jämförelse med övriga länet och landet. En rad aktiviteter för att öka andelen legitimerade lärare som beskrivits i nämndens kompetensförsörjningsplan syftar till att öka måluppfyllelsen.

En bidragande orsak till måluppfyllelsen är att de mål som satts upp för sjukfrånvaro uppnåtts.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet uppnås under året. Bedömningen grundar sig främst på att nämnden redovisar en budget i balans efter fondförändringar. Många skolor prognostiserar ett underskott, även om grundskolornas prognos förbättrats under året. Det förklaras till stor del av beslutet i kommunfullmäktige om höjda schabloner.

Till måluppfyllelsen bidrar också förvaltningens arbete med resurseffektiv lokalplanering och skolutbyggnad. Förvaltningen deltar i ett stadsgemensamt arbete för att säkerställa mark för skolor tidigt i planeringsprocessen, en ekonomiskt hållbar skolutbyggnad och ökad samordning inom staden.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålen *Det ekonomiska resultatet är i balans, Elever och medarbetare har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva skollokaler* respektive *Skattemedel används effektivt, till största nytta för stockholmarna*

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,2 %			99 %	100 %	100 %	VB 2023
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100,4 %			98,8 %	100 %	100 %	VB 2023
  Nämndens prognossäkerhet T2	-1 %			-1 %	+/-1 %	+/- 1 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  SISAB ska i samarbete med utbildningsnämnden utreda möjligheterna att tillföra tillagningskök i samband med renoveringar, i syfte att öka antalet	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utreda hur effektiv samplanering och lokalutnyttjande som dimensioneras mer efter arbetsmarknadens kompetensbehov kan åstadkommas för gymnasie- och vuxenutbildning	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Arbete pågår och fortsätter in i 2024.			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och SISAB utreda verktygen för att vid renovering av skolbyggnad eller uppförandet av en ny skola genomföra relevanta konsekvensanalyser för bidra till att motverka skolsegregationen	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utveckla behovsanalysen för grundskolans lokalförsörjning i syfte att göra den mer transparent	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.1.1 Det ekonomiska resultatet är i balans

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter håller budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög.

Utbildningsnämndens ekonomiska förutsättningar

Nämnden redovisar ett underskott om 67,8 mnkr före fondförändring och ett överskott om 144,1 mnkr efter fondförändring. Under 2023 har skolornas fonder minskat med totalt 212 mnkr. Många skolor har under året använt medel ur sina upparbetade fonder för att kunna hantera ökade pensionskostnader samt pris- och löneökningar. Samtidigt som kostnaderna ökat fick skolorna under 2023 också minskade intäkter från statsbidrag, då flera riktade statsbidrag som infördes under pandemin har tagits bort. Elevantalsutvecklingen i grundskolan bidrog också till lägre intäkter för ett antal skolor.

Under 2023 har de skolor som prognostiserat ett underskott tagit fram åtgärdsplaner för att uppnå en budget i balans. Varje skolas ekonomi har analyserats utifrån den kontext som skolan befinner sig i.

Arbetet med ekonomistyrning behöver utvecklas, både mot bakgrund av 2023 års resultat och

utifrån befolkningsprognosen om sjuknande elevunderlag de kommande åren. Under 2024 kommer de mest prioriterade skolorna utifrån resultat enligt bokslut 2022 och 2023, att få ett särskilt stöd för att nå en budget i balans.

Nämndmål: 3.1.2 Elever och medarbetare har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva skollokaler

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen samverkar med övriga förvaltningar inom staden och kommer in tidigt i planeringsprocesserna. Förvaltningen tar fram tydliga och välutvecklade behovsanalyser och föreslår kostnadseffektiva lokallösningar. Ny-, om- och tillbyggnad sker utifrån utbildningsnämndens funktionsprogram samt utifrån stadens miljömål. Lokalerna är flexibla samt kostnads- och yteffektiva. Befintliga lokaler förvaltas kostnadseffektivt.

Resurseffektiv lokalplanering och skolutbyggnad

Prognosen för elevantalsutvecklingen i grundskolan har justerats ner under flera år, en utveckling som fortsatte 2023. Fokus för lokalplaneringen har successivt flyttats från expansion och nybyggnation till det befintliga lokalbeståndet. Arbetet syftar till att ta tillvara befintlig kapacitet och att upprätthålla nyttjandegraden, trots sjunkande elevantal. Under året har fokus legat på att planera avveckling av lokaler med tidsbegränsade bygglov och att planera för effektiva evakueringslösningar.

Elevprognosen, i kombination med ökande byggkostnader, gör att skolutbyggnadsprojekt flyttas fram i tid. Det innebär att fler elever i nybyggnadsområden hänvisas till befintliga skolor. Den förändrade planeringen kommer att redovisas i nämndens lokalförsörjningsplan 2024 samt i årsrapporten för samordnad skolplanering i Stockholm (SAMS).

Under året har förvaltningen samarbetat med stadsledningskontoret för att utveckla behovsanalysen avseende platser i grundskolan. Syftet är att bättre beskriva vad de nya planeringsförutsättningarna innebär för framtidens skolbehov och därmed göra behovsanalysen mer transparent i kommunikationen med andra förvaltningar. Arbetet kommer successivt kommuniceras och implementeras under 2024.

Gymnasieutbud och utbyggnad

Antal unga i gymnasieålder förväntas öka något i regionen fram till 2026 för att därefter plana ut. Behovet av gymnasieplatser ökar därför inte i samma takt som tidigare prognoser visat.

Förvaltningen har mot den bakgrunden sett över planerade nybyggnationer av gymnasieskolor under perioden fram till 2030.

Arbetet med att utöka antalet gymnasieplatser genom om- och tillbyggnader av befintliga skolor har däremot fortsatt. I kvarteret Drivhuset (Betty Petterssons gymnasium) har renoverings- och anpassningsetapp två av två startats under 2023. På Bromma gymnasium har byggandet av konceptbyggnaden avslutats och Bromma gymnasium kommer att utöka sin antagning något till hösten 2024.

Förvaltningen har inför antagningen höstterminen 2023 gjort anpassningar av utbudet baserat på elevernas sökmönster till olika program och inriktningar. Förvaltningen har också behållit en viss beredskap på språkinträdning för ett eventuellt ökat mottagande av elever med anledning av kriget i Ukraina.

Antalet platser på högskoleförberedande program utökades något på ekonomiprogrammet och estetiska programmet. För att matcha ett något lägre söktryck minskades antalet platser något på naturvetenskapsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. Anpassningarna innebar att skolorna fyllde drygt 94 procent av de drygt 5 500 platserna som staden erbjöd på de högskoleförberedande programmen inför skolstarten i augusti.

På motsvarande sätt gjordes anpassningar på yrkesprogrammen. Antalet platser utökades något på naturbruksprogrammet. Platserna minskades något på vård- och omsorgsprogrammet. Fyllnadsgraden var 93 procent inför skolstarten till de knappt 650 platser som staden erbjöd på yrkesprogram.

För introduktionsprogrammen skedde en mindre utökning av antalet platser på yrkesintroduktion, individuellt alternativ och programinriktat val. På språkinträdning drogs platserna ned i relation till söktryck.

För den anpassade gymnasieskolans utbud utökades platserna något på det individuella programmet. På de nationella programmen gjordes endast smärre justeringar.

Under året har förvaltningen tagit fram fördjupade kunskapsunderlag med syfte att skapa en ändamålsenlig utbudsplanering som möter elevernas behov nu och på sikt.

Samplanering med andra nämnder

Förvaltningen har under året deltagit i det stadsgemensamma arbetet för *Samordnad skolplanering i Stockholm* (SAMS). Arbetet syftar till att säkerställa mark för skolor tidigt i planeringsprocessen för nya bostadsområden, en ekonomiskt hållbar skolutbyggnad och ökad samordning inom staden.

Samplanering av lokalnyttjande med idrottsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarnas förskolor, kulturskolan, föreningslivet samt med vuxenutbildningen redovisades i nämndens

lokalförsörjningsplan.

Arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen samarbetar omkring lokalutnyttjande gällande gymnasieskolor och grundskolor, och har under 2023 arbetat med en överenskommelse som innefattar samverkan kring vuxenutbildning och frågor om systematiskt kvalitetsarbete samt ersättningsfrågor. Utbildningsförvaltningen har lämnat förslag till arbetsmarknadsförvaltningen kring vilka vuxenutbildningar som gymnasieskolorna skulle kunna anordna med anledning av den upphandling av vuxenutbildning som ska genomföras under 2024. Stadens gymnasieskolor har en hög fyllnadsgrad innevarande läsår, och intresset är fortsatt stort för dessa, vilket påverkar förutsättningarna för utökad vuxenutbildning.

Skolplanering för att motverka segregation

Ett erfarenhetsutbyte har påbörjats med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och SISAB kring arbetet för att motverka segregation och vilka verktyg som finns för att mäta detta. Inom ramen för SAMS kommer konsekvensanalyser kopplat till segregation att göras inför reservation av ny plats för skola.

Ekonomistyrning och kostnadseffektivitet

Under året har ett flertal ombyggnadsprojekt genomförts. Förvaltningen vill särskilt uppmärksamma ett antal större projekt där en tydlig ekonomistyrning lett till att kostnaderna begränsats.

Anpassning av lokalerna i evakueringsskolan St Jacobi i Vällingby slutfördes under december till en investeringskostnad om 4,9 mnkr. Därmed möjliggörs för Grimstaskolan att kunna evakuera enligt plan från januari 2024.

Smedslättsskolans kapacitetsökning har avslutats och den prognostiserade investeringskostnaden uppgår till 7,8 mnkr, i enlighet med tidigare genomförandebeslut.

Utbildningsnämnden beslutade om genomförande av verksamhetsanpassningar vid Bredängsskolan 2022-08-25. Efter genomförandebeslutet, och efter förbehåll från kommunstyrelsens ekonomiutskott, har förvaltningen tagit beslut om att paviljonguppställningen utgår som evakueringslösning till förmån för internevakivering. Det innebär en besparing för nämnden med 9,3 mnkr per år under den tid som evakiveringen pågår.

Riskhantering i projekt

Under året har förvaltningen haft ett särskilt fokus på riskhantering och riskbedömning inom byggprojekt. Särskilt fokus har legat på verksamhetsrisker i samband med snäva tidplaner och

risker i tidigt skede för att identifiera kostnadsdrivande delar kopplat till byggproduktionen. Konkret innebär det att förvaltningen gått djupare in i projekten för att identifiera risker för enskilda projektet. Bedömning av risker låg exempelvis till grund för förvaltningens förslag att gå vidare med etapp 2, Bäckahagen.

Projekt med kostnadsökningar

I verksamhetsberättelsen ska förvaltningen redovisa lokalprojekt där slutkostnaden avviker från nämndens beslut.

Under året har utbildningsnämnden tagit ställning till fem reviderade genomförandeärenden, på grund av att framför allt världsläget lett till ökade kostnader i projekten: Betty Petterssons gymnasium, Skanskvarnsskolan, Bäckahagens skola, Vällingbyskolan, Hästhagsskolan. Reviderat genomförandebeslut för Lillholmsskolan flyttas fram till 2024. De planerade ärendena om reviderade genomförandebeslut avseende Grimstaskolan och Vasa Real utgår då kostnaden i dagsläget förväntas inrymmas inom beslutad budget.

Utbildningsnämnden tog ställning till en utökad förslagshandling i det utökade inriktningsärende för Gröndalsskolan som lyftes för beslut 2020-01-21. Efter beslutet har kostnaden för förslagshandlingen ökat från 2 mnkr till 4.6 mnkr på grund av nya myndighetskrav och uppdatering av funktionsprogram och projekteringsanvisningar. Kostnaden har belastat förvaltningens budget 2023.

Skollokaler som utgår från verksamhetens behov

Förvaltningen har uppdaterat stödmaterial till *Funktionsprogram för skollokaler* i enlighet med utbildningsnämndens beslut. Det nya stöd materialet innehåller även ett lokalprogram för anpassad grundskola. Lokalprogrammet anger riktlinjer för ytor, rumssamband och vissa utrustningskrav.

Förvaltningen har också tagit fram underlag för en revidering av lokalprogrammet som helhet, där befintliga nyckeltal ses över i syfte att säkerställa att framtida skollokaler utgår från verksamhetens behov. Arbetet bygger på utvärderingar av lokaler, studiebesök på nybyggda skolor samt jämförelser med andra kommuner. Revideringen samverkas, färdigställs och implementeras under 2024.

Förvaltningen har påbörjat en översyn av råd och kravställningar kring lokaler för praktisk-estetisk undervisning som fortsätter under 2024.

Enkelt avhjälpna hinder och tillgänglighet i publika lokaler

Projektet *Enkelt avhjälpna hinder* syftar till att tillgängliggöra skolornas publika lokaler. Under 2023 har anpassningar slutförts på följande skolor: Lillholmsskolan, Hjulsta

grundskola, Solhemsskolan, Ålstensskolan, Maltesholmsskolan, Klatorpsskolan och Smedshagsskolan. Verksamhetsplanens mål om att tillgänglighetsanpassa publika lokaler i fem skolor under 2023 har därmed uppnåtts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fem skolor ska få tillgänglighetsanpassade publika lokaler	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.1.3 Skattemedel används effektivt, till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter präglas av kostnadseffektivitet. Förvaltningen ger stöd till skolorna kring effektiv resursanvändning. Tydliga prioriteringar och god ekonomistyrning präglar arbetet inom områden som upphandling, skollokaler och digitalisering. Transparens och lika villkor råder i resurstilldelningen till fristående skolor.

Upphandling och inköp

Under 2023 har förvaltningen prioriterat avtalsuppföljning, inköpsanalys och att genomföra lokala upphandlingar enligt nämndens beslutade upphandlingsplan.

Lokala upphandlingar

Förvaltningen har slutfört följande lokala upphandlingar i enlighet med nämndens upphandlingsplan för 2023: byggservice på totalentreprenad, bemanningstjänster till elevhälsan, städmaskiner, textilmaterial och musikutrustning för grund- och gymnasieskolans behov samt bageriprodukter.

Vidare har ett flertal direktupphandlingar genomförts för förvaltningens behov där ramavtal saknats. Övriga upphandlingar som påbörjats är bemanningstjänster till den pedagogiska verksamheten inklusive kökspersonal, besiktningstjänst av idrottshallar och tryckbärande kärl samt lokalvård för central förvaltnings behov.

Under året har även en upphandling av fysisk aktivitet i anslutning till skoldagen genomförts med syfte att tillhandahålla meningsfulla fysiska aktiviteter på skolans raster och fritidshemstid.

Lokala upphandlingar som genomförts under året har anslutits till stadens inköpssystem Agresso för att säkerställa förvaltningens avtalstrohet mot antagna leverantörer och att beställda varor och tjänster faktureras på korrekt sätt samt minska risken för otillåtna

direktupphandlingar.

Avtalsuppföljning

Prioriterade avtalsområden för den fördjupade avtalsuppföljningen under året har varit lokalvård på entreprenad, bemanningstjänster till den pedagogiska verksamheten och till skolornas elevhälsa samt kamerabevakning. Den fördjupade uppföljningen har fokuserat på löpande seriositetskontroller, inklusive kontroll att moms och arbetsgivaravgifter betalats in av antagna leverantörer. Förvaltningen har också följt upp att leverans har skett i enlighet med avtalade villkor avseende kvalitet och korrekt pris.

Övriga ramavtalsleverantörer ingår också i den löpande seriositetskontrollen. Stickprovskontroller har genomförts av fakturor under året för att säkerställa att leveranser skett i enlighet med avtalade villkor. Förvaltningens årliga plan för avtalsuppföljning har legat till grund för uppföljningarna, och leverantörsdialogen är en viktig och nödvändig del i den löpande uppföljningen.

Kommunfullmäktiges indikator om andel upphandlande avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts har av utbildningsnämnden satts till 80 procent under 2023. Förvaltningen har uppfyllt nämndens årsmål.

Inköp och inköpsanalys

Förvaltningens inköpsanalys har utvecklats i samarbete med internkontrollen. Förvaltningens samlade inköp har analyserats utifrån ett kostnadsperspektiv, avtalstrohet och avvikelser. Analysen syftar också till att identifiera nya avtalsområden där upphandling behöver genomföras i syfte att minimera risken för otillåtna direktupphandlingar, samt leda till en ökad kostnadsmedvetenhet.

Resultatet av inköpsanalysarbetet har bland annat lett till att nya ramavtal tagits fram inom några av förvaltningens gymnasieutbildningar där det framkommit att direktupphandlingar av undervisningsmateriel genomförts vilka legat över tillåtna beloppsgränser; till exempel inom frisör- och hantverksprogrammen. Analysarbetet har också visat på behovet av att starta upp ett lokalt inköpsnätverk för att stärka och utveckla inköpsarbetet på skolorna för en ökad kostnadsmedvetenhet.

Kommunfullmäktiges indikator om andel elektroniska inköp har av utbildningsnämnden satts till 60 procent under 2023. Utfallet för året uppgick till 57 procent. Att förvaltningen inte har nått årsmålet beror bland annat på att tidigare tecknade lokalvårdsavtal och måltidsentreprenader inte har kunnat anslutas till inköpssystemet Agresso under pågående avtalsperiod. Förvaltningens systemnyttjande har följts upp löpande och skolor med lågt systemnyttjande har prioriterats och erbjudits riktade stödinsatser. Insatserna har haft en god effekt.

Kategoristyrning

Förvaltningen har under året ansvarat för att leda stadens kategoristyrningsarbete för lokalvård. I uppdraget har ingått att ta fram strategier och samordna stadens samlade behov av lokalvård.

Ett arbete har påbörjats med att ta fram en stadsövergripande metodhandbok för utförande av lokalvårdstjänster. Metodhandboken ska användas i kravställan och uppföljning av tjänsten, oavsett om den bedrivs i egen regi eller på entreprenad. Att minska kemikalieanvändningen i stadens lokalvård har varit prioriterat och att utarbeta kriterier för mindre miljöbelastande städmetoder har skett i nära samarbete med miljöförvaltningen.

Övriga inköpskategorier förvaltningen har medverkat i under året är måltider och livsmedel, vitvaror och storköksutrustning, bemanningstjänster samt möbler och inredning. En vägledning har tagits fram för syfte att stötta skolor vid upphandling av måltidsentreprenad. Inom kategori storkök och vitvaror har ett arbete påbörjats med att ta fram förslag till anvisningar hur stadens kök ska vara rätt dimensionerade för att nå målen kring ekonomi, elförbrukning och ergonomi.

IT-utveckling, förvaltning och upphandling

Under 2023 har stadens pedagogiska verksamheter genomfört utbyten av 65 000 digitala enheter och 3000 skrivare. Utbytet görs i enighet med stadens leasingavtal som reglerar när utbyte av enheter ska ske. Under året har samtidigt flera skolor omvärderat och minskat sina lokala IT-stödande funktioner. Förvaltningen har stöttat skolorna med utbildningar, informationsträffar, supportguider samt utgjort en länk mellan verksamhet och leverantörer. Förvaltningen har även hanterat en del specialanpassningar för enskilda verksamheter och sett till att de som missat att hantera sina utbyten inte saknar digitala enheter.

Förvaltningens beslutade process för att utforska utmaningar inom innovation prövas under 2023 på en gymnasieskola. Arbetet fortsätter under 2024. Modellen utgår ifrån användardriven utveckling. Förvaltningen har påbörjat ett uppdrag för att samordna insatser inom AI, med syfte att stödja skolorna utifrån behov och teknisk utveckling. Se även rubriken *Digitalisering under nämndmål 1.2; Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning*

Portföljstyrning och stödande arbetsprocesser

De digitala stöden för stadens pedagogiska verksamheter förvaltas genom en modell som kallas portföljstyrning. Den baseras på styr- och samverkansmodellen PM3. Arbetet med att utveckla processer för en effektiv styrning har varit prioriterat under 2023, däribland processen för att fånga behov. Ett annat exempel är stöd och utbildningsinsatser till ledande roller, för att utveckla arbetet med att styra och samverka kring digitala stöd.

Portföljstyrningen har fortlöpande haft stort fokus på upphandlingsprojektet för de delar av Skolplattformen vars avtal löper ut 2023 respektive 2024. Under hösten prioriterades arbetet med planering för en smidig övergång från projektet till förvaltningsorganisationen.

Tre nya projekt har under året fastställts i portföljstyrgruppen:

- **Förstudieprojektet för kommande upphandling av Barn- och elevregistret (BER).** Förstudien har kartlagt nuvarande användning och IT-arkitekturen i systemet samt analyserat Kulturskolans framtida behov.
- **Uppdraget för samordning av implementering av digitala nationella prov** De berörda skolformerna har fått information och stöd i form av checklistor, beskrivna rutiner, krav på lokaler för genomförande av prov samt vilken digital kompetens som behövs. De tekniska förberedelserna löper enligt plan.
- **Projektet för gallring och arkivering av information av nuvarande systemstöd inom Skolplattformen.** Projektet löper enligt plan.

Skolplattformen – upphandling för avtal som löper ut

Upphandlingarna har slutförts och kontrakt har tecknats för samtliga avtalsområden. Projekten för att införa de nya digitala stöden har startats för alla skolformer. Införande av de nya stöden för grundskolan, gymnasieskolan och vuxenutbildningen har planerats till läsårsstart 2024. Förskolans införande är under planering och kommer att fastställas i början av 2024.

Aktiviteter inom kommunikation och förändringsprocessledning har genomförts. Syftet är att förbereda och ge stöd inför kommande byte av digitala stöd.

Under hösten har nuvarande digitala stöd för elevdokumentation samt för hantering av frånvaro, närvaro och schema flyttats till produktleverantörernas molntjänster. Det har resulterat i minskade löpande kostnader samt stabilare och säkrare digitala stöd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet uppnås. Till måluppfyllelsen bidrar att i verksamhetsplanen angivna uppdrag och aktiviteter huvudsak genomförts, bland annat genom samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Målen för antal feriejobb, Stockholmsjobb och praktikplatser för högskolestuderande uppnås.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet *Alla stadens ungdomar studerar eller arbetar.*

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	439			437	380 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	144			88	82 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	2 083 st			3 298 st	2 000 st	Tas fram av nämnd	VB 2023
Analys							
Under året har den nybildade förskolenämnden övertagit ansvaret för placeringen av studenter i förskolans verksamheter. Målet har därför anpassats.							
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	90 st	41 st	49 st	78 st	85 st	11 000	VB 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden utreda förutsättningarna för att införa en jobbgaranti för examinerade studenter på stadens Vård- och omsorgscollege	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utreda hur elever i introduktionsprogram kan ges yrkesutbildning för att på kort sikt bli ekonomiskt självförsörjande	2023-01-01	2023-12-31	
Analys			
Arbete pågår och fortsätter in i 2024.			

Nämndmål: Alla stadens ungdomar studerar eller arbetar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla elever i gymnasieskolan fullföljer sin utbildning, fortsätter att studera i eftergymnasiala utbildningar eller börjar arbeta. Alla elever från grundskolan som inte sökt till gymnasiet identifieras, kontaktas, erbjuds och tackar ja till en utbildningsplats eller plats i en motivationsskapande verksamhet anpassad till ungdomens förutsättningar, behov och intressen. Efter den motivationsskapande verksamheten går ungdomen vidare till utbildning eller arbete.

Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen

Kommunens aktivitetsansvar

Förvaltningen har under året fortsatt att samverka med arbetsmarknadsförvaltningen för att utveckla arbetssätt och metoder till stöd för ungdomar som är under 20 år och inte är inskrivna i gymnasieskolan eller har hoppat av, alternativt riskerar att hoppa av eller gå ut med ofullständiga betyg. Arbetet bedrivs inom ramen för den fortsatta utvecklingen av Kommunens aktivitetsansvar (KAA).

Under 2023 söktes 5 777 ungdomar vilket är 625 fler än 2022. Av dessa nåddes 3 092 (53,5 procent) ungdomar vilket är 291 fler än 2022. Antalet ungdomar som söks och nås ökade i samtliga stadsdelar men främst i Hässelby-Vällingby och på Järva.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att anledningen till ökningen är att det uppsökande arbetet effektiviserats, vilket har lett till en ökad förmåga att nå ut till målgruppen.

Totalt var 1 231 ungdomar inskrivna i KAA. Det är 248 fler än 2022. Ökningen gäller både för nyinskrivna och de som har varit inskrivna under längre period och den sker i samtliga stadsdelar. Störst ökning syns i Vällingby, följt av Globen och Skärholmen.

Under perioden avslutades 807 ungdomar, vilket är 156 fler än 2022. Antalet som avslutades till studier har ökat till 54,3 procent, vilket är över årsmålet 50 procent och det högsta antalet sedan mätningarna startade 2011. Antalet som avslutades från KAA till arbete har också ökat och hamnar exakt på arbetsmarknadsförvaltningens årsmål 20 procent.

Projektet Elevstöd unga

Elevstöd unga är ett metodutvecklande samverkansprojekt mellan arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen med syfte att fler kortutbildade

unga ska påbörja, och fullfölja, studier på Komvux.

Utbildningsförvaltningens roll i projektet är att förbereda elever för en övergång från introduktionsprogrammen till vidare studier samt bidra med kunskap om elevernas stödbehov under studietiden på Komvux. Tidsplan för samverkan mellan förvaltningarna har tagits fram under hösten.

Samstart

Utbildningsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen ingår sedan den 1 september 2023 i Arbetsförmedlingens ESF-projekt Samstart. Det är ett EU-finansierat projekt med syfte att utveckla metoder och samverkan för att stötta gymnasieelever som har en dokumenterad funktionsnedsättning i övergången från skola till arbetsliv. Detta gäller både gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

Under hösten har projektet arbetat med att sprida information, kartlägga presumtiva deltagare samt eventuella skolor att samarbeta med. Hittills har projektet besökt nio av stadens gymnasie- och anpassade gymnasieskolor samt deltagit på nätverksmöte för stadens studie- och yrkesvägledare och i nätverk för rektorer på introduktionsprogram. Fristående skolor i staden kommer också att ingå i projektet.

Projekt Studiesluss

Utbildningsförvaltningens och arbetsmarknadsförvaltningens gemensamma projekt Studiesluss har implementerats under våren och benämns nu Studiesteg 1. Uppdraget är fortsättningsvis att stötta unga inom det kommunala aktivitetsansvaret att återuppta studier samt att förebygga skolavhopp.

Under hösten 2023 har gemensamma informationsträffar genomförts för att på bästa sätt kunna möta målgruppen.

Stöd och vägledning för att fler unga ska studera

Under år 2023 har studie- och yrkesvägledarna fortsatt möta unga utan studieplats. Av de möjliga vidaregångar till studier som erbjuds målgruppen har 162 unga beviljats dispens till Komvux och anmälts till insatsen *UngVux* under perioden januari till november 2023. Det är en tydlig ökning jämfört med tidigare år.

Särskilda utbildningsplatser

För att kunna erbjuda elever en utbildningsplats under läsårets gång anordnas särskilda utbildningsplatser, så kallade slussplatser, i ett urval av stadens gymnasieskolor. Läsåret 2023/2024 anordnas särskilda utbildningsplatser på introduktionsprogrammen individuellt alternativt, yrkesintroduktion och språkintrödningsprogram för att möjliggöra en vidaregång i studier

för elever som av olika anledningar behöver påbörja studier under pågående läsår.

Samverkan med näringslivet

Ung företagsamhet – arbete för ett gott företagsklimat

Utbildningsnämnden beslutade under året att ingå ett avtal om idéburet offentligt partnerskap med den ideella föreningen *Ung Företagsamhet Stockholmsregionen* (UF). Avtalet sträcker sig över perioden 2023–2025. Den långsiktiga målsättningen för partnerskapet är att bidra till en stärkt arbetsmarknadsetablering och en lägre arbetslöshet.

Stadens skolor hade stora framgångar i de regionala UF-mästerskapen och i konkurrens med ett hundratal gymnasieskolor från hela Stockholms län vann stadens skolor förstapriset i sju av de tolv tävlingskategorierna. Detta innebar att 14 UF-företag från sju av Stockholms stads skolor kvalificerade sig vidare till SM i Ung Företagsamhet och resulterade i fem silvermedaljer till stadens skolor.

Elever som driver UF-företag och som genomför samtliga obligatoriska moment erhåller vid läsårets slut ett intyg från Ung Företagsamhet. Uppföljningen av intyg för läsåret 2022/2023 visade att den övervägande delen av skolorna hade förbättrat sina siffror från föregående läsår. Genomsnittet för intygsberättigade elever på stadens 19 UF-skolor hade ökat från 90 till 97 procent. Av de sex nya UF-skolor som tillkommit under läsåret hade fem av dem uppnått 100 procent intygsberättigade elever.

Årets julmarknad

Även detta år arrangerade förvaltningen julmarknad för UF-företag från stadens skolor. Evenemanget genomfördes som en samproduktion med kulturförvaltningen och i samarbete med föreningen Ung Företagsamhet. Cirka 360 UF-företag deltog, vilket gör julmarknaden till Sveriges största sett till antal utställare. UF-företagen kom från 19 av stadens egna gymnasieskolor och 17 friskolor.

Yrkesprogrammets lokala programråd

Programrådets syfte är att skapa en nära koppling mellan bransch och utbildningsanordnare, för att bland annat, säkerställa tillgången på platser för arbetsplatsförlagt lärande (APL). För få en bild över helheten har en inventering av aktiva programråd genomförts på program- och inriktningsnivå. Målet är att samtliga program och inriktningar har aktiva programråd. Dessutom planeras för olika former av erfarenhetsutbyte mellan yrkesprogrammen i syfte att stärka det kollegiala lärandet.

Samverkan med näringslivet kring upphandlingar

Samverkan med näringslivet har bland annat skett genom att förvaltningen inhämtat förhandsinformation inför planerade upphandlingar. Det gäller till exempel upphandlingar inom bemanningstjänster till den pedagogiska verksamheten och musikutrustning till undervisningen inom grund- och gymnasieskolan. Inom ramen för kategoriarbetet har branschsynpunkter inhämtats inför arbetet med att ta fram stadsgemensamma dokumentmallar avsedda för upphandling av lokalvårdstjänster.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppnås inom utbildningsnämndens ansvarsområde. Bedömningen grundar sig på att riktade insatser till skolor i socioekonomiskt utsatta områden har bidragit till mer likvärdiga skolresultat. Till måluppfyllelsen bidrar starkt arbetet med särskilda insatser i Järva-området.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet *Det finns välfungerande kommunala skolor i alla delar av staden.*

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Spånga-Tensta stadsdelsnämnd samt i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och SISAB starta Fokus Järva för att få till en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva med utgångspunkt i översiktsplanen och med stort fokus på genomförandekraft	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Det finns välfungerande kommunala skolor i alla delar av staden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Kunskapsresultaten i särskilt utsatta områdens skolor höjs.

Fokus Järva

Skolan är en viktig del i satsningen på Järva där förvaltningen fokuserar på att öka elevernas

måluppfyllelse och fortsätta samverka med socialtjänst och polis. Exempel på satsningar är elever i behov av särskilt stöd, regionala särskilda undervisningsgrupper, förstärkning av elevhälsan, lektorer och extra simundervisning.

Utvecklingsarbetet i Järva beskrivs under nämndmål 1.2.1

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet uppnås. Till måluppfyllelsen bidrar att i verksamhetsplanen angivna uppdrag och aktiviteter huvudsak genomförts. Förvaltningen når sammantaget uppsatta mål för sjukfrånvaro. Målet för aktivt medskapandeindex uppnås inte.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet *Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare.*

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	79	78	80	80	82	83	2023
Analys							
En liten minskning jämfört med 2022 då AMI uppgick till 80. För att ge chefer råd kring hur de kan arbeta med resultatet på medarbetarenkäten och lära av varandra har informationsmöten hållits. Förvaltningen ger ett kontinuerligt stöd till samtliga verksamheter för att säkerställa en bra arbetsmiljö. För att säkerställa att insatser sätts in är det obligatoriskt för enheter som fått ett lägre AMI än 70 att ta fram en handlingsplan och återkoppla denna till sin överordnade chef.							
  Sjukfrånvaro 	5,5 %	4,6 %	6 %	6 %	5,7 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
  Sjukfrånvaro dag 1–14 	2,4 %	2,4 %	2,4 %	2,9 %	2,6 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden erbjuda språkkurser i svenska till medarbetare inom stadens förskolor, vård och omsorg	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska arbeta för att i fler skolor införa tvälärarsystem eller liknande modeller	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska arbeta för att relevanta kompetensutvecklingsinsatser genomförs för att höja kunskapsnivån inom skolans personalkategorier i fråga om barn med NPF-diagnoser	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utreda hur staden kan utveckla arbetet med platser för verksamhetsförlagd utbildning	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare. Förvaltningen har möjlighet att rekrytera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare genom att erbjuda en god arbetsmiljö, skickligt ledarskap och attraktiva arbetsvillkor. Arbetsmiljön på utbildningsförvaltningens arbetsplatser är god och stimulerar medarbetare till goda prestationer och till att utveckla verksamheten. Arbetet med den strategiska kompetensförsörjningen bidrar till att förvaltningen kan skapa den bästa skolan för varje elev.

Kompetensförsörjning och utvecklingsmöjligheter

Att stadens skolor kan rekrytera kompetenta medarbetare är avgörande för en skola med hög kvalitet i hela staden. Förvaltningen bedriver sedan flera år tillbaka ett strategiskt och långsiktigt arbete inom kompetensförsörjningsområdet som beskrivs i nämndens årliga kompetensförsörjningsplan.

Rekryteringsbehoven har under det senaste året skrivits ner väsentligt jämför med tidigare år, främst på grund av ett vikande elevunderlag. Skolornas förutsättningar att rekrytera medarbetare är god. Stockholm stad är en attraktiv arbetsgivare och antalet sökande med rätt kompetens är i de flesta fall tillräckligt för att tillsätta tjänster med behöriga och lämpliga sökande. Svårigheterna att hitta sökande med rätt kompetens gäller främst för de yrkeskategorier där det råder en generell brist däribland slöjdlärare, speciallärare och specialpedagoger och ämneslärare inom främst matematik och naturvetenskap på grundskolan.

Förvaltning har bland året arbetat med följande insatser inom kompetensförsörjningsområdet:

Stärkt varumärke som arbetsgivare

För att stärka arbetsgivarvarumärket och säkra kompetensförsörjningen bedrivs ett utåtriktat arbete för att locka studenter till läraryrket och medarbetare till Stockholm stad. Förvaltningen är aktiv i sociala medieplattformar och har deltagit vid arbetsmarknadsmässorna Skoljobbmässan, Pedagogdagarna i Uppsala och den digitala mässan Pedagogdagen. Insatser riktas även till befintliga medarbetare för att stärka arbetsgivarvarumärket genom kanaler som *Skolpodden* och personaltidningen LÄRA, som har kommit ut med fyra nummer under året.

Introduktion för nya lärare

Att nyanställda och nyexaminerade lärare får en bra introduktion är särskilt viktigt för att behålla lärarna i yrket och på arbetsplatsen. Under året har fyra seminarier genomförts till målgruppen nyexaminerade lärare. Förvaltningen följer årligen upp i vilken utsträckning nyexaminerade lärare ges en introduktionsperiod. Det är fortfarande en stor andel lärare som uppger att de inte fått den introduktion som de har rätt till. Informationsinsatser har genomförts för att introduktionsperiod i högre grad ska genomföras.

Kompetensbaserad rekrytering

Förvaltningen arbetar med kompetensbaserad rekrytering och utbildar chefer för att säkerställa att rekryteringar genomförs på ett korrekt sätt, motverka diskriminering och att sökande ges en saklig bedömning. Förvaltningen har under året följt upp skolornas oavslutade annonser och deltagit i pilotprojekt för att följa upp hur sökande upplever rekryteringsförfarandet. Uppföljningen förväntas bidra till att öka kvaliteten i rekryteringsförfarandet och ge kandidaterna en positiv uppfattning om staden som arbetsgivare.

Årliga utmärkelser

Utmärkelseerna Årets lärare, Årets lärarlag, Årets rektor samt Årets biträdande rektor har delats ut vid en särskild ceremoni i Stadshuset. Utdelningen föregicks av att lärare och skolledare nominerade kandidater. Klassrumsobservationer och intervjuer utgjorde beslutsunderlaget till juryn som bestod av utbildnings-, gymnasie- och grundskoledirektören.

Fler vägar in

Förvaltningen samarbetar med Stockholms universitet i insatsen *Fler vägar in*. Riktad information, vägledning och informationsträffar har getts till lärare som saknar legitimation. Förvaltningen har även fortsatt att informera om möjligheten till att läsa kurser via lärarlyftet för att öka behörigheten för stadens lärare.

Teach för Sweden

Samarbetet med *Teach for Sweden* har fortsatt. Samarbetet innebär att lärarstuderande med relevant utbildningsbakgrund får en anställning i en skola under utbildningstiden.

Från nyanländ till nyanställd

Insatsen *Från nyanländ till nyanställd lärare* riktar sig till nyanlända lärare och förskollärare med utländsk lärarexamen. Totalt har 120 praktikplaceringar skett under året.

Karriärvägar och utvecklingsmöjligheter för lärare

Förvaltningen har under året fortsatt att erbjuda utvecklingsmöjligheter för lärare på stadens skolor genom bland annat karriärtjänster och möjligheten att delta i ledarskapsprogram.

Inom utbildningsförvaltningen fanns vid årets slut cirka 1 000 förstelärare, 29 lärare med lektorat och cirka 1 000 utvecklingslärare. Fyra av fem förstelärare finns inom grundskolan. Majoriteten av de anställda lektorerna finns inom gymnasieskolan.

Antalet lärare med lektorat på stadens grundskolor har ökat. För att stärka undervisningskvaliteten i Järvaområdet har en stor andel av lektorattjänsterna i grundskolan placerats där. Det finns nu lärare med lektorat på alla högstadieskolor utom en i grundskoleområde Rinkeby-Kista-Tensta.

Chefsrekrytering och chefsstöd

Förvaltningen har centraliserad rekrytering av rektorer och chefer. Under året har det genomförts 23 rektorsrekryteringar samt 9 chefsrekryteringar till central förvaltning. Rekryteringsprocessen har utvecklats och anpassats till stadens chefsprofil.

Utbildningsförvaltningen erbjuder chefer utbildningar, coaching och handledning för att stärka dem och deras ledningsgrupper. Under året har 20 chefer fått stöd med individuell coaching och 5 grupper med coaching/handledning. 18 grundskolor och 5 gymnasieskolor har deltagit i en processinriktad insats för att teambilda, stärka och utveckla skolornas ledningsgrupper. Mentorsstöd av seniora rektorer erbjuds till nya rektorer. Gruppen av seniora mentorer har under året utökats för att möta behoven.

Förvaltningen anordnar och erbjuder utbildningar, chefsseminarier och nätverk för rektorer och skolledare. Utbildning i coachande förhållningssätt, feedback och hållbart ledarskap har erbjudits till samtliga chefer. Under året har bland annat modulutbildningarna ny chef i utbildningsförvaltningen och basutbildning för administrativa chefer hållits.

Biträdande rektorer har erbjudits att gå rektorsprogrammet befattningsutbildning på akademisk nivå. Under året startade 24 biträdande rektorer sin utbildning på rektorsprogrammet. För erfarna rektorer har utbildningen "Fortbildning för rektor" erbjudits.

Det är en vidareutbildning på högskolenivå för de rektorer som tidigare gått rektorsprogrammet. 13 rektorer deltar i fortbildningen på fyra olika universitet.

Insatser riktade till barnskötare, elevassistenter, fritidsledare, handläggare och skolvaktmästare

Gymnasial yrkesutbildning för barnskötare och elevassistenter

Barnskötare och elevassistenter som saknar pedagogisk utbildning har getts möjlighet att läsa en gymnasial yrkesutbildning för barnskötare. Under året har 27 medarbetare fullbordat studierna.

Övrig utbildning för elevassistenter

Förvaltningens arbete med att stärka elevassistenter i sin yrkesroll har fortsatt. En kurs om 5 halvdagar riktad till elevassistenter har erbjudits om bland annat styrdokument, rollen som elevassistent och stöd till elever med funktionsvariationer. Under året har 98 medarbetare genomfört kursen.

Utbildning av barnskötare till lärare i fritidshem

För barnskötare med minst tre års erfarenhet av arbete i fritidshem finns erfarenhetsbaserade utbildningar om 180 högskolepoäng fördelade på tre år som leder till en examen som grundlärare i fritidshem. Förvaltningen har betalat ut vikarieersättning till skolor för 56 medarbetare under våren och 47 medarbetare under hösten.

Förvaltningen har följt upp utfallet av insatsen som startade vårterminen 2018. Av de 160 medarbetare som studerar eller har studerat inom insatsen har 87 medarbetare avslutat sina studier varav 86 har tagit ut en lärarlegitimation. Av de som tagit legitimation arbetar idag 56 medarbetare kvar i stadens skolor. 51 medarbetare förväntas att avsluta sina studier mellan 2024–2026. 22 personer har antingen hoppat av studierna, gjort studieuppehåll eller arbetar inte längre i staden.

Utbildning riktad till skolvaktmästare

Introduktionsutbildning för nya skolvaktmästare har genomförts under året i syfte att öka kunskapen om skolan som arbetsplats och för att skapa förutsättningar för gruppen att lyckas i sitt uppdrag.

Utbildning riktad till handläggare vid central förvaltning

För nya medarbetare på central förvaltning har en tredagars introduktionsutbildning anordnats för att ge en introduktion i utbildningsförvaltningen och Stockholm stad.

Under året har seminarier genomförts för handläggare eller motsvarande på central förvaltning. Temat på seminarierna har varit ”Kommunikation i din arbetsvardag” samt ”Leda utan att vara chef”.

Verksamhetsförlagd utbildning

Under året har 1 961 studenter från de sju lärosäten som staden har avtal med gjort sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU) i en grund- eller gymnasieskola i Stockholm stad. Under samma period har 122 speciallärar- och specialpedagogstudenter gjort sina verksamhetsförlagda fältstudier i Stockholms stad, vilket innebär att målet om 2000 tillhandahållna platser uppnås.

Förvaltningen har fortsatt med att utveckla VFU-verksamheten. Förvaltningen har informerat och spridit goda exempel kopplat till VFU och skolutveckling riktad till cheferna i förvaltningen. Syftet är både att öka kvaliteten och att locka fler att ta emot studenter. Särskilda insatser har riktats till gymnasieskolans chefer för att öka antalet platser inom gymnasieskolan.

Den verksamhetsförlagda utbildningen anordnas i samverkan med lärosätena. Kontinuerliga samverkansmöten har genomförts med stadens VFU-skolor tillsammans med lärosätena och flera skolbesök har genomförts tillsammans med lärosätena. Samverkan med storstadsnätverket, Göteborg och Malmö, har fortlöpt under året.

Arbetet med utveckling av VFU-organisationerna har fortsatt. Stockholms konstnärliga högskola har tecknat avtal med Stockholms stad.

För att möjliggöra mottagande av studenter som inte läser på lärosäten som ingår i samverkansavtalet har förvaltningen prövat en modell där enskilda skolor samverkar direkt med lärosätena om mottagande av enskilda studenter.

Stockholms stads skolors vikariepool

Förvaltningens vikariepool har fortsatt att utvecklas under året. Stadens grund- och gymnasieskolor har sammanlagt gjort bokningar motsvarande 138 000 timmar under 2023, vilket är en ökning med 18 procent jämfört med 2022.

De yrkesgrupper som idag kan bokas genom vikariepoolen är lärare och barnskötare inom grundskolan, lärare inom gymnasiet samt elevassistenter inom anpassad skola. Skolorna har i störst utsträckning bokat grundskollärare och barnskötare. Under 2023 har elevassistenter för anpassad skola införts som ny befattning vid vikariepoolen. Införandet kommer av en stor efterfrågan från stadens anpassade skolor.

Enkätundersökningar under 2023 visar att såväl skolorna som de anställda vikarierna är nöjda med vikariepoolen. Av de anställda vikarierna känner nio av tio sig uppskattade och kan

rekommendera en vän att arbeta inom Stockholms stads skolors vikariepool. Av vikariebokarna på skolorna anger 86 procent att de i första hand vänder sig till Stockholms stads skolors vikariepool när de har ett vikariebehov.

Av vikariebokarna anger nio av tio att de mestadels är nöjda med kvalitén på vikarierna samt upplever god service från förvaltningen. Vikarier ur den interna vikariepoolen har även rekryterats och anställts direkt vid skolorna för längre anställningar. Så Stockholms stads skolors vikariepool är numera ett bra stöd i skolornas kompetensförsörjning på så väl kort som på lång sikt.

Ett utvecklingsarbete pågår för att förenkla administrationen kring vikariebokning på skolorna. Dialog har förts med stadsledningskontoret om att integrera vikariebokningssystemet med stadens löne- och ekonomisystem.

Även vikarier via ramavtalade externa bemanningsföretag bokas i vikariebokningssystemet. Kostnaden för de interna vikarierna överstiger inte kostnaden för de som beställs via externa bemanningsföretag.

Attraktiva anställningsvillkor och en bättre arbetsmiljö

Förvaltningen har under året genomfört ett flertal insatser för att förbättra arbetsmiljön på utbildningsförvaltningens arbetsplatser.

Utbildningar inom området organisatorisk- och social arbetsmiljö samt diskriminering tillhandahålls till chefer, skyddsombud och fackliga företrädare inom ramen för förvaltningens grundläggande arbetsmiljöutbildning. Den har under året utökats från en och en halv utbildningsdagar till två utbildningsdagar. Syftet har bland annat varit att komplettera utbildningen med mer innehåll om organisatorisk- och social arbetsmiljö (OSA), fysisk arbetsmiljö samt hot och våld.

Förvaltningen genomför uppdragsdialoger inom HR-området med skolledningar på stadens skolor. I årets dialoger berördes bland annat arbetet med arbetsmiljö, arbetsbelastning och arbetsorganisation inom ramen HÖK-21 samt anmälan av incidenter till Försäkringskassan och Arbetsmiljöverket.

För att höja kvalitén i rapporteringen av incidenter har förvaltningen tagit fram en kompetenshöjande insats i form av en artikelserie för intranätet som kallas *IA-skolan*. Målgruppen för informationsmaterialet är chefer.

Förvaltningen har under året genomfört utbildningar i facklig samverkan tillsammans med arbetstagarorganisationerna. Utbildningarna erbjuds förvaltningens samverkansgrupper vilket inkluderar chefer, fackliga ombud och skyddsombud. De syftar bland annat till att förtydliga hur vi kan främja en god samverkan och ett gott arbetsmiljöarbete ute på skolorna. De syftar även till att förklara samverkansgruppernas roll som skyddskommitté.

För att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet rörande kemiska risker har förvaltningen tagit fram en ny mall för fördelning av arbetsmiljöuppgifter. Underlaget återfinns på stadens intranät.

Förvaltningen har under hösten tagit fram ett förvaltningsövergripande stödmaterial för hot, våld och otillåten påverkan. Skolledare och skyddsombud har deltagit i referensgrupper. Stödmaterialiet kommer att vara klart för publicering under första kvartalet 2024.

Under året har Arbetsmiljöverket som en del av en nationell uppföljning genomfört ett flertal inspektioner om arbetet med hot och våld i stadens skolor. Förvaltningen har följt inspektionerna och erbjudit stöd i det lokala arbetet. Lärdomar från inspektionerna har inkluderats vid framtagande av stödmaterial rörande hot och våld och i det förebyggande arbetet på skolorna.

Trygga anställningar

Förvaltningen har under året gett stöd till skolledningar för att främja tillsvidareanställningar på heltid. I september var andelen heltidsanställningar 90,5 procent av de totala antalet månadsanställningar vilket är en liten ökning jämfört med samma tid föregående år.

Det finns en möjlighet för medarbetare som arbetar deltid att ansöka om utökad arbetstid. Under 2023 inkom 77 ansökningar om att utöka sin arbetstid. Av dessa har 25 personer avbrutit eller återtagit sin ansökan. Av de 52 kvarvarande ansökningarna har 28 personer erbjudits en utökad arbetstid i form av en heltidsanställning. Detta är en väsentlig ökning jämfört med tidigare år. De yrkeskategorier där andelen deltidsanställda är störst är köksbiträden och lokalvårdare.

Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Förvaltningen genomför varje år en uppföljning riktad till chefer av det systematiska arbetsmiljöarbetet, samverkan och aktiva åtgärder. Målet med den årliga uppföljningen är att uppnå de krav som finns i gällande regelverk och avtal inom arbetsmiljöområdet. Utbildningsförvaltningen har valt att även följa hur samverkan och arbetet med aktiva åtgärder fungerar. Uppföljningen besvarades av 94 procent av respondenterna.

Årets uppföljning visar att det systematiska arbetsmiljöarbetet, samverkan och aktiva åtgärder i huvudsak fungerar väl. Uppföljningen är ett viktigt underlag för förvaltningens strategiska arbete inom arbetsmiljöområdet.

Utifrån resultatet har förvaltningsövergripande åtgärdsförslag tagits fram och sammanställts i en handlingsplan. Handlingsplanen berör områdena (1) *uppföljning av arbetsskador, tillbud och sjukfrånvaromönster*, (2) *medverkan från elevskyddsombuden i arbetsmiljöarbetet*, (3) *krav på att undersöka risker för diskriminering och hinder för lika rättigheter och möjligheter*

i samband med upprättande av riskbedömningar och tillhörande handlingsplan samt (4) uppföljning av fördelning av arbetsmiljöarbetsuppgifter.

Åtgärder planeras inom dessa områden och uppföljningsrapporter finns publicerade på stadens intranät. Förvaltningens enhetschefer och rektorer ska bedriva ett utvecklingsarbete utifrån deras egen uppföljning i samråd med den lokala samverkansgruppen. Information ska även ges på arbetsplatsträffar.

Medarbetarenkäten

En av förvaltningens metoder att undersöka arbetsmiljön är den årliga medarbetarenkäten. Andelen som svarade på årets enkät var 88 procent (86 procent 2022) och värdet för *Aktivt medskapandeindex* (AMI) uppgick till 79 vilket var en liten minskning jämfört med 2022 då AMI uppgick till 80. De två påståenden som fick lägst resultat i enkäten var *Min chef och jag har regelbunden dialog om min arbetssituation* och *Min chef ger mig regelbunden återkoppling på mitt arbete*.

För att ge chefer råd kring hur de kan arbeta med sitt resultat och lära av varandra har informationsmöten hållits. För att säkerställa att insatser sätts in är det obligatoriskt för skolor och enheter på central förvaltning som fått ett lägre AMI än 70 att ta fram en handlingsplan och återkoppla denna till sin överordnade chef. Förvaltningen uppmuntrar alla chefer att tillsammans med medarbetarna ta fram en handlingsplan för att utveckla verksamheten.

Fortsatt arbete för en minskad sjukfrånvaro

År 2023 var den totala sjukfrånvaron 5,5 procent mätt över hela året. Jämfört med 2022 är det en minskning med 0,5 procentenheter.

Korttidssjukfrånvaron på förvaltningen har minskat från 2,9 procent 2022 till 2,4 procent 2023. Män och kvinnor har en likartad korttidssjukfrånvaro (kvinnor och män 2,4 procent). Kvinnor har en dock en högre långtidssjukfrånvaro än män vilket gör att den totala sjukfrånvaron skiljer sig mellan könen (kvinnor 6 procent och män 4,6 procent).

Långtidsfrånvaron, sjukfrånvarodag 15–90 är på samma nivå som föregående år (1,0 procent för 2022 och 2023). Årsmålet på 5,7 procent på totalen och 2,6 procent för sjukfrånvarodag 1–14 uppnås.

De senaste åren har så väl kort- som långtidssjukfrånvaron påverkats kraftigt av pandemin. På totalen har förvaltningen nu återgått till de nivåer som var aktuella för fem år sedan (2018). Skillnaden är att korttidssjukfrånvaron då var lägre medan långtidssjukfrånvaron var högre än nu.

Eftersom korttidssjukfrånvaron innebär stora kostnader har under året en arbetsgrupp särskilt arbetat för att minska den. Stödmaterial och utvecklad sjukfrånvarostatistik har tagits fram till

chefer. Sjukfrånvaron har under perioden januari till september sjunkit i samtliga områden vilket kan tyda på att insatserna haft effekt.

I samband med uppdragsdialoger har samtal förts med alla skolledningar kring sjukfrånvaro och strategier har tagits fram för att sänka sjukfrånvaron. I samarbete med företagshälsovården har kurs i stresshantering och livsbalans erbjudits vid tre tillfällen för olika yrkeskategorier. Avrop av företagshälsovårdens förebyggande tjänster har under året ökat vilket är en positiv utveckling. En föreläsning om energi och återhämtning har genomförts på tio skolor.

Arbetet med att stärka organisationens kunskaper om friskfaktorer har fortlöpt genom befintliga utbildningar inom arbetsmiljöområdet. Utbildningen *Leda mot friskfaktorer* som riktar sig till chefer har genomförts.

Lika rättigheter och möjligheter

Utbildningsförvaltningens arbetsplatser ska karakteriseras av en god arbetsmiljö fri från trakasserier, sexuella trakasserier, repressalier och diskriminering för både medarbetare och elever. Förvaltningen har under året erbjudit utbildningsinsatser, stödmaterial och operativt stöd till verksamheterna för att säkerställa att arbetsplatserna har den medvetenhet och kunskap som krävs för att kunna vidta aktiva åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter på arbetet och förhindra diskriminering. Vidare har stöd till enheter där risk för diskriminering, trakasserier och repressalier identifierats erbjudits kontinuerligt av förvaltningen. Mer information om de uppföljningar och insatser som genomförts under året finns i bilagan *Dokumentation av arbetet med aktiva åtgärder enligt Diskrimineringslagen 2023*.

Löneöversyn

Löneöversynen fick en viss förskjutning under 2023 då staden inväntade det nya ”märket” som tecknades under våren. Genomförandeperioden låg därför under sommarmånaderna då den största personalrörligheten sker på utbildningsförvaltningen. Utbetalning av nya löner skedde i september med undantag för Kommunals och lärarnas avtalsområden där nya löner utbetalades i oktober.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppnås. Till måluppfyllelsen bidrar att i verksamhetsplanen angivna uppdrag och aktiviteter huvudsak genomförts, bland annat genom arbete mot felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott inom ersättningshantering till andra huvudmän.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet *Nämndens skolor kan upprätthålla verksamheten vid en större samhällsstörning.*

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	57,41 %				60 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2023
Analys							
Utfallet för året uppgick till 57%. Att förvaltningen inte har nått årsmålet beror bland annat på att tidigare tecknade lokalvårdsavtal och måltidsentreprenader inte har kunnat anslutas till inköpssystemet Agresso under pågående avtalsperiod. Förvaltningens systemnyttjande har följts upp löpande och skolor med lågt systemnyttjande har prioriterats och erbjudits riktade stödinsatser. Insatserna har haft en god effekt.							
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %	80 %	80 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för framtida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31	
  Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB och stadsdelsnämnderna genom myndighetssamverkan arbeta för att motverka välfärdsbrott	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens skolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga elever och personal under flera dygn	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Nämndens skolor kan upprätthålla verksamheten vid en större samhällsstörning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla skolor är förberedda på att tillgodose omsorgsbehovet vid en större samhällsstörning.
 Alla skolor är förberedda på att tillgodose utbildningsbehovet vid en större samhällsstörning.
 Välfärdsbrotten inom nämndens ansvarsområde upptäcks och förhindras.

Åtgärder för en stärkt beredskap, utifrån risk- och sårbarhetsanalys

Förvaltningen har under året utarbetat en krigsledningsplan samt en krigsorganisation för central förvaltning, inklusive rutiner för bemanning och krigsplacering. Arbetet har påbörjats med ett ta fram en planering för skolornas krigsorganisation.

Samtliga skolor ska upprätta en beredskapsplan som beskriver hur skolan ska kunna bedriva verksamhet i händelse av större samhällsstörning. Förvaltningen har under året stöttat skolorna i detta arbete.

Under 2023 har förvaltningen medverkat i serviceförvaltningens uppdrag kring etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga.

Ett projekt med inriktning på måltidsverksamheten i skolorna har tagit fram förslag till hur beredskapslagring för måltider kan ske. Målet är att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga elever och personal under fem dagar vid en större samhällsstörning eller höjd beredskap. Under hösten 2023 har ett antal pilotskolor påbörjat arbetet med beredskapslagring. Utifrån pilotskolornas erfarenheter kommer bred lansering av konceptet ske under 2024.

Risk- och sårbarhetsanalyser, steg 5 – 6

2022 genomförde förvaltningen en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) i fyra steg enligt den modell som staden tagit fram. Under 2023 har arbetet fortsatt med steg 5 och 6 i modellen, som omfattar implementering och uppföljning av de åtgärder som föreslogs i steg 1 - 4. Fokus under 2023 har legat på kontinuitetshantering och kontinuitetsplan gällande samhällsviktig verksamhet. Nedan lyfts några av de områden som varit i fokus.

Otillåten påverkan

Under 2023 har ett nytt stödmaterial för skolorna tagits fram kring hot och våld, där otillåten påverkan för första gången ingår som ett särskilt område. Förvaltningen har även påbörjat arbetet att dokumentera otillåten påverkan i incidentrapporteringssystemet IA, i syfte att få en mer samlad bild av förekomsten.

Pandemi

Ett annat område som lyftes i RSA 2022 var förmågan att hantera en pandemi. Skolorna har under 2023 arbetat med beredskapshöjande åtgärder där skarpa övningar visat att åtgärderna haft avsedd effekt.

Pågående Dödligt Våld

Förvaltningen har under stöttat omkring 90 skolor i det förebyggande arbetet mot så kallat pågående dödligt våld (PDV). Samtliga skolor som efterfrågar stöd får det via förvaltningen bland annat genom ett särskilt framtaget APT-material. Skolorna har genomfört övningar för att höja beredskapen, bland annat genom att öva så kallad inrymning. Planering, genomförande och utvärderingar av övningar görs kontinuerligt av skolor själva eller tillsammans med förvaltningens säkerhetsfunktion.

Genomförd krisövning

Utbildningsförvaltningen deltog i den stadsövergripande krisledningsövningen *Stadsö 2023* under våren 2023.

Åtgärder mot välfärdsbrott

Kontroll av ersättning till andra skolhuvudmän

I syfte att stärka utbildningsnämndens motståndskraft mot fusk och oegentligheter har förvaltningen under 2023 bedrivit ett systematiskt kontrollarbete inom ramen för ersättningshantering till andra skolhuvudmän. Förvaltningen har under året fortsatt utveckla samverkan med andra myndigheter kring dessa frågor genom att delta i befintliga nätverk.

Arbetet har i stor utsträckning inriktats på internkontroll och avvikelseutredningar, i syfte att upptäcka felaktiga utbetalningar. En ny rutin vid handläggning av skolpliktsärenden har införts, i syfte att fånga upp fler avvikelser och stoppa felaktiga utbetalningar i ett tidigare skede. Inriktningen på arbetet har resulterat i återkrav samt en polisanmälan.

Lokalvård

Förvaltningen har under året deltagit i det stadsövergripande projektet *Kraftsamling mot välfärdsbrott*. Lokalvård har identifierats som ett av flera riskområden i slutrapporten *Välfärdsbrott inom lokalvård*. Slutsatserna kommer att ligga till grund för det fortsatta stadsövergripande arbetet som förvaltningen ansvarar för med syfte att ta fram strategier för effektiva kontroller för att motverka välfärdsbrott inom lokalvård. Slutrapporten har presenterats för stadens inköpsråd samt för kommunfullmäktige.

Informationssäkerhet, dataskydd och integritet

Förvaltningen har under året arbetat med att ta fram styrdokument och riktlinjer inom informationssäkerhet och dataskydd. En processbeskrivning avseende den enskildes rätt att ta del av sina personuppgifter (rätten till tillgång) enligt dataskyddsförordningen är beslutad och implementerad. Detsamma gäller processbeskrivning avseende rätten till rättelse och radering enligt dataskyddsförordningen.

Förvaltningen har även tagit fram en lokal anvisning för organisatorisk informationssäkerhet samt hanteringsanvisning avseende informationssäkerhetsincidenter. Anvisningarna är beslutade och implementeringsarbetet av dem har påbörjats.

Förvaltningen antog i november ett ställningstagande gällande tredjelandsöverföring i molntjänster efter ett förändrat rättsligt läge för överföringar till USA. Ställningstagandet innebär att tredjelandsöverföringar till USA kommer att vara tillåtna under förutsättning att överföringen sker enligt dataskyddsförordningens krav.

Arbetet med riskhantering, informationsklassning och riskanalyser har genomförts enligt plan. Förvaltningen har genomfört förbättringsarbete vad gäller stödmaterialet vid informationsklassning och riskhantering. Arbetet med att konkretisera utvecklingsområden och identifiera tillhörande aktiviteter har påbörjats under hösten. Förvaltningen har även upprättat rapporten *Ledningens genomgång* som är ledningens instrument för att leda verksamheten mot ständiga förbättringar inom informationssäkerhets- och dataskyddsarbetet.

Under året har elva incidenter anmälts till tillsynsmyndigheten IMY. Förvaltningen har genomfört tekniska åtgärder så att incidenterna inte upprepas. Förvaltningen arbetar även med att utveckla processer och strukturer för att långsiktigt hantera incidenter. Förvaltningen har mottagit och hanterat fyra begäranden om rätten till tillgång gällande personuppgifter enligt artikel 15 i dataskyddsförordningen.

Antalet ärenden med begäran om utlämnande av allmän handling har ökat under de senaste åren samt att ärendena blivit mer omfattande och komplexa. För att effektivisera förvaltningens rutiner och arbetsrätt vid hantering och utlämning av allmänna handlingar så att de uppfyller lagens krav om skyndsamhet har ett nytt stödmaterial tagits fram under året som stöd till handläggare och chefer som hanterar sådana ärenden.

Inköp och avtalstrohet

Förvaltningens arbete med inköp och avtalstrohet beskrivs under mål 3.1.3.

Rådighet och uppföljning av leverantörer

Förvaltningens arbete med uppföljning av leverantörer beskrivs under mål 3.1.3.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppnås. Bedömningen grundar sig på det säkerhetsarbete som genomförts, bland annat utbildningsinsatser inom skolornas krisledningsarbete. Förvaltningen arbetar utifrån de aktiviteter som finns i utbildningsnämndens handlingsplan mot våldsbejakande extremism. Arbetet kring antisemitism, antiziganism, folkmord och förintelsen bidrar också till måluppfyllelsen.

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet *Skolan är en trygg och säker plats för elever och medarbetare*.

Nämndmål: Skolan är en trygg och säker plats för elever och medarbetare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förebyggande arbete tillsammans med vårdnadshavare, socialtjänst och polis minskar bakgrundsorsaker till brott och otrygghet. Förebyggande säkerhetsarbete och krishantering organiseras så att frågorna kan hanteras så nära berörda som möjligt och att effekterna av inträffade händelser minimeras. Säkerhetsarbetet ingår som en naturlig del i den ordinarie verksamheten med ständiga förbättringsåtgärder och leder till säkerhet och trygghet för elever och medarbetare.

Skolpersonalens kunskap om antisemitism ökar. Skolan har nolltolerans mot diskriminering.

Stöd till skolornas arbete med säkerhet och trygghet

Under år 2023 har skolbesök prioriterats i syfte att ge ett konkret och kunskapsbaserat stöd till skolorna gällande övningsverksamhet och kunskapsspridning kring pågående dödligt våld (PDV) och skolornas krisledningsarbete.

Arbetet för att skapa en god säkerhetskultur på skolorna har fortsatt liksom utbildningsinsatser för att förhindra inbrott. Under 2023 har inbrotten i skolorna fortsatt minska. Det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) på skolorna har genomförts i samverkan med SISAB och flera utbildningar har hållits kring SBA. Skolor och enheter har också erbjudits stöd i arbetet med incidentrapporteringsystemet IA.

Skolorna har fått stöd i arbetet med narkotikaprevention genom att erbjudas möjlighet till aktivt narkotikasök med narkotikahundar. I samarbete med S:t Erik Försäkring har skolor fått hjälp och stöd i arbetet att få den ersättning de har rätt till vid egendomsskador.

Samverkan med Socialtjänst och polis, fastighetsägare och civilsamhälle har fortsatt under 2023. Förvaltningen bidrar i stadsdelsnämndernas arbete med att ta fram lokala lägesbilder och orsaksanalyser i syfte att genomföra trygghetskapande och brottsförebyggande åtgärder.

Nya anvisningar om kamerabevakning i skolan har tagits fram under 2023. Bakgrunden är ett bland annat ett beslut från Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) som innebär ändrade förutsättningar för skolornas kamerabevakning. Våldsbejakande extremism

Under hösten har förvaltningen gett skolor stöd utifrån gällande forskning i hur man bäst bemöter hat och extremism och har haft föreläsningar för skolor och för stadens skolpsykologer.

Personal på central förvaltning har deltagit i utbildningar med fokus på extremism, hat och skolattacker som arrangerats av *Centrum mot våldsbejakande extremism (CVE)*.

Arbetet kring antisemitism, antiziganism, folkmord och Förintelsen

Förintelsens minnesdag i januari 2023 följdes upp med en enkät till stadens kommunala högstadie- och gymnasieskolor. Skolorna ombads att kort berätta om hur minnesdagen hade uppmärksammats. Syftet med enkäten var att få en samlad bild över hur skolor på olika sätt arbetade med minnesdagen, samt att samla in goda exempel och sprida dessa vidare inför arbetet 2024. Totalt svarade 69 skolor, och enkäten visade att 77 procent av skolorna hade haft en eller flera aktiviteter kopplade till Förintelsens minnesdag.

Under hösten har elever och lärare från sju grundskolor från olika stadsdelar deltagit i utbildningsdagar samt en studieresa till minnesplatser kopplat till Förintelsen i Polen. Arbetet sker i samarbete med Svenska kommittén mot antisemitism, SKMA. Planering pågår för att kunna erbjuda fler lärare, elever och rektorer utbildningar och studieresor kommande år.

Förvaltningens stöd- och inspirationsmaterial om hur skolor kan arbeta för att lyfta samtal och diskussioner om antisemitism, antiziganism, islamofobi och rasism i undervisningen uppdateras kontinuerligt.

Under hösten har ett antal skolklasser i låg- och mellanstadiet varit på kostnadsfria skolvisningar på Judiska museet. Förvaltningens samarbete med Judiska museet kommer att fortsätta kommande år som ett stöd i arbetet med att öka kunskaperna kring judiskt liv och identitet i de yngre åldrarna.

I samband med kriget mellan Israel och Palestina fick skolorna tillgång till ett stödmaterial som ger vägledning till hur skolans medarbetare kan samtala om konflikten med eleverna. Förvaltningen har påbörjat ett arbete för att skapa ett samlat stöd på Pedagog Stockholm, riktat till skolpersonal.

Investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder

Under året har förvaltningen beviljats investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder på Oxhagsskolan, Snösätraskolan, Kista grundskola, Nya Elementar, Sofia skola, Katarina södra skola, Hässelbygårdsskolan, Hyllingeskolan och Askebyskolan. Samtliga åtgärder har slutförts i sin helhet förutom på Snösätraskolan som inte har kunnat utföra arbetet i år på grund av förseningar med elarbeten.

Åtgärderna på Snösätraskolan utförs därför 2024 samt ombudgeteras med 900 tkr till 2024. Hässelbygårdsskolan har försenats under produktion och ombudgeteras därför med 150 tkr till 2024.

Under 2024 kommer förvaltningen att tillsammans med SISAB stärka behovsbilden inför att fler ansökningar görs.

Åtgärder mot välfärdsbrott

Förvaltningens arbete med åtgärder mot välfärdsbrott beskrivs under mål 3.5.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppnås. Till måluppfyllelsen bidrar arbetet med Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling, som är en viktig utgångspunkt för utbildningsnämndens prioriteringar. Att öka likvärdigheten mellan skolor, liksom mellan enskilda elevers förutsättningar, är av avgörande betydelse i arbetet med de globala målen om minskad ojämlikhet och en god utbildning för alla

Bedömningen motiveras av de resultat och den verksamhet som beskrivs under nämndmålet

Skolan förmedlar demokratiska värden och mänskliga rättigheter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden samt berörda nämnder ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens arbete för nya arbetssätt för webbpublicering som säkerställer efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska medverka till Stadshusets hundraårsjubileum 2023 genom att i samråd med kommunstyrelsen erbjuda elever i årskurs 8 och 9 att besöka Stadshuset i syfte att lära om den kommunala demokratin och dess historia	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Skolan förmedlar demokratiska värden och mänskliga rättigheter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Elevers kunskaper om kommunal demokrati ökar
Förvaltningen samarbetar internationellt
Nationella minoriteter får sina rättigheter tillgodosedda

Stadshusets hundraårsjubileum

Alla undervisande lärare och elever i årskurs 8 vårterminen och årskurs 9 höstterminen har under året erbjudits möjlighet till ett kostnadsfritt besök i Stadshuset. Under året genomförde Stadshuset 127 skolvisningar med klasser från 54 av stadens grundskolor.

Utöver det har evenemanget ”Skolhuset” genomförts under höstterminen. 187 skolelever från fem skolor i årskurs 9 deltog i en lektion i samhällskunskap och historia med Stockholmskällan i Blå hallen, i närvaro av skolborgarrådet.

Samarbetet med Stadshuset för att erbjuda skolor stadshusvisningar kopplade till lektionsmaterial på Stockholmskällan har varit framgångsrikt. Ambitionen är att fortsätta samarbetet även efter jubileumsåret, exempelvis genom gemensamma lärarkvällar och informationsinsatser om skolvisningar, kopplade till lektionsmaterial på Stockholmskällan.

EU och internationellt arbete

Förvaltningen har, i överensstämmelse med utbildningsnämndens verksamhetsspecifika principer för EU-arbetet och i enlighet med stadens internationella strategi, lagt fokus på samverkan inom ramen för Eurocities.

Under året hade *Working Group Education* ett fysiskt nätverksmöte i Twente under våren och ett digitalt möte i december. Genom det kunskaps- och erfarenhetsutbyte som sker vid möten med andra städer kan Stockholm ta del av goda exempel och nya, innovativa lösningar. Det innebär också en möjlighet att visa andra städer hur Stockholms stad utvecklar samhällsservicen för invånarna samtidigt som nätverksträffarna öppnar upp för framtida samarbeten och projekt.

EU:s medlemsländer har likartade utmaningar inom utbildningsområdet; elevhälsa, kompetensförsörjning, bristande likvärdighet och ökade kunskapsgap för att nämna några. Nätverksträffarna skapar möjligheter att hitta framtida projekt- och samarbetspartners, ta del av och dela med sig av goda exempel samt stärka och bevaka de stadsgemensamma intressena i Europa.

I december blev förvaltningen inbjuden att presentera det svenska skolsystemet och START Stockholms arbete med nyanlända som ett gott exempel i EU-parlamentet. Förvaltningen har under året även varit värd för Münchens utbildningsnämnd under ett tredagarsbesök i Stockholm.

Nationella minoriteters rättigheter

Förvaltningen har under 2023 fortsatt arbetet med att sprida kunskap om de nationella minoriteterna, rätten till modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken samt rätten för barn till förskola i de nationella minoritetsspråk samiska och meänkieli som kommunen ingår som förvaltningsområde.

Förvaltningen har regelbundet erbjudit digitala föreläsningar för skolledningar och pedagoger i syfte att sprida kunskap om de nationella minoriteternas nuläge och historia. Externa föreläsare med goda kunskaper om de nationella minoriteterna har engagerats för ändamålet.

Skolledare inom grundskolan har fått riktad information om de nationella minoriteterna och tillgång till det material som är sammanställt i ett digitalt kunskapsstöd för skolorna.

Regelbundna möten med Skolverket, Forum för Levande historia, Institutet för språk och folkminnen (ISOF) samt nätverk med stadens olika förvaltningar, kommuner och regioner har genomförts och fortsätter. Dessa möten har syftet att ta del av ny kunskap, riktlinjer och arbetsmetoder samt inspireras, få tips och även ett sätt att sprida kunskap om arbetet med de nationella minoriteterna.

Arbetet med att på olika sätt stötta romska elever och vårdnadshavare i frågor som rör undervisning och skolplikt har pågått kontinuerligt under 2023. Stödet fortsätter under 2024 och är en viktig insats i arbetet för romska elevers rätt till en bra skolgång.

Förvaltningen har ett pågående samarbete med ISOF och de nyöppnade språkcentrumen för romani chib och meänkieli.

Agenda 2030 – FN:s globala mål för hållbar utveckling

Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling är en viktig utgångspunkt för utbildningsnämndens prioriteringar. Att öka likvärdigheten mellan skolor, liksom mellan enskilda elevers förutsättningar, är av avgörande betydelse i arbetet med de globala målen om minskad ojämlikhet och en god utbildning för alla. Arbetet beskrivs närmare under mål 1.2.

Förvaltningen bedriver ett aktivt arbete kring de globala hållbarhetsmålen utifrån ett miljö- och klimatperspektiv. Förvaltningen genomför och planerar en rad insatser för att öka måluppfyllelsen kring klimatpåverkan från skolmåltiderna, biologisk mångfald och andra mål i stadens miljöprogram. Inom naturskoleverksamheten läggs ett tydligare fokus på de globala hållbarhetsmålen i såväl undervisningen som i kompetensutvecklingen. Uppföljning av arbetet kring miljö och klimat beskrivs närmare under inriktningsmål 2.

Utbildningsförvaltningen har tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen målsvar för mål 4 och för mål 2 tillsammans med äldreförvaltningen. Mål 4 och rätten till likvärdig utbildning är en central del av hela utbildningsförvaltningens verksamhet.

Mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Barns rättigheter

Förvaltningen arbetar löpande med att tillvarata barns rättigheter och har fortsatt att stötta skolorna i den praktiska tillämpningen av barnrättslagen. Ett exempel är att eleverna ges möjlighet till delaktighet vid framtagandet av skolornas planer mot kränkande behandling och de får vara delaktiga och komma till tals i utredningar och frågor som rör dem själva.

Förvaltningen har genomfört barnkonsekvensanalys inför beslut som berör barn. Barnkonsekvensanalysen utgår från artiklarna i barnkonventionen och syftar till att säkerställa att barns rättigheter finns med och synliggörs i beslutsfattandet. Förvaltningen har även deltagit aktivt i arbetet inom ramen för stadens barnrättsnätverk.

Jämställdhet

Förvaltningen analyserar skillnader i utfall mellan flickor och pojkar. Till exempel visade resultat från både grundskoleundersökningen samt gymnasieskolans elevenkät att flickor i något lägre utsträckning än pojkar instämmer i att de känner sig trygga i skolan.

För att bidra till en ökad trygghet för både flickor och pojkar utvecklar förvaltningen i samarbete med andra förvaltningar det normkritiska arbetet mot stereotypa könsroller och machokultur i skolan och utvecklar arbetet med mentorer i våldsprevention, MVP.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen arbetar för att öka tillgängligheten och delaktigheten i skolan för elever med

neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF. En kompetensutvecklingsinsats har utformat som ska förbättra utformningen av tillgängliga lärmiljöer och undervisning. Arbetet med att utveckla tillgängliga lärmiljöer och elevhälsa beskrivs närmare under nämndmål 1.2.1.

Förvaltningen fortsätter arbeta med att skapa lokala särskilda undervisningsgrupper på olika nivåer för att möta elevernas behov. Antalet elever i särskilda undervisningsgrupper har ökat kraftigt, från 700 i juni 2022 till cirka 900 i juni 2023. En mer detaljerad uppföljning av det särskilda stödet finns under mål 1.2.1

Tillgänglighet till den fysiska miljön har bland annat förbättrats genom projekt för enkelt avhjälpta hinder i skolornas publika lokaler. En skola har tillgänglighetsplanerats under våren och fler planeras till hösten. En redovisning av vilka skolor som tillgänglighetsanpassats finns under mål 3.1.2.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Delta i EU-projekt som bidrar till verksamhetsutveckling	2023-01-01	2023-12-31	
	Delta i EUROCITIES-nätverket och specifika nätverk inom EUROCITIES för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte	2023-01-01	2023-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Utfall jämfört med budget

Driftverksamhet, mnkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Summa kostnader	21 929,10	21 915,2	13,9
Drift och underhåll	21 829,10	21 801,0	28,1
Kapitalkostnader	100	114,2	-14,2
Summa intäkter	-2 920,90	-2 839,20	-81,7
Netto	19 008,20	19 076,0	-67,8
Ingående resultatfond från 2022			759,5
Resultatöverföring till 2024			-547,6
Nettoutfall efter resultatfond			144,1

Investeringsverksamhet, mnkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Investeringsutgifter	104,6	80,7	23,9

Utfall jämfört med budget per verksamhetsområde, netto

Driftverksamhet, netto, mnkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Förskola	-249,3	-249,9	0,6
Grundskola inklusive fritidshem och anpassad grundskola	15 342,4	15 390,6	-48,2
Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola	3 569,0	3 587,9	-18,9
Nämnd och övergripande administration	346,1	347,4	-1,3
Netto	19 008,20	19 076,0	-67,8
Resultatfond från 2022			759,5
Resultatfond till 2024			-547,6
Totalt resultat efter resultatfond			144,1

Investeringar, mnkr	104,6	80,4	24,2
---------------------	-------	------	------

Nämnden redovisar ett underskott om 67,8 mnkr före fondförändring och ett överskott om 144,1 mnkr efter fondförändring. Resultatenheterna redovisar underskott och minskar sina fonder med 211,9 mnkr.

Totalt sett för hela nämnden är kostnaderna cirka 13,9 mnkr lägre än budgeterat och intäkterna 81,7 mnkr lägre än budgeterat.

Uppgifter som är obligatoriska för alla nämnder återfinns i bilaga 1. Bilaga 2 innehåller bokslutsinformation. Antal schablonggrundande elever 2023 framgår av bilaga 3. Bilaga 5

innehåller obligatoriska nyckeltal.

Periodisering har gjorts av belopp över 50 tkr.

Budgetavvikelserna kan förklaras enligt följande tabell

Budgetavvikelser 2023 i mnkr, cirka	Mnkr
<i>Budgetavvikelser hemkommun, resursfördelning</i>	
Statsbidrag asylbidrag	48
Skolskjutskostnader	56
Särskilt stöd grundskola	-9
Särskilt stöd gymnasieskola	5
Diverse resursfördelning, volymavvikelser	15
Programpeng snittkostnad gymnasieskola	11
Totalt hemkommun, resursfördelning	126
<i>Budgetavvikelser egen regi</i>	
Skolornas/enheternas resultat	-271
Lägre lokalkostnader	22
Reserver för oförutsett	33
Lägre IT-kostnader	22
Totalt egen regi före fondförändring	-194
Uttag ur fonder	212
Totalt egen regi efter fondförändring	18
Resultat utbildningsnämnden före fondförändring	
	-68
Uttag ur fonder	212
Resultat utbildningsnämnden efter fondförändring	144

Budgetavvikelser i form av överskott finns främst inom budgetposter för resursfördelning och kostnader som hemkommun. Det vill säga budgetmedel som avsatts till både egen regi och fristående verksamhet för specifika uppdrag med gemensamma regler för fördelning. Medlen kan inte användas exklusivt för skolorna och verksamheten i egen regi. Överskotten har uppstått genom avvikelser inom resursfördelning som färre elever, lägre snittkostnader per elev eller högre intäkter för delar som finansieras genom statsbidrag inom en resursfördelningsmodell. Det största posterna avser högre intäkter än budget för statsbidrag för asylsökande och lägre kostnader än budget för skolskjutsar.

Budgetavvikelser inom verksamheten i egen regi består främst av skolornas underskott. Övriga avvikelser är lägre kostnader än budgeterat för lokaler, IT och reserver som avsatts för skolor som inte har fonder, så kallade anslagsenheter.

Skolornas underskott som uppgår till 271 mnkr, regleras huvudsakligen genom att skolornas utgående fonder minskas, vilket innebär att nämndens resultat efter fondförändring förbättras och medför att resultatet blir ett överskott om 144 mnkr totalt sett.

Det osäkra världsläget med en ökad inflation och ökade pensionskostnader och ökade hyreskostnader har påverkat skolornas ekonomi. Årets löneöversyn innebar kostnadsökningar som bidrog till det utsatta ekonomiska läget. Dessutom har statsbidragen som var relaterade till pandemin tagits bort, vilket innebär en intäktsminskning för skolorna om cirka 180 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2023 om höjda schabloner inom grundskola och anpassad grundskola (KF beslut den 19 juni §26, Dnr KS 2023/673). Schablonhöjningen jämfört med KF budget 2023 var på helårsbasis 0,94 procent, vilket innebär en höjning av skolpengen för grundskolorna i egen regi med ungefär 1,3 procent innevarande år, då hela schablonhöjningen ska fördelades som peng till skolorna. En effekt av detta resurstillskott är att skolornas prognoser förbättrades jämfört med den ursprungliga budgeten för 2023 som kommunfullmäktige beslutade om i december 2022.

Totalt antal elever i egen regi	VB 2023	Jämfört med VB 2022	Jämfört med VP 2023
Grundskola	77 945	-128	-505
Gymnasieskola	18 209	148	-134

Antal elever i grundskolorna har minskat med drygt 100 jämfört med förra året. Det är första året som elevantalet minskar på många år. Elevantalsförändringarna varierar mellan olika skolor där skolor med stora underskott har tappat flest elever. Många av dessa skolor har en elevantalsminskning om cirka 20 - 40 elever, antingen det senaste året eller fördelat över ett par år. Några skolor har haft större elevtapp om cirka 100 elever sedan 2020.

Ett arbete som syftar till att förbättra de ekonomiska resultaten för de skolor som har underskott pågår. Alla skolor med underskott har tagit fram åtgärdsplaner och arbetar aktivt med dessa. Några av skolorna har strukturella problem där det finns utmaningar med att anpassa skolans organisation efter elevunderlaget.

Omslutningsförändringar

Nämnden har under året beslutat om omslutningsförändringar motsvarande 2 376,5 mnkr.

Utfall jämfört med prognostiserat utfall i tertialrapporter

I nedanstående tabeller redovisas prognostiserade nettokostnader före fondförändring i årets tertialrapporter och utfall i bokslut 2023. Kommentarer till avvikelser mellan utfall och prognoser återfinns även under respektive verksamhetsområde.

Tabell: *Utfall jämfört med prognoser, mnkr*

Nettokostnader	Tertialrapport 1	Tertialrapport 2	Bokslut
Drift och underhåll	19 130,4	19 225,5	18 961,8
Kapitalkostnader	110	110	114,2
Totalt	19 240,4	19 335,5	19 076,0

De främsta orsakerna till de minskade nettokostnaderna i bokslutet jämfört med prognoserna är förbättrat resultat för skolorna huvudsakligen orsakat av lägre personalkostnader samt reserver som inte använts, diverse mindre kostnadsminskningar inom central förvaltning och ökade statsbidragsintäkter.

Kostnads- och intäktsutveckling bokslut 2023 och 2022

Kostnads- och intäktsutveckling, mnkr	2023	2022	Förändring	Förändring i procent
Kostnader				
Förskola	16,1	3 002,8	-2 986,8	-99,5%
Grundskola inklusive fritidshem	16 366,2	15 382,7	983,5	6,4%
Anpassad grundskola	498,3	483,9	14,4	3,0%
Gymnasieskola	4 255,7	4 047,1	208,6	5,2%
Anpassad gymnasieskola	290,1	269,5	20,7	7,7%
Nämnd och övergripande	483	527,8	-44,9	-8,5%
Summa kostnader	21 909,4	23 713,9	-1 804,5	-7,6%
Intäkter				
Förskola	-265,9	-293,8	27,9	-9,5%
Grundskola inklusive fritidshem	-1 435,7	-1 479,0	43,3	-2,9%
Anpassad grundskola	-43,2	-34	-9,2	26,9%
Gymnasieskola	-901	-908,7	7,7	-0,8%
Anpassad gymnasieskola	-57,8	-66,2	8,5	-12,8%
Nämnd och övergripande	-135,6	-204,3	68,7	-33,6%
Summa intäkter	-2 839,2	-2 986,0	146,9	-4,9%
Netto	19 070,2	20 727,9	-1 657,7	-8,0%

Kostnads- och intäktsutveckling, mnkr	2023	2022	Förändring	Förändring i procent
Intäkter				
Statsbidrag	-1 345,2	-1 417,3	72,1	-5,1%
Lokalintäkt	-31,3	-31,5	0,2	-0,7%
Försäljning av verksamhet	-1 102,7	-1 175,2	72,5	-6,2%
Övriga intäkter	-359,8	-362	2,3	-0,6%
Summa intäkter	-2 839,0	-2 986,0	147	-4,9%
Kostnader				
Lönekostnader inkl personalförsäkringar	10 767,8	10 013,2	754,6	7,5%
Övriga personalkostnader	246,2	237,4	8,8	3,7%
Lokalkostnader	2 835,1	2 539,3	295,8	11,6%
Entreprenader och köp av verksamhet	6 098,1	8 789,2	-2 691,10	-30,6%
Kapitalkostnader	114,1	104,8	9,3	8,8%
Övriga kostnader	1 847,9	2 030,0	-182,2	-9,0%
Summa kostnader	21 909,2	23 713,9	-1 804,8	-7,6%
Netto	19 070,2	20 727,9	-1 657,7	-8,0%

Allmänt 2023

Totalt har intäkterna minskat med 147,0 mnkr från 2 986,0 mnkr år 2022 till 2 839,0 mnkr år 2023. Kostnaderna har minskat med 1 805,6 mnkr från 23 713,9 mnkr år 2022 till 21 908,4 mnkr år 2023. Det motsvarar en procentuell minskning av kostnaderna med 7,6 procent.

Intäkter 2023

Intäkterna har totalt minskat med 147,0 mnkr jämfört med föregående år. Det avser i första hand en minskning av försäljning av verksamhet med 72,5 mnkr samt en minskning av statsbidrag med 72,1 mnkr. Den senare beror till exempel på att statens ersättning för sjuklöner under pandemin samt det pandemirelaterade statsbidraget ”Skolmiljarden” har tagits bort. Flytten av förskoleverksamheten till en egen nämnd innebär också minskade statsbidrag. Asylbidraget från Migrationsverket ökar på grund av fler elever från Ukraina.

Förvaltningen har under 2023 fått 1,1 mdkr från Skolverket. Cirka 900 mnkr avser drygt 30 olika specialdestinerade bidrag för skolverksamhet. Det är samma nivå som 2022. Cirka 250 mnkr avser kommunfullmäktiges intäktskrav för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder. Av de 30 specialdestinerade bidragen avser 70 % de tre största bidragen *Likvärdig skola*, *Karriärtjänster* samt *Lärarlönelyftet*.

Kostnader 2023

Kostnaderna har totalt minskat med 1 805,6 mnkr jämfört med föregående år.

Kostnaderna för personal har ökat med 763,4 mnkr jämfört med föregående år. Det motsvarar en ökning med 7,4 procent. Det beror på löneavtalen som i genomsnitt ökade lönerna med 4,4 procent men också en ökning av kostnaden för avtalspension och övriga arbetsgivaravgifter.

Lokalkostnaderna ökade med 295,8 mnkr. Det avser främst ökade hyreskostnader som beror på inflationen, ökad internränta samt byggprojekt som slutfördes under 2023.

Kostnaden för köp av huvudverksamhet har minskat med 2 691,1 mnkr jämfört med år 2022 och det är en följd av flytten av förskoleverksamheten till en egen nämnd.

Kapitalkostnaderna uppgick till 114,2 mnkr vilket är 9,4 mnkr högre än år 2022.

Övriga kostnader har minskat med 183,0 mnkr jämfört med år 2022. Även här påverkar flytten av förskoleverksamheten till en egen nämnd.

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Förskola

Tabell: Ekonomisk uppföljning, förskola

Driftverksamhet, mnkr	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Förskola	-249,3	-249,9	0,6

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott mot budget med 0,6 mnkr. Den enda budgetpost som ligger kvar i utbildningsnämnden avseende förskoleverksamhet är ett intäktskrav gällande statsbidraget för maxtaxa.

Utfall jämfört med 2022

Utfallet för förskoleverksamheten har minskat med 2 959,0 mnkr jämfört med 2022. Det beror på att kostnaderna för förskoleverksamheten flyttats till den nya förskolenämnden.

Utfall jämfört med prognos

Bokslutets resultat är 0,6 mnkr bättre än det prognostiserade resultatet i tertialrapport 2.

Grundskola inklusive fritidshem och anpassad grundskola

Tabell: Ekonomisk uppföljning, grundskola inklusive fritidshem och anpassad grundskola

Driftverksamhet, mnkr	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Grundskola inklusive fritidshem och anpassad grundskola	15 342,4	15 390,6	-48,2
Ingående fond från 2022			623,1
Utgående fond till 2024			-438,6
Resultat efter fonder			136,3

Utfall jämfört med budget

Grundskoleverksamheten inklusive fritidshem och anpassad grundskola redovisar tillsammans ett underskott om 48,2 mnkr före fondförändring och ett överskott om 136,3 mnkr efter fondförändring.

Det bör noteras att antal stockholmselever (samtliga huvudmän) i grundskola cirka 800 färre än budget under 2023. Jämfört med faktiskt antal elever 2022 är det en minskning med cirka 130 elever. Antal elever i grundskola i egen regi var cirka 500 färre än budget.

Grund- och anpassade grundskolor i egen regi

Grundskolorna i egen regi redovisar totalt ett underskott om 220,3 mnkr före fondförändring

och 35,9 mnkr efter fondförändring.

Skolornas underskott återfinns framför allt hos resultatenheterna som redovisar ett underskott om 213,9 mnkr. De flesta resultatenheter har en positiv utgående fond, 17 resultatenheter har en negativ utgående fond. Anslagsenheterna redovisar ett underskott om 6,4 mnkr.

Av grundskolorna redovisar 37 skolor ett överskott eller +/-0-resultat före resultatdispositioner och 92 skolor redovisar underskott. Av de skolor som redovisar underskott har

90 resultatenheter använt upparbetade fonder. Skolornas fonder har minskat från 623,1 mnkr till 438,6 mnkr, en minskning med 184,5 mnkr.

Ingen skola kommer att avvecklas som resultatenhet i samband med bokslutet.

Antal elever i grundskolorna har minskat med drygt 100 elever jämfört med förra året. Det är första året som elevantalet minskar på många år. Elevantalsförändringarna varierar mellan olika skolor där skolor med stora underskott har tappat flest elever. Många av dessa skolor har en elevantalsminskning om cirka 20 - 40 elever, antingen det senaste året eller fördelat över ett par år. Några skolor har haft större elevtapp om cirka 100 elever sedan 2020.

Varje skolas ekonomi analyseras utifrån den kontext som skolan befinner sig i. Ett aktivt arbete för en ekonomi i balans pågår.

Övrigt, grundskola i egen regi

Övriga budgetavvikelser är överskott på grund av lägre lokalkostnader än budget och ej nyttjade reserver.

Grund- och anpassad grundskola - hemkommun

Övriga budgetavvikelser är överskott på grund av lägre skolskjutskostnader samt högre statsbidragsintäkter för asylbidrag.

Den totala kostnaden för medel avsatta för särskilt stöd inom grundskola redovisar ett underskott mot budget med 9,4 mnkr enligt tabellen nedan.

Grundskola, särskilt stöd i mnkr	Budget 2023	Bokslut 2023	Differens	Kommentar
Tilläggsbelopp resursskolor och övriga fristående skolor	16	8,5	7,5	
Förhöjt grundbelopp resursskolor (Strukturbidrag + SU-grupp)	172,5	176,4	-3,9	757 elever i årssnitt, 17 fler än budget.
SU-grupp övriga fristående skolor	6,2	4,9	1,3	63 elever i årssnitt, 17 färre än budget.
Verksamhetsstöd egen regi	75	68,5	6,5	
CSU egen regi	75	75,4	-0,4	251 elever, enligt budget
RSU egen regi	16,8	17,4	-0,6	124 elever i årssnitt, 4 fler än budget
SU-grupp egen regi	60,1	73,4	-13,3	941 elever i årssnitt, 171 fler än budget
Verksamhetsstöd elever i annan kommun (IK)	6,4	12,9	-6,5	
Summa	428	437,4	-9,4	

Utfall jämfört med 2022

Nettokostnaderna för verksamhetsområdet grundskola inklusive fritidshem samt anpassad grundskola har ökat med 1 036,9 mnkr jämfört med 2022.

Bruttokostnaderna har ökat med 1 002,9 mnkr och intäkterna har minskat med 34,0 mnkr. Kostnaderna 2023 har ökat med 6,3 procent jämfört med 2022. De poster som står för den största delen av ökningen är löner, lokalkostnader samt avskrivning och internränta. Lokalkostnaderna har ökat med 270 mnkr vilket motsvarar en ökning med 13,5 procent jämfört med 2022.

Intäkterna 2023 har minskat med 2,3 procent jämfört med 2022. Statsbidragsintäkter relaterade till pandemin har upphört vilket innebär minskade intäkter.

Utfall jämfört med prognos

Grundskoleverksamheten inklusive anpassad grundskola redovisar ett förbättrat resultat, jämfört med tertialrapport 2, om cirka 180,0 mnkr före fondförändring och 154,4 mnkr efter fondförändring. Förändringen beror främst på minskade lönekostnader och kostnader för skolskjuts.

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Tabell: Ekonomisk uppföljning, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Driftverksamhet, mnkr	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola	3 569,0	3 587,9	-18,9
Ingående fond från 2022			119,7
Utgående fond till 2024			-92,1
Resultat efter fonder			8,7

Utfall jämfört med budget

Gymnasieverksamheten totalt inklusive anpassad gymnasieskola redovisar ett underskott om 18,9 mnkr före fondförändring och ett överskott om 8,7 mnkr efter fondförändring.

Gymnasie- och anpassade gymnasieskolor i egen regi

Gymnasieskolorna redovisar ett underskott om 51,2 mnkr före och 23,6 mnkr efter fondförändring. Av gymnasieskolorna redovisar 20 enheter underskott och 12 enheter överskott eller nollresultat. Resultatenheterna redovisar ett underskott med 32,8 mnkr och anslagsenheterna redovisar ett underskott med 18,4 mnkr.

Ett arbete som syftar till att förbättra de ekonomiska resultaten för gymnasieskolorna pågår sedan en tid. Det innebär ett antal olika delprojekt för att på kort sikt vända den ekonomiska utvecklingen men även på lång sikt skapa bättre förutsättningar för skolorna. Alla skolor som visar underskott har tagit fram åtgärdsplaner. Några av skolorna har strukturella problem där det finns utmaningar med att anpassa skolans organisation efter elevunderlaget.

Gymnasie- och anpassad gymnasieskola – övrigt egen regi

Övriga budgetavvikelser är överskott på grund av lägre IT- och lokalkostnader än budget och ej nyttjade reserver.

Gymnasie- och anpassad gymnasieskola - hemkommun

Övriga budgetavvikelser är överskott på grund av lägre skolskjutskostnader, högre statsbidragsintäkter för asylbidrag samt lägre snittpeng än budgeterat, vilket innebär att en större andel av eleverna går på högskoleförberedande program med en lägre kostnad än yrkesförberedande program.

Utfall jämfört med 2022

De totala kostnaderna för gymnasieskola och anpassad gymnasieskola har ökat med 230,1 mnkr vilket motsvarar 5,3 procent och de totala intäkterna har minskat med 16,2 mnkr, motsvarande 1,7 procent, jämfört med år 2023. Nettokostnadsökningen blir 7,3 procent.

Kostnadsökningen beror främst på ökade personalkostnader och lokalkostnader. Andra kostnader som har ökat är köp av verksamhet som beror på nästan 400 fler elever i fristående gymnasie- och anpassade gymnasieskolor än året innan.

Minskningen av intäkter beror på lägre intäkter från staten för statsbidrag som var relaterade till pandemin.

Utfall jämfört med prognos

Gymnasieverksamheten inklusive anpassad gymnasieskola redovisar ett försämrat resultat jämfört med tertialrapport 2 om 5,8 mnkr före fondförändring och 7,1 mnkr efter fondförändring.

Nämnd och övergripande verksamhet

Tabell: Ekonomisk uppföljning, nämnd och övergripande verksamhet

Driftverksamhet, mnkr	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Nämnd och övergripande verksamhet	346,1	347,4	-1,3
Ingående fond från 2022			16,7
Utgående fond till 2024			-16,8
Resultat efter fonder			-1,4

Utfall jämfört med budget

Nämnd- och övergripande verksamhet redovisar ett mindre underskott om 1,3 mnkr före fondförändring och 1,4 mnkr efter fondförändring.

Utfall jämfört med 2022

Utfallet för nämnd- och övergripande administration har ökat med 23,9 mnkr jämfört med föregående år.

Utfall jämfört med prognos

Resultatet för nämnd- och övergripande administration har efter fond förbättrats med 4,5 mnkr jämfört med tertialrapport 2.

Resultatenheter

Tabell: Resultatenheter, ingående och utgående fond

Ingående fond 2023, mnkr	
Grundskola	
Ingående fond resultatenheter 2023	623,1
Ingående fond resultatenheter avvecklade i bokslut 2022	0
Totalt ingående fond grundskola	623,1
Gymnasieskola	
Ingående fond resultatenheter 2023	119,7
Ingående fond resultatenheter avvecklade i bokslut 2022	0
Totalt ingående fond gymnasieskola	119,7
Övriga	
Avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa	16,7
Totalt ingående fond	759,5
Utgående fond 2023 mnkr	
Grundskola	
Resultatenheter med överskott (109)	470,5
Resultatenheter med underskott (17)	-31,9
Resultatenheter med fond +/-0 (0)	0
Totalt utgående fond grundskola	438,6
Gymnasieskola	
Resultatenheter med överskott (20)	105
Resultatenheter med underskott (3)	-12,9
Resultatenheter med fond +/-0 (0)	0
Totalt utgående fond gymnasieskola	92,1
Övriga	
Avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa (2)	16,8
Totalt utgående fond	547,6

Samtliga resultatenheter redovisas i bilaga 1 och anslagsenheter i bilaga 4.

Grundskolor

Resultatenheterna inom grundskola har en positiv ingående fond om 623,1 mnkr. Resultatenheternas utgående fond uppgår till 438,6 mnkr, där 109 enheter har positiv utgående fond och 17 enheter har en negativ utgående fond. Resultatenheternas fonder har minskat med 184,5 mnkr under 2023.

Inga skolor blir avvecklade som resultatenheter i samband med bokslutet.

Grundskolans tre anslagsenheter redovisar sammanlagt ett underskott om 6,5 mnkr. Det är två enheter som redovisar ett underskott om totalt 6,9 mnkr medan en enhet redovisar ett överskott om 0,4 mnkr. Hjulsta grundskola kommer att inrättas som resultatenhet i samband

med 2023 års bokslut efter att ha redovisat ett positivt resultat två år i rad.

Hagsätraskolan och Ormkärrsskolan som tidigare har varit en resultatenhet delas upp 2024 och blir då varsin resultatenhet. Detta innebär att det 2024 kommer att finnas 128 resultatenheter och 2 anslagsenheter.

Gymnasieskolor

Resultatenheterna inom gymnasieverksamheten hade med sig en ingående fond om 119,7 mnkr och för med sig en utgående fond till 2023 om 92,1 mnkr. Resultatenheternas fonder har minskat med 27,6 mnkr under 2023. Av gymnasieskolans 32 enheter är 22 resultatenheter. Resultatenheterna visar ett underskott om 32,8 mnkr

Gymnasieskolans 10 anslagsenheter redovisar ett sammanlagt underskott om 18,4 mnkr. Fem enheter redovisar överskott eller nollresultat om sammanlagt 2,5 mnkr och fem enheter redovisar ett underskott om sammanlagt 15,9 mnkr. I samband med 2023 års bokslut kommer resultatenheter varken inrättas eller avvecklas.

Detta innebär att det 2024 kommer att finnas 22 resultatenheter och 10 anslagsenheter, vilket är samma antal som 2023.

Övriga

Avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa ökar sina fonder från 16,7 mnkr till 16,8 mnkr.

Investeringar

Investeringsverksamhet, mnkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Investeringsutgifter	104,6	80,7	23,9

Nettokostnader	Tertialrapport 1	Tertialrapport 2	Bokslut
Investeringsutgifter	110,3	103	80,7

Nettoavvikelse	Tertialrapport 1	Tertialrapport 2	Bokslut
Investeringsutgifter	-10	0	23,9

Nämndens investeringsbudget år 2023 är 104,6 mnkr. De totala investeringsutgifterna uppgår till 80,7 mnkr, vilket innebär ett överskott med 23,9 mnkr

Grundskolorna har gjort investeringar för 35,2 mnkr, vilket är 2,7 mnkr högre än budget. Gymnasieskolornas investeringar uppgår till 6,5 mnkr, vilket är 5,5 mkr lägre än budget. Centrala investeringar uppgår till 6,9 mnkr, vilket är lika mycket som budget.

Verksamhetsavdelningarna har investerat för 31,9 mnkr, vilket är 20,4 mnkr lägre än budget. Dessa investeringar innefattar nyetableringsstöd till grundskolor och gymnasieskolor.

Jämfört med år 2022 har utgifterna minskat med 52,3 mnkr.

Kapitalkostnader

Kapitalkostnaderna uppgår till 114,2 mnkr vilket är 4,2 mnkr högre än budget som är 110 mnkr och 9,3 mnkr högre än kostnaderna 2022.

Trygghetsinvesteringar

Trygghetsinvesteringar (Skolor) Belopp i tkr	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Askebyskolan T1	700	702	2
Hyllingskolan T1	500	486	-14
Hässelbygårdsskolan T1	800	386	-414
Katarina södra skola T1	300	302	2
Sofia skola T1	400	400	0
Kista grundskola T2	200	58	-142
Nya Elementar T2	300	83	-217
Oxhagsskolan T2	200	88	-112
Snösätraskolan T2	900	0	-900
Totalt	4 300	2 505	-1 795

Nämnden har beviljats medel för trygghetsinvesteringar med 4,3 mnkr och använt 2,5 mnkr vilket innebär ett överskott med 1,8 mnkr.

Ombudgetering till 2024

Samtliga åtgärder har slutförts i sin helhet förutom Snösätraskolan som inte har kunnat utföra arbetet i år på grund av förseningar med elarbeten och utförs därför 2024, samt föreslås ombudgeteras med 900 tkr till 2024. Hässelbygårdsskolan har försenats under produktion och föreslås därför ombudgeteras med 150 tkr.

Utbildningsnämnden ansöker om ombudgetering av investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder till 2024 om sammanlagt 1,05 mnkr avseende Snösätraskolan (0,9 mnkr) och Hässelbygårdsskolan (0,15 mnkr).

Analys av balansräkning

Tillgångar	2023	2022	Förändring
Anläggningstillgångar	325,8	346,9	-21,1
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	15,5	24,2	-8,7
Maskiner och inventarier	310,3	322,7	-12,4
Omsättningstillgångar	890,4	819,2	71,2
Kundfordringar	86,0	38,6	-47,4
Diverse kortfristiga fordringar	33,1	21,6	-11,5
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	770,8	758,6	12,2
Kassa och bank	0,5	0,4	0,1
Summa	1 216,2	1 166,1	50,1
Skulder och eget kapital	2023	2022	Förändring
Eget kapital	-653,5	-335,9	-317,5
Långfristiga skulder	-12,5	-9,3	-3,2
Kortfristiga skulder	-550,2	-820,8	270,6
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-11,3	-8,2	-3,1
Leverantörsskulder	-303,0	-587,0	284,0
Övriga kortfristiga skulder	-24,8	-14,7	-10,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-211,1	-210,9	-0,2
Summa	-1 216,2	-1 166,1	-50,1

Förvaltningen har periodiserat hyror, statsbidrag, timlöner, övertid och mertid samt övriga kostnader och intäkter utifrån enheternas och avdelningarnas uppdrag. Förvaltningen har, liksom tidigare år, valt att periodisera kostnader och intäkter på 50 tkr eller mer.

Tillgångar jämfört med föregående år

Anläggningstillgångarna uppgår till 325,8 mnkr vilket är en minskning med 21,1 mnkr. Minskningen kan hänföras till en lägre investeringsnivå för grundskolorna samt mindre andel pågående investeringar då många investeringsprojekt avslutats under året.

Kundfordringarna har ökat med 47,4 mnkr till 86,0 mnkr vilket motsvarar en kraftig ökning med 122,6 procent. Ökningen kan hänföras till bland annat minskning av osäkra kundfordringar samt fordringar på andra kommuner som fakturerats sent och ej betalats vid årets slut.

Diverse kortfristiga fordringar har ökat från 21,6 mnkr till 33,1 mnkr. Här bokförs bland annat löneskulder och fordringar mot staten och EU. Fordran på Migrationsverket har ökat med 10 mnkr jämfört med föregående år.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 12,2 mnkr till 770,8 mnkr vilket motsvarar en ökning med 1,6 procent. Ökningen beror framför allt på förutbetalda kostnader

avseende hyror och andra förutbetalda kostnader som påverkas av när leverantörerna fakturerar.

Kassa/bank har ökat marginellt mellan åren från 0,4 mnkr till 0,5 mnkr. Kassa/bank består av underförskottskassor samt tillfälliga förskott.

Skulder och eget kapital jämfört med föregående år

Ökningen av eget kapital från 335,9 mnkr till 653,5 mnkr kan hänföras till framför allt minskade leverantörsskulder som innebär att det egna kapitalet ökar.

Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder har ökat från 8,2 mnkr till 11,3 mnkr. Ökningen kan hänföras till högre oidentifierade intäkter och högre förmedlade medel avseende stipendier och fonder.

Leverantörsskulden uppgår till 303,0 mnkr vilket innebär en minskning med 284,0 mnkr. Skillnaderna mellan åren beror främst på när leverantörerna fakturerar, både interna och externa leverantörer, samt även på att stadens förfallodag för betalningar har tidigare lagts under året för att minska antalet sena betalningar. Leverantörsskulder till SISAB står för en stor andel av minskningen.

Övriga kortfristiga skulder har ökat med 10,1 mnkr från 14,7 mnkr till 24,8 mnkr. Ökningen beror framför allt på reservering av kommande återkrav för statsbidrag.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 0,2 mnkr till 211,1 mnkr. Ökningen är marginell och hänförlig till förutbetalda intäkter.

Bedömning av nämndens interna kontroll

Utbildningsnämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2023 varit tillräcklig.

Nämndens interna kontroll

Utveckling av den interna kontrollen

Förvaltningen har under året förfinat modellen för att följa upp skolornas interna kontroll. Arbetet har fokuserats på rutiner kring First Card, representation, utlägg i LISA, inköp och upphandling, utdrag ur belastningsregistret och dokument till personalakten, löne- och semesterrutiner samt anmälan av delegationsbeslut.

Under 2023 genomfördes uppföljningar vid 40 enheter enligt plan. Skolorna ansvarar för att förbättra de brister som framkom vid uppföljningarna. Skolorna återkopplar hur de arbetar med rutinerna samt hur dessa har förankrats bland medarbetarna.

I slutet av året rapporteras de övergripande resultaten till verksamhetsavdelningarna, ansvariga grundskole- och gymnasiechefer samt avdelningschefer avseende eventuella brister på deras enheter.

Resultat av den interna kontrollen

I bilaga 9 redovisas genomförd intern kontroll under året. Under 2024 används erfarenheterna från året för att fortsätta utveckla arbetet med att följa upp den interna kontrollen.

Internkontrollplanen för 2023 omfattade fem områden, som redovisas under nedanstående rubriker.

1. Prognossäkerhet

Under året har förvaltningen arbetat med att följa upp avvikelser mot prognoser och analyserat varför de uppkommit. Många enheter har prognostiserat underskott och förvaltningen har fokuserat på att hjälpa enheterna att ta fram åtgärdsplaner.

2. Resurseffektiva lokaler

Prognosen för elevantalsutvecklingen i grundskolan har justerats ner under flera år, en utveckling som fortsatte 2023. Fokus för lokalplaneringen successivt flyttat från nybyggnation till att ta tillvara befintlig kapacitet och att upprätthålla nyttjandegraden trots sjunkande elevantal.

Förvaltningens arbete inom detta område redovisas mer i detalj under mål 3.1.2.

3. Fusk och oegentligheter i välfärden

Förvaltningens arbete inom detta område redovisas under mål 3.5.

4. Informations- och säkerhetsarbete inom IKT

Förvaltningens arbete inom detta område redovisas under mål 3.5.

5. Skolornas arbete med ekonomi, avtal och upphandling samt personal

Kontrollen under 2023 visar brister i hanteringen av betalkort, representation och egna utlägg. Bristerna var likartade från tidigare år och bestod i huvudsak i att kvitton inte skannas i Agresso eller inte finns på enheten, att syfte med utgiften inte framgår samt att fakturor inte bifogas till överordnad chef när attestant gjort inköp eller deltagit i representation. Under 2023 har central förvaltning fortsatt informera om rutiner för användandet av förvaltningens First Card-kort.

Vidare var skolornas dokumentation av sina kontroller i belastningsregistret bristfällig. Skolorna genomför per regel registerkontroller, men brister i att skicka handlingar till personalarkivet. I övrigt var skolornas interna kontroll för de personaladministrativa rutinerna tillräcklig.

I stort sett var enheternas interna kontroll för avtal och avtalsuppföljning tillräcklig. Skolor brister dock i vissa fall i upphandling av varor och tjänster. Flera inköp gjordes utan att följa förvaltningens vägledning eller lagen om offentlig upphandling.

Uppföljningen omfattade vidare hur skolorna anmäler alla delegationsbeslut till nämnden. Förvaltningen kommer under 2024 arbeta för att öka kunskapen om vilka beslut som ska anmälas och hur det ska gå till.

Systematiskt kvalitetsarbete

Arbete för att förverkliga Stockholms stads kvalitetsprogram

Stadens kvalitetsprogram lyfter behovet av ett utvecklat kvalitetsarbete med fokus på ständiga förbättringar, innovation och digitalisering utifrån stadens kvalitetsprogram.

Kvalitetsutmärkelsen

Kvalitetsutmärkelsen är en del av Stockholms stads systematiska kvalitetsarbete, som ska stimulera och uppmuntra verksamheterna att utveckla sin kvalitet och öka servicen och nyttan för stockholmarna. Under året deltog fem skolor som i klassen *Skola* i Stockholms stads kvalitetsutmärkelse 2023; Magelungsskolan, Kungsholmens grundskola, Matteusskolan, Katarina Norra skola samt Kvarnbyskolan. Kvarnbyskolan fick ett hedersomnämmande.

I klassen *Andra verksamheter* deltog Mediateket och START Stockholm. Mediateket tilldelades kvalitetsutmärkelsen 2023 i samma kategori.

Ständiga förbättringar

Det systematiska kvalitetsarbetet har fortsatt med fokus på ständiga förbättringar enligt stadens kvalitetsprogram. Skolornas systematiska kvalitetsarbete har liksom tidigare följts upp i resultatdialoger mellan rektorerna och grundskole- och gymnasiecheferna. Det huvudsakliga syftet med dialogerna har varit att identifiera skolornas framgångsfaktorer och utvecklingsområden. I dialogen har också behovet av stöd från central förvaltning som skolorna efterfrågar identifierats.

Resultat från förvaltningens systematiska kvalitetsarbete utvecklas under Nämndmål: *1.2.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning.*

Innovation

Förvaltningen har fortsatt utveckla arbetssätt för att ta tillvara idéer som stödjer utvecklingen av nya innovativa lösningar för skolorna, främst genom innovationsrådet. Innovationsrådet har fortsatt utveckla förvaltningens innovationskompetens under året.

Resultat från förvaltningens innovationsarbete utvecklas under Nämndmål: *1.2.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning.*

Digitalisering

Grundskolans och gymnasieskolans handlingsplaner för digital utveckling för lärande har utvärderats årligen inom det systematiska kvalitetsarbetet på central och lokal nivå. Handlingsplanen grundar sig på utbildningsnämndens strategiska inriktning för digitalisering i skolan. Målsättningar i handlingsplanerna är att sätta fokus på vikten av ett strukturerat arbete utifrån kvalitetsprogrammet.

Resultat från förvaltningens arbete med digitalisering utvecklas under Nämndmål: *1.2.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning.*

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet redovisas under särskild rubrik, mål 3.4.

Redovisning av synpunkter och klagomål

Grundskola och anpassad grundskola

Stockholms stads klagomålshantering för grundskolorna 2023 framgår av webbplatsen <https://grundskola.stockholm/synpunkter-och-klagomal/>

På skolornas webbplatser finns ett formulär som kan användas av vårdnadshavare för att rapportera in synpunkter och klagomål. Formuläret ska ses som ett av flera sätt för skolorna

att möta klagomål och synpunkter. Vanligast är att klagomål och synpunkter tas emot via e-post, telefonsamtal eller löses på plats i samtal med elevens lärare eller fritidshemskontakt.

Den gemensamma sammanställningen från grundskolorna visar att det under det första halvåret 2023 har rapporterats in 922 klagomål och synpunkter via webbformuläret. Det är mer än en fördubbling från förra årets 448 inkomna klagomål och synpunkter. Året dessförinnan, 2021 var antalet 647. Av de 922 är 423 klagomål och 44 är synpunkter, som rör *diskriminering och kränkande behandling av barn/elev*. Dessa klagomål finns också inom ramen för anmälan till huvudmannen om kränkande behandling.

En stor del av anmälningarna handlar om fysiska eller verbala konflikter mellan elever och löses genom samtal, utredning och efterföljande överenskommelser och åtgärder. Många skolor anger att det oftast handlar om upplevda kränkningar elever emellan och i mindre utsträckning mellan personal och elev. En del vårdnadshavare anmäler brist på återkoppling när deras barn upplevt sig utsatta för kränkande behandling. Några klagomål har handlat om bristen på/hanteringen av särskilt stöd.

Som åtgärder utöver samtal tydliggör skolorna sina rutiner, de kopplar ofta in sina elevhälso- eller trygghetsteam och arbetar kontinuerligt med frågor kring trygghet och trivsel.

Antalet klagomål som gäller elevers *skolsituation* är 165 och antalet synpunkter 82, vilket är en markant ökning från föregående års totala 64 inkomna synpunkter och klagomål. De handlar om olika saker, men återkommande är klagomål och synpunkter på särskilt stöd, upprättande av åtgärdsprogram samt bristande återkoppling. En del synpunkter handlar också om skolans organisation vid bildande av nya klasser, lärares undervisning, kommunikation samt trygghet och studiero.

Antalet klagomål och synpunkter om den *fysiska miljön* uppgår till totalt 169, vilket också är en markant ökning från föregående års 41. Här gäller klagomålen bland annat städning av lokaler samt skolgård, ventilation och trafiksituationen runt skolan. En del klagomål är från boende runt skolorna och andra från vårdnadshavare. Skolorna hanterar dessa klagomål internt samt genom SISAB.

Sammanfattning synpunkter och klagomål inom grundskola och anpassad grundskola

Antalet inkomna anmälningar har ökat i år inom alla kategorier och den största procentuella ökningen gäller elevers *skolsituation*, men ökningen är stor inom alla kategorier. Om detta är tillfälligt eller en vändning från de senaste årens minskning (undantaget 2021) går ännu ej att säga. Ökningen sker från en relativt låg nivå, och behöver inte bero på att anmälningarna till skolorna ökat, utan kan vara en följd av att skolorna blivit tydligare i att redovisa klagomålsärenden i sina rapporter.

Redovisning av synpunkter och klagomål för det andra halvåret 2023 görs i utbildningsnämndens tertialrapport 1 2024.

Kränkande behandling

Under 2023 till och med november kom det in 11 620 anmälningar om kränkande behandling till huvudmannen från stadens grundskolor och anpassade grundskolor. Under samma tid 2022 kom det in 9066 anmälningar.

Tendensen sedan nuvarande rutin om anmälningar implementerades vårterminen 2017, är att antalet anmälningar stigit kontinuerligt. Ökningstakten minskade under pandemin vilket kan förklaras med att fjärrundervisningen minskade möjligheten till interaktion mellan eleverna och därmed färre möjliga kränkningar. Nu, efter pandemin, har ökningstakten stigit igen. Att fler och fler upplevda kränkningar anmäls behöver inte bero på att kränkningarna har ökat. Det kan också handla om att skolorna successivt förbättrat sitt systematiska trygghetsarbete som en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Andelen anmälningar som förvaltningen följer upp (upprepade kränkningar, kränkningar från personal och kränkningar av sexuell karaktär) ligger på 15,6 procent vilket är något färre än föregående år. Andelen anmälningar har under senaste åren varierat mellan 15 och 20 procent.

Av de 1811 anmälningar som följts upp gäller 1401 kränkning elev-elev och 410 kränkningar personal-elev.

Antalet anmälningar som gäller kränkningar av sexuell karaktär var under januari-november 418. Av dessa avser 403 kränkning elev-elev och 15 kränkning från personal. Av de kränkningar som i anmälan benämns som kränkningar av sexuell karaktär rör majoriteten elever i förskoleklass och lågstadiet. I utredningarna bedöms de ofta vara kränkande behandling och sällan sexuella trakasserier.

Den allvarligaste typen av kränkande behandling är när personal kränker elever. Flera utredningar är fortfarande pågående varför det inte går att lämna någon exakt siffra, men det går att se att betydligt fler än hälften av anmälningarna mot personal inte bedöms vara kränkande behandling. Av anmälningarna elev-elev är det tvärtom, en majoritet av anmälningarna bedöms som kränkande behandling.

Förvaltningen har under höstterminen genomfört två digitala informationstillfällen om kränkande behandling, samt haft riktade insatser till skolor utifrån deras önskemål.

Förvaltningen ser att fler skolor använder den mall för ”Plan mot kränkande behandling” som tagits fram för att underlätta arbetet för skolorna. Att använda mallen är ett enkelt sätt att säkerställa att planen uppfyller lagens krav.

Inspektionsärenden

Under perioden januari till och med november 2023 inkom det till utbildningsförvaltningen 40 anmälningar från Skolinspektionen, Barn- och elevombudet och Diskrimineringsombudsmannen. Samma period föregående år kom det in 48 anmälningar. Av de 40 ärendena avser 34 kränkande behandling.

Beslut har kommit i 20 av de 40 ärendena och i fyra fall har huvudmannen fått kritik. Kritiken handlar om brister i rutiner att anmäla och utreda kränkande behandling.

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Stockholms stads klagomålshantering när det gäller gymnasieskolan framgår av webbplatsen <https://gymnasieskola.stockholm/synpunkter-och-klagomal/>

I första hand ska en person som inte är nöjd med utbildningen i skolan vända sig till sin skola. Av en sammanställning av de klagomål och synpunkter som inkommit till

skolorna framgår att det har inkommit 46 klagomål till de kommunala gymnasieskolorna. 21 klagomål rörde skolsituationen för en elev, 8 handlade om kränkande behandling, 12 handlade om den fysiska miljön på skolan och liknande samt 5 handlade om andra saker. Dessa klagomål har skolorna tagit omhand och åtgärdat.

Allmänheten kan också, i andra hand, framföra klagomål till huvudmannen. Hittills i år har det kommit elva klagomål som rör utbildningen vid gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan till central förvaltning. Dessa ärenden har utretts och i förekommande fall har åtgärder vidtagits av aktuell skola eller central förvaltning.

Anmälningensärenden

I år har det kommit in cirka 139 anmälningar från skolor till huvudmannen om kränkande behandling. 65 av dessa rörde ärenden där elever känt sig kränkta av någon i personalen, upplevt sig upprepat kränkt eller sexuellt trakasserad. Dessa ärenden har åtgärdats av skolorna och följts upp enligt huvudmannens rutiner. Förvaltningen uppmärksammar att det är fler ärenden än föregående år.

Sammanlagt har 20 elever stängts av från sin gymnasieutbildning under 2023. Elva elever stängdes av under vårterminen och nio elever stängdes av under höstterminen. En elev har stängts av en längre tid av utbildningsnämnden. Fler elever har stängts av under 2023 än under 2022. Rektorer kan numera själva besluta om att stänga av elever i två veckor, dock ska det alltid meddelas huvudmannen som följer upp ärendena.

Inspektionsärenden

Den som tycker att skolan har gjort något fel kan vända sig till Skolinspektionen, Barn- och

elevombudet (BEO) och i vissa fall till andra myndigheter så som Diskrimineringsombudsmannen (DO). När det gäller den kommunala gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan har sex ärenden inkommit från BEO och DO.

Skolinspektionens regelbundna granskningar och tillsyn av gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor

Som tidigare redovisats i utbildningsnämndens tertiärrapport 2 har Skolinspektionen genomfört olika sorters granskningar på tio av stadens gymnasieskolor, varav en anpassad gymnasieskola.

Alla utom en skola har fått föreläggande på grund av olika brister. Granskningen av undervisningen i källkritiskt förhållningssätt vid Anna Whitlocks gymnasium konstaterade att verksamheten inom de granskade områdena fungerar väl.

Ytterligare fyra ärenden har avslutats efter vidtagna åtgärder, utöver de två som redovisades i tertiärrapport 2. Två skolor har ännu inte redovisat vilka åtgärder som vidtagits. För återstående skolor inväntas Skolinspektionens beslut efter att huvudmannen har redovisat vidtagna åtgärder.

Redovisning av lex Sarah

Under året har tre lex Sarah rapporter inkommit till förvaltningen i enlighet med utbildningsnämndens lokala rutin för rapportering enligt lex Sarah.

En av rapporterna har lett till utredning som avslutats och där resultatet återkopplats till verksamheten som har sett över sin rutin. Gällande de två andra rapporterna har utredning påbörjats.

Övrigt

Antagning till gymnasieskolan läsåret 2022/2023

Sökande och antagna från Stockholms stad

Drygt 11 000 elever folkbokförda i Stockholms stad sökte till gymnasieskolan 2023, vilket är en marginell ökning jämfört med föregående år. 91 procent är sökande direkt från grundskolan. Resterande del är sökande från gymnasieskolan, det vill säga antingen från ett introduktionsprogram eller sökande som har påbörjat gymnasiestudier och gör en ny ansökan.

Av samtliga stockholmselever som har antagits på ett nationellt program, oavsett huvudman, har 60,5 procent fått sitt förstahandsval tillgodosett vilket är en minskad andel jämfört med 2022 (64,7 procent).

För de stockholmare som har sökt en kommunal skola i Stockholms stad första hand får 65,4 procent sitt förstahandsval tillgodosett. För fristående huvudmän i staden är motsvarande siffra 57,8 procent.

Tabell: Elever folkbokförda i Stockholms stad – andel antagna till nationella program

Program	2021	2022	2023
Högskoleförberedande			
Andel antagna	86,9%	86,0%	85,6%
Yrkesprogram			
Andel antagna	13,1%	14,0%	14,4%

Stockholms elevernas intresse för yrkesprogrammen är lägre än snittet för gymnasierregionen (20 procent) och snittet för riket (ca 35 procent).

Jämförs andelen antagna stockholms elever per program med andelen antagna elever i hela gymnasierregionen, så framträder vissa skillnader på programnivå. Andelen stockholms elever är högre på estetiska programmet, naturvetenskapsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet och lägre på ekonomiprogrammet och teknikprogrammet. På humanistiska programmet är andelen på samma nivå.

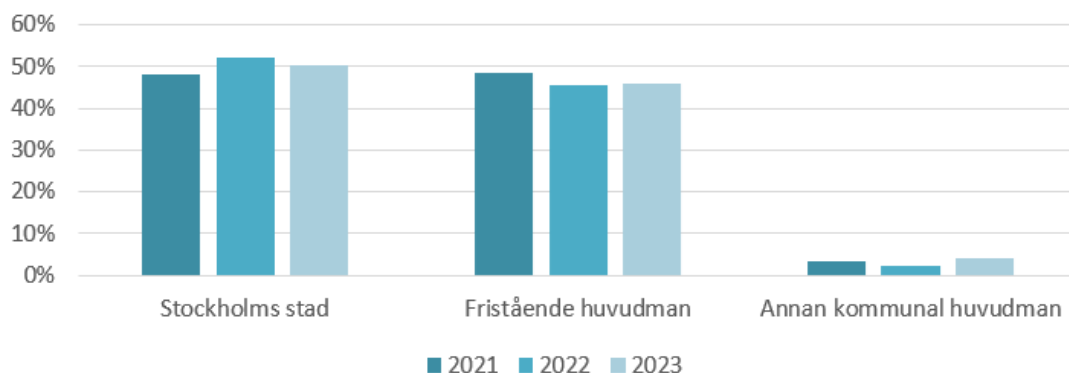
Motsvarande jämförelse på yrkesprogrammen visar också på vissa skillnader på programnivå. Andelen stockholms elever som antagits på barn- och fritidsprogrammet, hantverksprogrammet, naturbruksprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet är högre jämfört med gymnasierregionen som helhet. Andelen är lägre än i regionen på bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet, fordon- och transportprogrammet och VVS- och fastighetsprogrammet. På övriga program ligger elevantalet fördelat i likhet med regionen.

Introduktionsprogram

Efter den andra reservantagningen i augusti var knappt 1 160 stockholmare antagna till ett introduktionsprogram. Det är en minskning med cirka 30 elever jämfört med förra året.

Drygt hälften av stockholms eleverna som antagits till ett introduktionsprogram har antagits på en av stadens kommunala gymnasieskolor. Det är en ökning med fyra procent jämfört med de två senaste åren. 45 procent av eleverna (540 elever) har antagits till en gymnasieskola hos en fristående huvudman, se tabell nedan. Elever som antas hos en fristående huvudman gör det främst på yrkesintroduktion, programinriktat val och individuellt alternativ. Elever som antas på språkintrouktion går primärt i någon av stadens egna skolor.

Diagram: Elever på introduktionsprogram fördelat per huvudman

Elever utan skolplats

Efter slutantagningen stod 765 sökande folkbokförda i Stockholms stad utan gymnasieplats. Detta ligger på ungefär samma nivå som tidigare år. Efter den andra reservantagningen så hade antalet sökande som fortfarande saknade plats minskat till drygt 500 elever.

Det finns flera anledningar till detta och beror inte primärt och enbart på platsbrist. Elever som har sökt och antagits till en utbildning utanför regionen registreras som ej antagna. En annan orsak är att vissa sökande enbart söker till nationella program, trots att de är obehöriga. Av de sökande som står utan gymnasieplats är också en betydande andel elever redan inskrivna på något av stadens introduktionsprogram, främst språkintröduktion. Dessa elever saknar formellt inte en plats.

Individuellt alternativ flexibelt lärande

Individuellt alternativ flexibelt lärande är ett program för stockholmare som är behöriga till högskoleförberedande program och har omfattande behov av individuella anpassningar för att lyckas med studierna. Antagning sker kontinuerligt under läsåret och programmet är inte sökbart under den ordinarie antagningen.

Programmet erbjuds på Thorildsplans gymnasium och Norra Reals gymnasium. Totalt erbjuds 40 platser, varav 20 platser på Thorildsplans gymnasium och 20 platser på Norra Reals gymnasium.

Under höstterminen 2023 har totalt 11 elever blivit antagna till insatsen (höstterminen 2022:9, 2021:8, höstterminen 2020:9). Totalt är 32 elever inskrivna (höstterminen 2022:36, 2021:34, 2020:24), varav 14 elever på Thorildsplans gymnasium och 18 elever på Norra Reals gymnasium.

Omförhandlade hyresavtal

Förvaltningen omförhandlar och träffar hyresavtal avseende lokaler som hyrs in. Nedan listas de avtal som sedan redovisning i tertialrapport 2 fram till den 31 december 2023 har hyrts in, omförhandlats med nya villkor eller som sagts upp på delegation. "(ej bekräftat)" anges om fastighetsägaren inte accepterat avtalets upphörande.

Skolenhet	Adress	Hyresförändring	Ny avtalstid eller upphörandedag
Omförhandlade avtal			
Skolslussen	Hornsgatan 124	0 mnkr	2024-01-01 - 2024-12-31
Start Stockholm	Hornsgatan 124	0 mnkr	2024-01-01 - 2024-12-31
Nya avtal			
RSU Kista	Sveaborgsgatan 26	0,73 mnkr	2023-11-15 - 2026-11-14
Uppsagda för villkorsändring			
Avdelningen för lärande och elevhälsa	Trekantsvägen 3	0 mnkr	2024-09-30
Uppsagda för avflytt			
Johannes skola idrottstält	magasinerat	1,07 mnkr	2024-03-31 (ej bekräftat)
Skolslussen (korttidsavtal)	Högbergsgatan 48c	0,964 mnkr	2024-01-31
Söderholmsskolan paviljong 1	Laxholmsbacken 1	1,835 mnkr	2024-07-26
RSU Kista	Sorögatan 65	0,12 mnkr	2024-04-30
Mariehällsskolan Paviljong	Tappvägen 21	1,746 mnkr	2024-06-30
Administrativ (facklig) verksamhet	Warfvinges väg 32	2,067 mnkr	2024-06-30
Språkcentrum	Mejerivägen 4	0,99 mnkr	2024-12-31
Gustav Vasa skola (paviljong)	Karlbergsvägen 34	0,48 mnkr	2024-06-30
Förtida upphörande pga. ej brukbara lokaler			
Björnbodaskolan (3652 kvm)	Skogsnävegränd 3	3,411 mnkr	2023-05-01 (ej bekräftat)
Björnbodaskolan Hus F	Skogsnävegränd 14	0,169 mnkr	2023-05-01 (ej bekräftat)
Solbergaskolan Hus B, bottenvåning	Folkparksvägen 83	0,067 mnkr	2023-01-01 (ej bekräftat)
Solbergaskolan Hus B, plan 1	Folkparksvägen 83	0,068 mnkr	2023-01-01 (ej bekräftat)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Joachim Håkansson, Tillförordnad utbildningsdirektör	2024-02-13